

LABYRINTHVS

C O M Æ D I A

Habita coram Sereniss. Rege

IACOB O in Academia

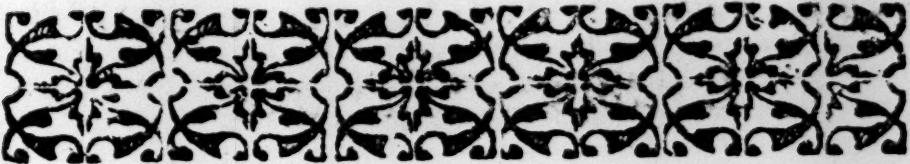
CANTABRIGIENS I.

LONDINI,

Excudebat H.R. 1636.

PROLOGVS.

Qui Scenæ famam lubrica credunt suam,
Est inconsultum & audax genus Homi-
num.

*Quantum enim hic sumptus nihil ob lucrum
facimus,*

*Ubi merces optima nisi risus est,
Certissima ludibrium? Vos, ô Florentia
Summi & magnates Viri, cum literato Cive,
Sat nobis præmij, satis mercedis erit,
Hanc si velitis nostram intelligere fabulam,
Cui Labyrintho nomen Poeta indidit:
Præmonitos quia velit Spectatores optimos,
Opus esse arrestâ hic, vigili, & attentâ operâ.
Tantum est. Sedete, Silete, atque animum
adhortite:*

*Aut optima nunc prodit, aut pessima omnium
Fabula.*

DRAMATIS PERSONÆ

Dramatis Personæ.

Tiberius, Senex.

Lepidus, { Habitum fœmineo, Filius
Puer Tiberit.
Tiberii.

Cassander, Senex.

Horatius, Cassandri Filius.

Lydia, Filia Cassandri.

Crispinus, Horatii Servus.

Lysetta, Lydiae Ancilla.

Synesius, Senex.

Lucretia, { Habitum Virili, Filia
Synesii.

Faustulus, Servus Synesii.

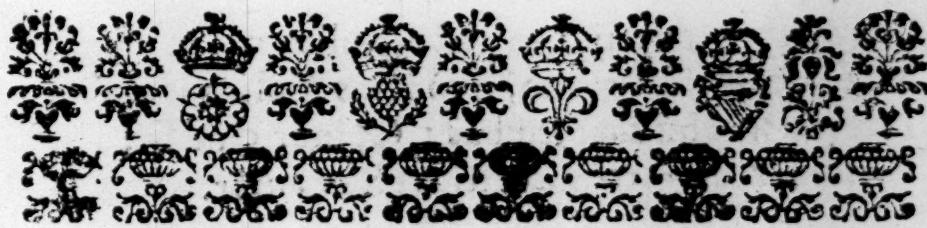
Celia, Nutrix Lucretiae.

Don Pedro Pacheco D'alcantara, Hispanus--semper è Foro.

Grillus, Servus Piedri.

Cytharædus.

SCENA EST FLORENTIAE.

• LABYRINTHVS.

Actus primus. Scena prima.

*Horatius & Crispinus egreditur è domo
Cassandrae. Don piedro.*

Don.

Hermosa ————— *Exit viso Horatio.*
Hor. Impurum, parcum, putidum.
Crisp. Ha ha he, quām confidenter se
In pedes conjecit, postquam te stringentem
aspergit scelus?

Hor. Quem ego, si hasce per plateas rursus perde-
ambulantem offendero,
Nihili bestiam, Hispanum inaniloquum —

Crisp. Hercle quantivis pretii rivalem
Quem tantillo cum negotio abstergere potes.
Quān magnificè aufigit cum sonante nomine?

Hor. Me amne iste?

Crisp. Pish, ne te commoveas animi ob nikili. Vah
Quem æquins est. — Apage illum ludibrium populi
Cui ego vel meam dedignor iracundiam.

Hor. Pax. Iussit me *Lucretius* illum hodie mane-
rem domai:

Labyrinthus.

Stata hora præterit : expecto, nullus venit.
 Subesse aliquid oportet, quod hos multos jam dies
 Nostris sic abstinuit ædibus : Opinor quid sit;
 Lydie sororis meæ molestior est ei amor.
 Hoc est (*tick rock*) Exivit in urbem, credo :
 Viginti nunc minas qui illum commonstret mihi,
 Ita ardeo ego, & pereo totus intus undique,
 Adeò usque, dum ejus operâ *Lepide* in amplexus
 Iam rursus admittar denuò, cuius ego noctem, sed u-
 nam, sed brevissimam
 Illarum queis ferunt *Iove* prognatum *Herculem*,
 Centenis sentio millibus æquiparabilem.
 Benè fit mortalibus, quod exaruit summus *Jupiter*,
 Quem alias credo, nostrâ sub imagine, si apud hanc se
 inferret uspiam,
 Exclusâ in perpetuum Die, laturum Terris noctem
 æternam unicam. *Crisp.* Ha ha he.
Hor. Rides? Per quicquid est in cœlo superum,
 sentio.
 Ridetis? Næ, ego solem *Iovi* non crederem hisce
 conditionibus.
 Age, quando nusquam comparet, rationem de integro
 ineundam intelligo mihi.
 Tu cape sis has literas: immò, ne mussites: ne quic-
 quam nolis;
 Eccas opportunè fenestras apertas tibi, concendas ali-
 quâ per parietem,
 Commodè potes; illic si forte speculum offendes
 quærens,
 Quocum communicat formæ consilia, perpetim
 Huic superimponantur: nokin? Illico reperiet,
 Spissaret noctes, id hæ sibi quærunt literæ.
 Ah, quâm gestio hanc redamplexarier! nemo est,
 age, age, age.

Crisp.

Labyrinthus.

3

Crisp. Hoc quid sit?

Hor. Per-æcastor vide sis, hoc quid sit?

Tibi ego dico, an non?

Crisp. At Here.

Hor. At Here; quid Here?

Nempe, ne quis sit arbiter: exibit aliquis, aliquis ē
vicinia speculabitur.

Crisp. Immo aliud. *Hor.* Expedi.

Crisp. Ne id resciscat *Lucretius* amicus tuus,
Qui interminatus est sæpius, idque suasu *Lepidae*,
Ne hasce ante ædes, vel compareres uspiam.
Quin opportuniūs multo, si quid effectum velis,
Illiūs id internuncio apud illam transigeres. Convenit.
Tu tamen invenustè nunc pactum contra & fidem
omnem,
Quasi compilator qui fuam, non abstines;
Quin, quas fugere oportuit, magis introspicere
Me subigas ædes; sed furtim quoque, idque interdia.
Nunquam hercle quidquām mī in vita fuit animo
ægrius.

Hor. Intrromittar, scio, cum perlegerit. Ah, est bella,
est *Lepida*.

Crisp. Nempe, Is aliud agit. Obsecro te, numnata
insanimus?

Hor. Per-æcastor sumne ego herus tibi, an non?

Crisp. Nempe, es eloquutus.

Hor. Quando igitur sic complacitum est mihi,
Observent vicini, sentiscat hoc *Lucretius*, prehendat
nos senex:

Deūm atque hominum Fidem! universa arbitretur
Italia.

Volo, inquam, fieri: expetat, quicquid sit non moror:
Tu boni servi officium fecisti, de eventu ipse videro.

Age..

A. 4.

Crisp.

Labyrinthus.

Crisp. Sentio, sentio: tuatim facis nempe per tumultum omnia; Videris,
Medius fidius ita ut video tuam ineptiam,
Nisi hæc res in aliquod magnum evadit malum.
Agedum.

Hor. Ego luam. *Crisp.* Affectas viam.

Hor. Abstine argumentis.

Act. I. Scen. 2.

Griſſus à foro Deeani. Horatius.

Griſſ. Ut illum Dii omnes infælicitent Hypocrassum,
miserum Senem;
Qui postquam *Flaminia* se emunctum viderat, & ab
Ardelia

Mulctatum malè, quasi per me id stetisset,
Infælix pecus! famulatu me exclusit suo;
Quodque multò mihi est ægrius, incœ iatum:
Quodque multò mihi est pessimum, inærem, crumenā
vacuā.

Tota ego hâc nocte reptavi per plateas siigens & fa-
melicus;

Dii illum perdant: ita mihi nunc inanitate intellina
increpant.

Lepidus sum carnifex, satur, verū sic inenīs,
Ecquis est jam omnium qui unico pānis frustulo
In perpetuam me recipiat servitutem? beatus sum;
Video hic juxtā cui vel invito serviam,
Nunquam herclē absterrebit, quin hodiè apud illum
edam.

Salve. *Hor.* Quid tum postea?

Griſſ. Dii te ament. *Hor.* Porro?

Griſſ. Dii dent quæ velis.

Hor. Rursus? *Griſſ.* Vin' rursus? Salve.

Hor.

Hor. Immò satis salvus sum, obsecro te. Oh, quænam est hæc miseria?

Gril. Miserum se autumat, numquid mali est tibi?

Hor. Eloquere, eloquere, ocyùs, undè es? quid vis tibi? uno verbo, breviter.

Gril. Breviter? O, nimirum postulas, unde sim? quid velim? longa est Oratio.

Verùm, quando id te velle video, neq; sit quod agam
(Quamvis, cum cogito, ab interiore amico meo jam-
dudum exspector)

A capite ad —

Hor. Immò herclè, obsecro te potius

Amico tuo des operam, orationes exaudire mihi nunc non est commodum, sunt mihi in foro lites:

Aliàs, ubi erit occasio, dabitur tibi opera: nunc amabo
abi in rem tuam.

Gril. Si ad forum pergas, istæc mea est via. Eamus.

Hor. At mihi divertendum est paululum hâc ad lævam.

Gril. Quia si nisi fit paululum, paululum est unâ tecum divertere. Eamus.

Hor. Per supremi Regis regnum juro, eamne, an maneam,

An divortam quædam quid tibi (malum) istæc est curatio?

Non mihi licere meam rem agere sine te arbitrio?

Gril. Fortasse id Dii nolunt: quid tu scis verò illo-
rum necne

Si consilio hic missus sum etiam? quod si mittar,
Ne quicquam ego abs te pedem moveo, vel cupiens
maxime.

Religio mihi semper fuit cum superis deluictari.

Hor. Ut te summus perdat *Jupiter* cum religione
istæc tua.

*Nonne est hoc monstri simile? bone vir, quæso,
Vale.*

Gril. Immo te quæso ut valeam.

Hor. Impetraffi. Vale.

Gril. At nullus priusquam quid huc veneris enarravero —

Hor. Quid? cum dixeris, valebis?

Gril. Admodum, si impetraffo.

Hor. Age, expedi oxyüs. Spondeo, quicq[ue] ad sit.

Gril. Nempe ut abs te nunquam discedam.

Hor. (Tiff, taff, toff.) Hem tibi

Hor: abigit eum fuste. *Exit Gril.*

Scelestè! Enimveò argutari mihi cum isto licuerat
Ad diurnam stellam crastinam. At sumne ego miser,
Cui tantæ obveniunt in amoræ moræ? Ignave,
Nunc demum auspicatus? *Crispine?* hoc age, confiat,
citò, citò, citò.

Act. I. Scen. 3.

Tiberius è domo propria ingreditur cantans.

Horatius. Lepidus. Crispinus.

Tib. Stava la gentle dama, Buondi, buondi; Ma-
donna modina. *Hor.* Summe *Jupiter*, perimus.

Tib. Ah, quam lucentem focum! renidet pol tota
domus,

Haud aliter quam incensa si foret: nempe, sic oportet.

Ne horam ego unicam ductam per lubentias, vel ætati
per ærumnas.

Meritò habuerim prius. Hah, Crux curis.

Quæ semel interiores uspiam si persederint.

Iucet! quorsum mihi tum divitiae? tituli? Pish;

Non ego nisellam hanc, nequam, nihil cantilenam

(Stultus loquor, et mihi loquor, haec refert:) hanc

nihil cantilenam

Quam

Labyrinthus.

7

Quam tamen sic disperdo misericòdiam (cœlum testor, & superos)

Quæ pericula per et preces anxiè exquiruntur, poh,
Ter tantis gemmis Indiis non permutterim ego.

Hor. At ego cantilenas omnes, Musicam, ipsasque
adeo Musas meretriculas

Deus aliquis misericors perpetuò ut perdat affatim.

Tib. Sat est in vita ægritudinum, solæ quæ adveniunt ultro,

Ne quæras : Vitam æquam, certam, medium, nec luxu obsitam,

Nec depresso sordibus (hah) Rem ego (*Jupiter*) quantivis duco pretii.

Æris alieni nihil habeo, ne nummum : mei habeo
(Dii illud sospitent) quantum sat est, & mihi,

Et amico forsan in loco (est Diis gratia.)

Deos colo, ut par est, Templa non fatigo,

Litigent alii quibus id est Animus,

Non ego me foro leviter crediderim.

Amore, comitate, & benignâ imprimis operâ.

Res agi satius est, quam lite & querimonâ.

Sim exul : & sum : an propterea de somno, de risu
quid dempserim ?

Ne tantillum. *Hor.* Lepidum senem !

Tib. Accurrunt ad me sæpè

Vnus & item alter, nolle me iniquè id ferre,

Amicè per amorem quod consulant : sed heus rogant,

Filiam cur perdam meam ? nequiorē subinde autumare

Et præ quam oportet joculariam : neq; tam pudenter

Et sobriam quam par esse virginem. Ha ha he,

Ad mores istiusmodi frequenter huc commeare ad-

lescentulos, amatorculos,

Solennes ferè ædes obstipare mæas, complurcis intro-
spicere,

Ibi

Ibi Horatium nominare, adolescentem pol optimum !
Et quis fuit alter ?

O Hispanus ille scurra, Dm piedro Pacheco d' Alcan-
tara tararastantara farara.

Monere deniq; me quid hinc infamiae familiæ admiri-
gret meæ. Amicè pol !

Infamia ? hercle quidem si Horatio aut Patri ejus (ut
sit sapè) advorsam sio,

Cedo séper de via, non eo inficias, neq; cum iis lubens
Sermones olim consero : Fateor. Non pol, quòd me-
tuam eorum ex consuetudine

Infamia ad nos aliquid aut labis permanasseret : neu-
tiquam

Filia id crediderim meæ : quacum si conclusus noctem
fuisset perpetim,

Nunquam hodiè corrumperet, ut ab eo eras discedet
virgo vitiosior.

Hor. Quamne ego prægnantem feci, & jam vici-
nam partui ?

Tib. Sed quod toties me obtundit, nec modum fa-
cit de nuptiis ,

(Quæ si vel indies instarent, enimvero haud unquam
futuræ essent tamen)

Sed Hem ! Face sis, *Tiberi*; crepuerunt fores : arcana
tua tibi. Ne verbum .

Age, Barbiton, quâdo hæc tempestas venatu sit inutilis,
Tu mi, dominum exhilara tuum. Crux curis.

Sub Dio, equus, canis, retia ut sint mihi ;

Intus sub teeto, amicus hilariš, conviva frequens, vi-
num vetus ,

Luculentus focus, lepos, jocus, & commoda Meretrix;
Sibi sua regna reges : sicubi vero harum me rerum
Satietas aliquando ceperit (*Stava la gemil dama, Bu-*
ondi, bwoydi ————— Cantus.)

So ho !

Labyrinthus.

9

So ho! o si ex his æd.ū inspectatoribus unum aliquando prehenderem, Crispinum vidit a tergo ad feneſtras.

Quid facerem? Primū ego illi pedes ad hunc modum cōfoderem,

Dein' verò manus huic et linguam præscinderem,
Ut quid viderit, & tulerit, taceret: postremò illi oculos,

In posterum ut sit innocens. At, vel sic viveret.

Viveret? ego istuc accurassim fatis. Quorsum ergo machæram hanc, quæſo?

Viveret? Lepidum hoc eſſet. Oh, quam acuta acies!

Mucro autem? quām hujus iectu perire quis pervelit?

Ciek ah, viveret? Deum fidium, ut ego nunc gestio

Hujusmodi aliquem interficere!

Hor. Sumne ego infelix?

Lep. Pater, paratum eſt. Lepida e feneſtra alloquitur.

Crisp. Ah. (Desilit Crisp.)

Tib. Hum, enim verò, eccerè.

O scelus viri! quid tibi istic eſt negotii?

Crisp. Negotii? Tunc harum ædium eſt dominus?

Tib. Quid ni? Crisp. Quid ni?

Ne tu(malum!) servos hic intus elegantes habes.

Tib. O, quantivis pretiū carnificem!

Crisp. Iſtic (malum!) ignis erat: nusquam ego in vitâ, quod mæmini, ex re ludicrâ.

Perterrefactus eram adeò. Tib. Eloquere.

Hor. Dii illum perdant, ita eſt astutè callidus:
Quām cōfidenter autē ſeſc intulit jam inde à principio?

Crisp. Ita me Dii ament, ut ego has præteriens exarſisse ædes juraverim,

Ita totæ circum confulgebant intus illaſtrissimæ.

Nonne vos pudet? Hor. Eugepæ.

Tib. Ita me Dii ament,

Ob iſtoc mendacium adesdum; dono ego te ut exprefſis metu.

Abi

Abi nunc sis; ô scelus! Verum heus amabo, dic mihi,
eloquere:

Postquam quid esset intellecteras (quod primo quoq;
aspectu licuerat)

Responde sis mihi, Cur non mox descenderas? quin
latebrosè sic, ah ha

Agedum. Hercle verò mentiris nunc jam, ah ha, ali-
quid inerat, ha.

Crisp. Bonâ fide nihil. Egon' ut tam lepidam inter-
turbarem cantiunculam? ego

Musicam tam bellâ? ecce: quasi mediâ usq; ad noctem
Sic tacitus non constiterim, conditionem si aures usq;
usurparent istiusmodi?

Mira res est te tam suspicacem fore nunc jam. Abi sis—
Hor. Tactus est senex, qui de latebrâ verba fecit: le-
pidè lusit.

Tib. Ah scelesti mi, mi impudens, quam ego te ob-
istam confidentiam

Non possum quin deosculer! Vah! delicias facis. Neu-
tiquâ ne vis? Hem tibi (*Pecunias offert Crisp.*)

Ex meo hercle usu hic est. Heus tu! Vin' apud me ser-
vire? dic mihi? *Crisp.* Immò.

Tib. Quid respicis? La la la, intelligo. Itane?
La la la. *Exit Tib.*

A&t. I. Scen. 4.

Crispinus. Lucretia habitu virili. Synesius.

Horatius. Faustulus.

Crisp. Vide sis, nonne ego prædixi hoc tibi?

Luc. Lydia? *Lydia?*

Nempe enecas me toties. Obscro te hercle. Quando
erit ut modum facias?

Frr. O Lucretius est. *Luc. Ohime,*

Faust.

Fauſt. Hoc ſi ægrum ſit tibi,
Patri id referas gratiæ, cuius æquum eſt ego jufſus ut
imperiū exequar. *Luc.* Pello, quem deſidero.
Hor. Fugio, quem quæro: reperi, & abigor.
Qualis hæc mihi illuxit dies? cœlum, terram, Deos
atq; Homines, Eamus. *Exeunt Crisp. & Hor.*
Fauſt. Inter ſenes de his nuptijs jamdudum conve-
nit: tuas tantum animas deſit?
Et quid eſt, *Lucreti*, *Lydiam* quodasperneris adeo?
virgo eſt, pulchra eſt,
Nobilis, atque amans tui. Per Deos immortales, quid
eſt? quid quæreris tibi?

Luc. At quoties id dixi tibi abhorrire me penitus
abs re uxoriâ!
Sin minus: tanto in negotio mihi ipſi ut placerem
nimio prævorti,
Præ quam quod Pater & tu vultis. Nuptias, nuptias,
Nunquam adeò ſoli ſumus, quin hoc negotii fit de
nuptiis, (ſtules)
Quid? an quas non affectem, has ut perſequi me po-
At ego nullas moror. *Fauſt.* Immò iſtuc eſt herclè
quod Patrem ſic habet male. *Luc.* Ecce.
Fauſt. Si *Lydia* non allubefcat, at *Delia* eſt, *Ermī-
nia* eſt, eſt hic *Lepida*,
Sunt aliæ. Tibi nulla placet, ægrè fert Pater; & tu
ætatem corrumpis tuam.

Quæſo, Lucreti. *Luc.* Etiamne? quid ego nunc ago?
ſic indies me perſequi?

Certè rem aperiam, ah.

Fauſt. Sanè quidem huic rei ſubefto aliquid oportet,
Quod ille ſic ſolus ſe in confilium ſevocat; deniror
quid fit. (tulerim.

Luc. Moleſtiām hanc certum eſt ſic affidè non per-
Et nutritius eſt hic meus, & fidus: & nemo omniū eſt,
Vitam

Vitam cui potius credidem. Quid ago? ah.

Faust. *Lucreti*, dic mihi

Quid est? quid renuncio? Patremne jubeo sperare nepotes sibi? *Luc.* Iube.

Faust. Enim verò bene. *Luc.* At etiam uxorē me nunquam ducturum tamen. *Faust.* Quid hoc?

Luc. Ah *Faustule*, si scires.

Faust. *Lucreti* mi dulcissime,

Quid est? quid dubitas? eloquere quicquid sit, nosti me qui sim.

Nullibi securius invenies depositum tuum. Quid hæres, mi *Lucreti*? mi

Dulcissime! *Luc.* Tacebis certè? *Faust.* Sanctè loquor. *Luc.* Quam tremo! certè?

Faust. Aut perirem. *Luc.* Ah, quam pudet! fidem tuam, *Faustule*, sum, sum fœmina.

Ah, quid me nunc fieri? *Faust.* Fœmina? *Luc.* Superi, si non forem.

Faust. Summe *Jupiter*! quid audio? *Luc.* Immo hercè nihil istuc, præ ut fuerit.

Quod jam statim intelliges. *Faust.* Fœminæ? estne hoc credibile?

Et ego, hujus rei imprudens, qui te toties vestivi et devestivi parvulum,

Totiesq; infantem manibus gestavi meis? Fœmina? *Luc.* et quidni imprudens,

Quando *Ersilia* matris meæ, dum celare id studuerat,

Ea fuit vigilantia et sedulitas illiusmodi,

Vt vel iphi etiamdum non innotescat Patri?

Faust. Papæ! miraculum quin istiusmodi est haec res! Euge!

Vt ardet mihi animus hanc penitus pernoscere: Eloquere obsecro:

Et in scena ac si foret, rem sic integrum commemora.

Luc.

Luc Nemo est? eheu, quam pudet! Amor adjuta me.
Matrem meam *Erfiliam* vicinus alim Pater deperit
virginem,

Egregia hæc formâ fuit; at dote (ut ferunt) modicâ.
Proin largiendo hic prudens affectat viam. Servi pri-
mò capti,

(*Vt* est ingenium) cognati mox , mox nutrix, mox
perviam fecit domum.

At illa (cui pudor et castitas pro dote fuit)

Occlusa donis p̄ststit, et mansit integra,

At integra haud diu : nempe quid ageret?

Instabat ille potens cu n multo manere,

Conditionem hanc inferens : Illius sœminam si
compressu pareret,

De nuptijs nea agi; ter tantu n mille aureos in do-
tem dari;

Sin masculum (prece quod contendebat maximè)

Oblatâ ultrò fidè nuptias sequi. Illa (ue fuit ætas)
Blanditiis vici, consuetudine, illecebris, deposita per-
tinaciam :

Munerumq; impotens, vitium admisit corpori.

Fit statim gradata ; ego misera in lucem exeo.

Faust. O *Jupiter!* at quo factum est modo de sexu
quod non comparet?

Luc. Id matris curâ factum et ingenio,

Quæ (famæ suæ imprimis istis ex nuptijs studens)

Aniculæ cuiusdam ope è viciniâ,

Quæm jam tum statim à partu spectaret Pater,

Prolem curavit commode supponi masculum:

Gaudebat Pater; mater in uxorem ducitur,

Mihi pro *Lucretia* nomen *Lucretio* est inditum.

At illa, postquam *Cæliam* nutricem meam

(Quæm rei jam tum unam unicè fecisset consciā)

De ferendo in posterum negotio, edocuerat,

(Mearum

(Mearum quasi provida ægritudinum)
Hujus me fidei mandans, oppetiit diem.

Faust. Rem admirandam! *Luc.* Immò quam mox audies—

Nutrix, cum adoleveram, credo ætatem ut viderat,
Ne hanc imprudens defabricarem fabricam,
Mei me consilii tum primò participem fecit.

Faust. Id credo, verita sexum ne ineauta proderes.

Luc. Tenes. Nempe sub id tempus (ut ætas tult) Vbi me ad literas commodum & solerter vidit,
Ad eam rem cepit quærere magistros mihi;
Quin ad palæstram me cupit imprimis instrui,
Pilæ astutesco inutilis, acuiq; magis tractandæ et flo natæ

Gladios vibrare discunt in eptæ manus—

Fortè inter sodales unà qui ad ludum venerat, Ahimè!
Sive id consuetudinis meæ causa, sive ut me proderet
magis,

Cassandi hic *Horatius* unà tum frequens aderat.
Quin satis, oh jam satis est. Vndam doloris conspicor,
Nec fero hanc memoriam. *Faust.* *Lucretia* mi, *Lucretia*,
Nimis expertem me dictis concenasti ruis,
Ne me defraudes amabo quod est reliquum.
Soli jam sumus, et commoda est occasio;
Concute te *Lucretia*; leva dolore animum.

Luc. Tacebis, inquis? *Faust.* Aut mutus siam.

Luc. Oh *Jupiter*!

Meum inter (ut nosli) et *Cassandra* *Horatij* patrem
Magna olim fuerat, et nunc est amicitia.

Faust. Intelligo, quasi commoditatem hinc dicas
vestris amicitijs.

Luc. Scilicet. Præterea, una ferè ætas fuit, idem
animus, eadem studia,

Neq; tam armorum æmulatio (namq; hic me longè
reliquerat) Quam

Quam morum, animorum, adeòq; amorum fuerat :
Laudate hanc nostram patres amicitiam
Illorum nempe initam exemplo dicere : quin sovere
etiam, et colere ;

Studere deniq; nata ut cresceret indies.

Propterea *Horatius* ades ut nostras viseret,

Suo ex se Pater fecit : ogatu meus,

Neq; ulla exinde mortalibus illuxit dies,

Quin omni amplexu, cperâ, culturâ, studio

Nosmet sincerè mutuò præsentes colimus ;

Quid opus est verbis ? Hoc unicum interfuit ,

Amicus ille, ego Amator extiti— (tuum ?

Faust. Nempe istuc metueram. Nonne tu hic sexum

Luc. Oh Iupiter prohibescit, enim verò quî id ausim?

Diceret, proh monstrum Fœminæ ! pudor ubi et
caſtitas ?

Iſtoc te habitu virginem ? euge ! bella es , mirum sit

Quin te amem. Ibi per tumultum (uti ſubito eſt in-
genio)

Fruſtrâ me acclamantem ut ſisteret, deferere,

Accurrere ad Patrem mox , ibi cum illo expotulare
hanc rem deniq;

Iupiter ! quot inde mala ? matris opprobrium, ira
et dolor ſenis,

Ego, præterquam amico quod exciderem,

Ludibrium ſic latè, fabula, et riſus fierem.

Quanto tu melias, Consultor amor invenis ?

Faust. Perge. *Luc.* Fortè ſub id tempus dum nos
inviſit ſæpiùs,

Conſpectam *Horatius* medianam per parietem ,

Lepidam deperiit ſenis vicini filiam.

Clam diu rem me habuit : ſed quis amantem decipit ?

Cantabat, riſit ; ut ut ſuboluit tamen.

Ibi ego id ſperans ſubindè quod evenerat,

Rebus

Rebus si me olim utilem perspiceret suis,
 Fore uici tum nostram ulro rogaret operam,
Lepide in amicitiam interius me statim intuli.
 Res cessit ex sententia; operam præsto lubens;
 Exin fervere negotium; crebra internuncia
 Quibus ego (mala) inconsultu semper *Lepide*,
 (Mei ex ingenio, planè uti animus fuit)
 Nunc grata, nanc media, nunc alia responda refero.
 Ah, perfida! quid egi? eó res redit, fidens pro-
 mitto *Lepidam*.

Fauſt. Quantus tu, Amor, Deus es! quid ibi *Ho-*
ratus autem?

Luc. Triumphare regic, venustum me dicere, com-
 modum, amicum unicè,
 At ut perficerem beneficium, noctem & sponsalia,
 Hanc operam si præstiterim, fore tempus (ne dubitem)
 Quo reponeret hanc gratiam mihi.
 Ego (ut usus fuit) promisi, ivi, retuli.
 Eundem planè sibi cum illa animum, ea vota fore.
 Verùm cautè ut ageret, proin Patrem ejus de hac re,
 Quippe a Neapoli qui fuerat, adeoq, ei patrias
 Cum destinarat nuptias, frustrà hic adiri, fixum rogari
 frustrà;
 Immò, cuiquam de amore hoc ne suspicio perma-
 nasseret,
 Interminari ne ædes tam frequens pertransiret,
 Immò eam ne alloqueretur, ubivis si conspiceret:
 Neq; ægrè id ferret, eum ipsa si negligenter obvia.
 Quin etiam internuncia si, aut literas olim mitteret,
 Vni mihi aut nutrici meæ has, petere, ut crederet unicè.
 De cætero nos pñes nos unâ despiceremus, se quic-
 quid sit propinuum exequi.

Fauſt. Opinor quò evadas: at porrò. Oh superi!

Luc. Audi. Ego quâ pateret commeatus amantibus
 (Nempe

(Nempe unica erat via) perfodi parietem censui;
Consilium placuit: at adeundam hic *Lepidam* prius.

Faust. Mirum quin annuerit.

Luc. Rediisse me simulo, fingo lubentissimam,
At negotium sic geri, interiore se *Horatius* ut conti-
neret cubiculo:

Ibi lectus ut sit, ignis, & cætera quæ esset opus.

Faust. Bellaria & —

Luc. Sic, sic. At pauxillum quam potuit luminis:
nosten' ? *Faust.* Admodum
Ne quis rimator — *Luc.* Immò illud, sed vere-
cundia, pudorq; virginis ?

Faust. Ah scelest! intelligo. Ne, ex vuln̄ innote-
Inducta tu pro *Lepida*. Nonne istuc? (sceres,

Luc. Pudet fari,

Sed istuc erat: Quin, ut occæpi dicere,
Nutrix mea ad *Horatium* dum *Lepidam* introduceret,
Velle me ad parietem in custodiâ remotarier,
Observatum indè adeò si in proximo quid acciderat,
Huc prestò ut accurretē judex amplexibus,
Confidens quid egi? Istuc idem, mi *Faustule*, ah,
pro *Lepida* hic me intuli.

Quid opus est verbis? fides mutua de nuptijs,
Datum in pignus suavium, in re præsente nutrix.
Cubitum ivimus, viximus, mutuisq; amplexibus. Cæ-
tera, ah pudet proloqui

Faust. Ita me Dij omnes ament, quam istæc est
mira historia!

Luc. Quin amabo ades mea, inquit; ades: tenebras
sunt, ah, quid aversa abnegas,
Quin stulta, inquit, mea tu, quid istuc est prudentiæ?
Quin sic, hem sic potius, ah, molle pectus, at nequam
nimis suavium. (mea

Ibi ego mox perij; Cum statim post, Voluptas, inquit,

Nc

Næ ego te propter *Lucretium* multùm debeo
 Quid illi par faciam propter hanc mihi factam operam?
 hem illi à me suavum
 Hem nunc tibi ; nunc illi rursum ; hem nunc utrisque
 unicum ;
 Nunc uni geminum tibi, propter quam dulcis sic usque
 advigilat mihi.
Hic ego : Immo me *Lucretium* amando haud vinces
 u'piam ;
 Cui ac mihi ipsi cupio ut fiat bene ; quin huic debes &
 tu certe :
 Nam nisi hic foret, habuisses tu nunquam herclè hanc
 copiam mei.
 Hem ergo nunc tibi ab illo suavum ; hem inquam,
 Nunc à me illi alterum : fac illi cràs hoc detur ,
 Vtpotè tibi illius nunc tuli, de istoc illi gratias ,
 Ausim ego id dicere, gratias is referet tibi.
 Dum hæc sic agimus , mutua propriaentes oscula (ita
 est quod quisque amat
 Dum id cupit in arduo, dum fruitur in præcipito)
 Ecce inopinantes admonuit nos crepusculum.
 Repente ergo dividimur , æquali id ægritudine , sed
 animo dissimili :
 Quippe hic me *Lepidam* ratus, dolebat ergo avelli :
 Ego quæ me neveram, conscientia non meæ noctis,
 Licet hujus ex consuetudine summa gaudia percepseram,
 Tamen (animus quia absfuit) haud aliter gaudebam
 Quam quasi furtum quæ feceram alieni solaminis.
Faust. Credo tibi. *Luc.* Postero autem die occur-
 rit ad me ovans : hem, inquit, *Lucreti*,
 Vita & salus mea. Qualis tu mihi noctis author ?
 Quanti gaudij extiteras ? O bellam *Lepidam* , delicata-
 tam, mollem, melleam ?
 Quæ labia! papillæ auté! ah, quanta indoles in suavio!
 Lætabar

Lætabar hic certè, mihi quicquam quando inerat illi
quod cordi fuit.

At hoc est ægritudinis, quod meâ ex venustate rivalem
conducere.

Et, quia ego sic placui, hujus Fortuna cresceret.

Summa est. Sed ah Faustule, & pudet, & metuo.

Faust. Me specta.

Luc. Dum noctes repetimus, sed, resecro tuam fidem.

Faust. Ah Lucretia, quasi me non noveras,

Luc. En igitur quò deventum est mali. Ostendit ven-

Faust. Iupiter! gravidam. trem.

Luc. Ita est calamitas. Syn. Faustule. Luc. Audi.

Faust. Herus est: Vale. Luc. Obscero, memineris.

Quin istuc etiam de Lydia,

Et heus insuper. Ah. Horatium nunc persequor.

Ecce autem.

Exit Faust.

Act. I. Scen. 5.

Lucretius. Lysetta Lydie ancilla.

Lys. Lucreti? Lucreti?

Luc. Quâ ego nunc incedam? Lys. Lucreti, hem
inquam? Luc. O Lysetta, tune eras?

Quæso, ubi sunt res meæ, in pauca quicquid est cōferas.

Lys. Immo sic si festinas, Vale. Luc. Vale.

Lys. At heus, heus?

Eia, quâm contumax! Luc. Dic verbo igitur.

Lys. Ecastor, Neutiquâ te amat Lydia. Luc. Benè.

Lys. Nullius hæc pretij subcingula? sed tibi est ne-
gotium; detineo te, scio: Vale.

Luc. Vale. Lys. Eia? Vide sis autem! Lucreti,

Lucreti inquam? Luc. Pugh.

Lys. Quin si ego essem Horatius, & sororé sic meam
Haberem dispercati? eia! ita nunc dierum delicatus
factus es.

Hum,

*Hum, age. Cape hæc sis tibi : Rogat te Lydia
In illius ut hæc gestes gratiam , multorum mensium
Elaborata meherculè propriâ ipsius manu. (opus,
Luc. Accipio, & remitto ;
Et insuper ingentes gratias. Quin dicas illi, nec ex Lu-
cretij usu hæc esse ,
Nec ex illius *Lucretium*.*

*Lys. Pugh. Loqueris ut Fœmina.
An hæc referam igitur ? ad hunc modum ?
Luc. Quid ni ad hunc modum, quando illo non po-
test, quo oportet, modo ?
Lys. Quem tu modum dicis ? promisit te huic Pa-
ter, & illius hanc Pater tibi.
Et ~~z~~ castor, satis digna est cui animaum adjicias tuum :
Formam vides, & ~~z~~tatem, ingenium , & splendorem
virginis.*

*Age, recipe hoc manus. Vnica nox tua sexcentum pen-
sabit tricis istiusmodi.*

*Luc. At quousque non intelliges ? Non possum,in-
quam, munia ei pària reponere.*

*Lys. Juvenis es, & nobilis, formæ par gratia & cor-
poris. Luc. Verùm illud mihi defit quod
majoris est momenti.*

Lys. Quid illud ut sit autem ?

Luc. Quod tibi, & illi deest ?

*Lys. Mens forsitan, & consilium ; age, age sis modo,
personam hanc detrahe, & ama.*

*Luc. Personam hanc si detraherem , nunquam illa
me amaret postea.*

*Lys. Hoc quid sit ? ah, cujusmodi nobis proles, istæ
si nuptiæ fierent ?*

*Luc. Quin aliasmodi si non fierent, periret mox ho-
minum genus. Lys. Ah simplex.*

Luc. Immò duplex, vel triplex magis.

*Lys. Quæ hæc ænigmata ? quæ istæc est aversio ?
Abi nunc jam , subdole. Ah, sentio : non potes me
fallere.*

Herclè

Hercle amat ! Quam erubuit miser !

Luc. Quid ego hic nugas agam ?

Dixi, quæ dixi : Vale.

Lyf. Quin heus, heus, restiti ;

Vnicum est, *Lucreti*, cuius ego imprimis gratiâ

Nuncia ad te venio, cuiusq; per omnes te Deos oro,

Pro Lydia, me ut facias compotem : quam te afflictum

hæc amat ,

Tute ipse id nosti satis. Tu autē, *Lucreti*, ætatē præter

Et consuetudinē, ipsumq; adeo præter ingenium tuum,

Laslus quasi & pertæsus tanto ejus amore tui ,

Abalienasti te nobis hos aliquot jam multos dies.

Exin' ut se viseres, literis, muneribus, internunciis te-
cum egit ,

Frustrâ. Nunc ergo postremò te hoc rogat unicè &
ultimum ,

Idque per si quid tibi in vitâ dulce est & amabile ,

Per lachrymas ejus , & mortes , intimumq; per illud
summum summi amoris vinculum

Te inter & Fratrē ejus , quod jam dia intercesserat —

Luc. Mane sis vero -- ob istoc argumentum impetra-
sti quicquid sit : Impera.

Lyf. Ut gratiam ei facias ultimi & secreti colloquii.

Luc. Promitto. *Lyf.* Quin etiam sola solo cum
in loeo fueri ,

Intentatâ pudicitâ eam ut dimittas integrum .

Luc. Et hoc :

Quinetiam & *Horatii* hoc causâ superaddas insuper ,

Me nunquam amaturum, nisi cui unus *Cassander* sit Pa-

Quinetiam-dum clarus, *Lydiā* si non duxero (ter.

Nolle me uxorem ducere dum vivo aliam. Vale nunc

Lyf. Sat habeo, Vale. Eo ego nunc ad fanum ; (jam ,

Ibi *Lydiā* his verbis hilarem, & lubentem faciam ,

Vbi primum ego illam erubescensem conspexi ,

Ah scelus! novi quid esset primulum. *Hic ut non amet?*

Luc. At audi. Et hoc etiam; me nunquam Peli futurum maritum tamen. *Exit Lucr.*

Lys. Quin perit hæc res iterum.

Act. I. Scen. 6.

Lepidus habitu muliebri. Lysetta.

Lep. St. *Lysetta?* *Lys.* *Lepida* est, manu mihi significat. *Luc.* Quo itura es?

Lys. Ad sancti Laurentii, ut quæ illuc me moratur De quodani ejus negotio, Lydiæ rationem faciam, Mox inde cum illâ retrò reversura domum.

Lep. Quin & ego illuc intenderam; quæso te, mox descendero.

Lys. Credo ego ex amore hoc confectam nobis admodum jam diu fuisse *Lydiam*

Nisi hæc fuisset amica ejus, & consolans *Lepida* Quæ, nomen uti obtinet, curas & ærumnas, ubicunque eas invenit, fugat:

Ita lepido est, hilari, & petulanti ingenio, Quin sic *Lepidam* amat insuper, ut hercè, si mas esset planè, uti est fœmina, Difficilem ei in amore conditionem dicerem.

Lep. descendit è domo Tiberii.

Lep. Non sum ego virgo minutula, & perpusilla? Ecce me, *Cick.* Ah, quæam elegans es?

Lys. Quæso ut abstineas manus, videsis.

Lep. Ha ha he. Hem tibi. *Lys.* Quid rei est?

Lep. Ett mihi lub. do collare Is lud diffingere, advigila. *Lys.* Immò quæso hercè ut abstineas manum.

Lep. Hem, quid istuc est tibi?

Lys.

Lys. Nihil ex tuo usu. *Lep.* Ha ha he.

Lys. Dii te omnes! nam, quid istuc sic mihi?

Næ, ego inauspicato hâc hodie præterii, quæ in te sic
incidi,

Quam ego natam esse credo unicè ad istiusmodi exem-
Mihi semper ut facias nequiter. (plaus.)

Lep. Eia! eone es bella?

Quia amatorem Vestiarium habes? *Lys.* Vestiarium?

Lep. Age verò, quando nunc ira abscessit mea, cor-
rigam & resingam denuò.

Lys. Pulchre te hæc decent: fœmina tu?

Lep. Ha ha he:

Quin redeamus nunc in gratiam. *Lys.* In gratiam?
Diu erit priusquam quid commodi cuiquam facies.

Lep. Sic, concinnius jam multò est credo, quam
fuit antea.

Sed obsecro te, *Lysetta*, quid istic in sinu habes?

Lys. Quid tua id refert? *Lep.* Ah, tam severiter?
tam longas iras?

Quin tu etiam si lubet, hæc mea disperdas itidem.

Lys. Age, ecce nimio jam plus lapis.

Lep. O Elegans! scio, scio.

Licet ariolari? *Lys.* Licet.

Lep. A Lydia ad Lucretium.

Lys. Enim verò nunc jam haud multò aberrasti;
præstigatrix es, credo.

Lep. Quid verò *Lucretius*? num respuit?

Lys. Admodum. *Lep.* Hercle verò mentiris.

Lys. Quin ita est, ut dico.

Lep. Ita vivam, ut pro istoc ego munere quicquid
sit mihi terrarum

Non permutterim; calamistra quæ hyspanica, di-
gitabula,

Fornices, crispatoria, monilia, armillas,

Medius fidius mille mille mille amulos,
Crepundia, denique sexcenta consimilia.

O infacetum! respuere munus *Lydiæ?* *Lys.* Ita vero.

Lep. Per Martem, per Venerem, inquam vapulabit.

Lys. At heus, mellea verba; hæsit diutius; verum tandem,

I., inquit, *Lysetta*; *Lydiam* si non duxero
Ducam ego in uxorem neminem dum vivo aliam.

Lep. Enimvero mentiris. *Lydiam* is auferet igitur.
Per ego *Martem* nunc juro, tanto vapulabit magis;
Maturè nunc mihi propiciendum intelligo.

Lys. Quid istuc est sermonis? Per *Martem* vapulabit?
Hoccine est Fœminæ?

Lep. Hercle non est, Verùm ego si vir essem,
(Vtpote multò sum verius quām iste qui amatur puer)
Non vivit mortaliūm *Lydiam* qui præriperet mihi.

Lys. O Athletice! habe animum bonum: faxo
non præripiat hanc tibi.

Lep. Obscro te, *Lysetta*, perdamus hunc *Lucretiū*:
Faciamus ut *Lydia* me amet. *Lys.* Quia nulla est fœ-
minarum hodie quam amat magis,

Inimicor soror ac si elles, sic te intimam & charam habet.

Lep. At aliusmodi velim. *Lys.* Dic quomodo?

Lep. Ac si essem *Lucretius*.

Lys. Næ, illa ex hac re callidum quæstum faceret.

Lep. Deliberatum est sic facere. *Lysetta*, non tu
me diligis?

Lys. Velim certe magis, si abstineres nequitiis.

Lep. At potin' tacere? *Lys.* Si in iem meam
fuerit. *Lep.* Circumspecta igitur,

Nemo est? - *Lys.* Non.

Lep. Agè, primūm cape sis hos auricos.

Lys. Principium placet.

Lep. Nunc singe deosculer.

Lys.

Lys. Quin item, si lubet.

Lep. Dū ego advigilavi aliquando ut te solam sine arbitris alloquerer.

Nunc mihi commoditatem hanc obtulit occasio ; sed priusquam rem aperiam

Tria mihi ut spondeas, Fidem, silentium, operam.

Quæ mihi si præstiteris, Fortuna faculam alluxit lucrificam tibi :

Sin minus, perieris. *Lys.* Spondeo, & præstabō certè.

Lep. Certe ? Nil motor illud certè : Iurandum est tibi. Iura. *Lys.* Omnes Deos.

Lep. Nunc pié, ob istuc hem iterum tibi —

Dat plures nummos.

Lys. et spes mea, fœmineis extrā induat mūditiis licet
At intus — (Tace Meretrix. *Lys.* Mas ?

Lep. Dii me. Cave sis merx mala.

Lys. Ita me Dii ament ut ego te advertens id mil-
lies judicaram prius —

Sic *Lydiām* usque contuens ex improviso erubescere,
Pallere mox iterum, mediosque per jocos suspirare
solebas sæpius :

Quin & mores porrò alii, fœminarū quām esse astolent,
Oris petulantia, raucior vox, improbitas manus, oscu-
li, incubitus,

Atque iste nimio nequam trajectus oculi.

Ah scelus ! nempe istuc erat. Mirabar hercle cur sic
fœmina.

At alieno cur habitu sic lates ? cur dissimulas ?

Nec amicis temet aperis ?

Lep. Vin' dicam ? ab inimicis ut caverem⁹

Nemo est ? Audi. Pater meus *Tiberius* ex urbe est
Neapoli,

Genere de Malurri, nobili, factiosā & fortunatā
familia :

Hanc inter & Masoltiam, cum Florentiam huc missus
fueram,

Tantæ erant inimicitiae, & antiquum diu odium,

Omnis ut molimine, manu adeo & insidiis

Eradicare quereret utraque inimicam domum. Ad-
vorte porro:

Sub illa tempestate natus ego ibi fueram, nihili, misel-
lus carnifex

At in lucem ut exii, Pater meus, ut vitam præstaret in-
nocuam mihi,

Nutricem edocens, fecit pro fœmina ut cluerem.

Obtinuit hæc Fides. Verum ætate ut creveram,

Ne res aliqua innotesceret, Florentiam huc amo-
veor:

In viciniam hanc incido; cum Lydia consuesco; amo.

Lys. At cur sexum usque simulas, nec hanc postulas
in uxorem à Patre?

Lep. Ita animus est nunc mihi. Nam postquam
(uti est Fama)

Res Neapolis sunt compositæ, decrevit nunc Pater fa-
tâ familiis gratiâ

Detrahere hunc súcum, & facere rem cunctis palam:

Intercà ex hoc habitu istoc fruiscar commodi,

Quod, ubiunque sic animo collibitum est meo,

Impunè hanc contuar, alloquar, amplectar, osculer.

Lys. At, quid ego ut hic faciam tibi?

Lep. Promissam ut præstes operam,

Apud eam hanc rem collidè aliquo insinues modo.

Me juves, Lucretium dejuves: tantum est. Falsa si
hic fueris

Per æterni regnum Iovis, dedam te toxicō ad necem:

Sin sobriè rem curasses, age, cape hoc sis aurum,

Eris Regina Cypri. *Lys.* Premeruisti hercle.

Lep. Sancti, eamus. *Vidit Lep.* patrem egredientem.

Aft. i.

Act. I. Scen. 9.

Tiberius & Puer è domo Tiberii. Cassander.

Tib. Puer? Puer? Columbam huc mihi. Non erit
aucupium hoc vesperi,
Non, non, non, obductum cœlum est. Vide, quin ut
cornices crocitant

Pluviae, Puer, pluviae. Cohibe Hispaniolos; Canice,
Dorilas. *Pu.* Intrate, Intrate.

Tib. O generosam! ô regiam avem! quam est hæc
manu facta! (mei!

Quam integrè pennata! quam docilis! quam amans
O generosam! ô regiam avem! sic, Hæci tibi.

[*Reddit puero.*]

Quam ingerit mala? placide, placide, placide.
Eximie quam hesterno se ex expedivit vesperè! ah mea.

Pu. Næ, ego fui infelix qui illic non intereram.

Tib. Non intereras? *Pu.* Neutquam.

Tib. Non intereras? *Pu.* O, utinam.

Tib. Ah convenerunt ibi ad lacum dice, noſtin?
qui ad pedem est montis Lernii?

Mala crux, ubi tu nuper & Flavius, vin?

Pu. Lemnium dicis? *Tib.* Lemnium, Lemnium,
Iacum Lemnium, ipsissimum.

Convenerunt ibi, inquam, ad accipitris hujus famam,
Signior Bentuoglio, Doa Hernando Del'humore Hispano-
Il cavaliere Marte bellonis di Mantua, (niolo,

Et centum, credo, alii nobiles & summi viri.)

Ipse Princeps expectabatur, sed nullus venit,

Literæ credo ex Hispaniâ, aut aliquid certè inerat.

Pu. Benè habet. *Tib.* Iuxta ripam ad sinistram,
prædam ecce conspicimus.

Consistunt omnes, & tacent; exerto brachio, ibi
ego hanc mitto manu.

B 4

Pu. Ah,

Pu. Ah, quam invenustus fui ego, qui tām incommodē tunc aberam !

Tib. Illa, vt sit libera, longē è conspectu avolat,
(*Ambitiosis* documentum, ut ad tempus se segregent,
quò clariūs emergant)

Ecce enim mox illa læta è longinquō redit (*cick*)

Hisp. Ah, himpe &c.

Nimia erat lubentia ambientem tum suspicere,
Circuitu docentem suo summa nos non posse nisi per
ambages assequi.

Pu. Ah. Quam ego nunc sum miser ? ah, Volup-
tatem regiam !

Tid. Et jam omnes hanc mirantur, seque ipsa mi-
ratur ipsam.

Pu. Ah quæso, me enecas. *Tib.* Et jam minor
fit, mox tantula, mox nulla.

Quærebant tum oinnes hanc. Vnus fortè inter alios
cui acies perniciōr erat,

Eccām inquit, sub nube: monstravit, sed nemo vidimus.

Cass. Instat quinta, apponatur cœna : Vbi esse hunc
dicam tam diu ? Gravida ?

Cassander è domo propria consulens horologium.

Tib. Alitem ibi ne amitterem, inclamo ego iratus—
Ostende hem aliquis prædam

Parit puer citus & factoque mox celeusmate, videre
hanc fas erat.

Tanquam cum stella decidit, fulgurantem semet de-
super. *Cick, whir.*

Cass. Horatius si redit, ego Tiberium ad i.

Tib. Tria confecit præcipitia. *Pu.* Tria ?

Tib. Tria. *Pu.* Tria ? *Tib.* Tria. *Pu.* Ah.

Tib. Ferire cum occuperat, immersit se mihi anas.

Cass. Atque eccum !

Tib. Ni fecerat. *Pu.* Falco autem.

Tib. Ille seu sagitta celer,

Recta

Recta se pernix vibrat, & accelerat locum.

Pu. Here? — Ostendit ei *Cassandrum*.

Tib. Madre ella amour fa la la la la. Puc. Cancro?

Cantat, & ingredientem revocat *Cassander*.

Act. I. Scen. 8.

Cassander. Tiberius. Puer. Lepidus. Lydia.

Cass. Tiberi! Tiberi! Heus Tiberi?

Tib. Cassander?

Hem puer, i intro, pateram huc vini ocyus Puer, bene.

Cass. Summe Jupiter! (Exit *Puer* in ædes *Tiberii*.

Quān ægrē ad nos respicis?

Tib. O *Cassander*, hæccine tu mihi? herclè subita
mires fuit,

Verum portò. *Cass.* Meum inter *Horatium*, tuamq;

. *Tiberi*, Filiam

Sæpiuscule tecum egi aliquando ut nuptiæ fierent:

Nunc id hodiè huc venio ut de illâ re tecum transigam..

Tib. Hum, *Horatium*, adolescentem pol optimum,
filium tuum,

Æcate, familiâ, ingenio, divitiis, non eo inficias,

Dignum, quocum contraham, adolescentem optimum.

Verum, mi *Cassander*, serio ego nunc dico: E Neapol.
cūm sim

(Quò rebus jam compositis redeundi est mihi animus)

Viro hic *Florentie* Filiam si nuptam darem

Incommodum mî cederet, vitæque inverteret reliquæ
rationem meæ.

Cass. Duriusculum est hoc quidem sic primo in in-
gressu mihi statim reniti.

Incommodum? quid valet ille amicus qui commodum
præ amico habet?

Tib. Immò ille ad quid valet, sibi ipsi ut placeat,
amico qui incommodat?

*Praetereà mea Filia Filium ut nolit tuum, ha ha ha,
Si nolit? Cass. Rides? Per Deos haud te decet.*

*Tib. O Cassander, ha ha ha,
Risus seni est ignis in Hyeme, est umbra in vere, est
potus in Febre*

*Est vinum in convivio, est amor in Vino, est lectus, est
focus, est cibus, est potus*

*Risus seni? ut non rideat Tiberius? ut sit tristis Tibe-
rius? Fa la la la la.*

*Cass. Quin Ride quantum lubet, usque dum te dif-
feras etiam,*

*Modò id non fiat in contumeliam mei. Per Deos hoc
non feram.*

*Tib. O non, si India mihi daretur. Verum à risu ut
abstineam,*

*Vt penitus abstineam, Istuc est, Cassander, ut non ri-
deat Tiberius;*

Vc sit tristis Tiberius? Fa la la.

*Cass. Quin & ilia etiam ridende
Disrumpas, & per me licet, verùm heus tu?*

Tib. Nam quid est?

O lepos, ô hilaritas! ut ego vos amo & colo?

*Cass. Non adeò est invenustus, Filia quem spernat
tua.*

Tib. Neq; adeò instructus, Filia quem depereat mea.

Cass. Instrutus? quid hoc?

Tib. Tantum est; deficit illi aliquid. Verum Basta.

Cass. Dii immortales? quasi Fœminam hunc dicas.

*Tib. Non dico, Cassander, non dico: Verùm her-
clè si foret,*

Impetrabilior, credo, esset mea filia, ut cum ea cubet.

*Cass. Sanè edipol profectò, quænam est hac con-
tumelia?*

*An pro deridiculo me habes? Tib. Insignum pol hoc
esset.*

Ac

At vin' dicere me nunc serio? Des mihi hem ergo manum.

Cassandra! quid ego apud te mentiar? reclamant his nuptiis

Leges Naturæ, gentum, tantum est, Fidem si hic non adhibeas mihi, *Puer vinum ministras.*

Nec minus ridebo, nec cantabo minus. Hec tibi ut lubet *Fropinat Cass. ille recusat.*

Non vim feres, ne metuas.

Cass. Nec curo. *Tib.* Vale.

Cass. Immò & aliud est, Tiberi.

Puer. Falco iste agrarius quem mercatus es heri
Tam ægrotat à purgamentis. *Tib.* Ædipol mentiris.

Puer. Valetudinarius est certè,
Di penat adeò & pandiculatur.

Cass. Magis sollicitus est de accipitre quam de Filia.
Tiberi? *Puer.* Res mira est. Non vivet, credo.

Tib. Ibi sunt quinquaginta minæ.

Cass. Ecce! ego hunc tangam statim,
Mitte hæc, *Tiberi,* & attende ad quod interest magis.

Tib. Benè. *Cass.* Quando adeò sis bellus, istiusque quam tuli conditionis negligens.

Tib. Admisceatur illi Caledonia cum pipere. *Ex. pa.*

Cass. Tangam ego te jam statim.

Tib. Ipse mox veniam. Quid hoc? quid istuc? conditionis negligens? quid hoc?

Cass. Immo nihil. Vide modò ne quid labis familiæ adsciscas tuæ.

Tib. Ha, ha, he. Istuc erat? videro, videro, labis? puer tu tua curassis

Mea cuicunque nupserit præstabo ego illam viri à vitiis integrum.

Cass. Marem oportet esse meum Filium.

Tib. Tantò est periculi minus.

Cass.

Cass. Octodecim annos habet.

Tib. Bellus quidem est ista ætate.

Cass. Fervet ætas ea, *Tiberi*.

Tib. Puteo immergatur, faxo, frigebit statim.

Cass. Ha ha, Filia verò tua fœmina est, opinor.

Tib. Iurabo istuc. *Cass.* Bene.

Tib. Te opinari? *Cass.* Ah, quām facetus es!

Tib. O, valdè. *Cass.* Colloquuti sunt simil.

Tib. Ergo non sunt muti. *Cass.* Benè, benè.

Tib. Optimè, quin condormierunt etiam.

Cass. Ne ludas. *Tib.* Immō herclē verò nullus
est hic ludi locus,

Nam, si tuus exin' Filius jam deveniret gravidus—

Cass. Ah, scurra tu, tu Sannio, derisor tu deridicule,
Abi, inquam sis domum, & in Filiam inquire tuam:
Nutricem para, & obstetricem, Dicant hæ tibi filius
quid possit meus.

Tib. It me Di ament, ha ha ha, ut ego natum es
credo, ha ha ha,

Qui me hilarem & festivum facias, ha ha ha.

Cass. Ha ha ha.

Tib. Vale, mi *Cassandra*. Ha ha ha.

Cass. In malam crucem ridicule. Ha ha ha.

Exit Cass. in ædes suas.

Tib. Satia' ille abiit? summe cœlum *Jupiter*! quan-
ta est materies in mundo
Deridiculi! credit Hic *Cassandra* ejus ex compressu
Filii

Gravidam jam diu factam esse Filiam meam: qui
quidem si sciret

Vestes has muliebres subter quid rerum gereret

Opus esset ei magis Filiæ ut prospiceret suæ.

Intrat hic Lepida osculans Lydiam.

Atque eccas, eccas, eccas— unâ nunc simul. Ah ha,
nonne dixi?

Ah ha,

Ahh, tara ran tan tan tan. *Lep.* Quin iterum.

Tib. Ah scelus; ah nequam; ah mi mellite carnifex!
Quin istoc ex argumento meum esse planè te scio.

Lyd. Ah mala! sic in publico?

Tib. Intelliget mox *Cassandra* (esse,
Occasio si eveniat commoda gignendis te aptiorem
Quam gestandis Liberis.

Lyd. Ecquid facis modi? sic mediâ in plateâ?

Vide sis nunc jam.

Tib. Hoc age sis, mi *Lepide*, hoc age,
Meus es: Vive dum est tempus. Solet brevis esse ætas
eiusmodi virtutibus.

Vita est caduca, fruere ætate, occasionem opprime,
Tange mihi hanc, tange, tara ran tan tan tan.

Exit Tiberius in edes suas.

Act. I. Scen. 9.

Lydia. Lepida. Lysetta.

Lyd. Ecquid te pudeat? *Lep.* O Labella bella!
pete a me quicquid sit, auferes.

Lyd. Usque ut me ames. *Lep.* Per venerem faciam.

Lyd. Nunc tua est impetratio.

Lep. Tu *Lucretium* ut non ames.

Lyd. Mori me jubes, si me hunc vis ut non deamem,
Venustates oportet aliquâ ut exuat suas, oris decorem.
oculorum mortes,

Illamque o nimiam oris & ingenii indolem. *Lucretium*
ut non amem?

Lep. Adde etiam quod pædagogi adhuc conspectum
tremit,

Patrisque cum ancillis cubat nec metuitur.

Lyd. Lepida, es mala.

Lys. At Domina mea *Lydia*.

Lep.

Lep. Qualis est hæc Cupido! quale ô est hoc incendium! *Lyd.* Superbias ejus non memoras, absentiam, & contemptum tui.

Lep. Et venustates consimiles.

Lyd. Quàm tu nunc inexperta loqueris!

Immò exinde est herclè multò quòd insaniam magis. Ah *Lepida*! quæ nunc ludis, fieri potest aliquando Mea ut senticas vulnera; tum stulta, tum intelliges.

Lep. Nihil quicquam scio durius, quàm quod nunc sentio, & intelligo.

Lyd. Ah insipiens! *Lyf.* Ut sic ametur, qui te temnit, qui te habet despiciatui?

Lep. Quem ego dispeream nisi toxicò interficiam.

Lyd. Ita hercle est infelicitas.

Lep. *Lydia*, mei meum, scis opinor quàm te amo, quam cordi sis chara meo;

Miki crede, mea rosa, ah, ex quo primum occœpisti contemptorem amare hunc tuum,

Ita meus est in te Amor, tuos ego dolores, tuas usque ærumnas pertuli;

Nec *Lacretia* unquam crudelitas uspiam te ægre habuit,

Quin eodem ipso tempore tua illa ægritudo peccus sauciavit meum:

Aliquando tamen per vices rideo, & salto, & animum oblecto meum.

Lyf. Næ, tu multum huic debes tuam quæ Fortunam induit.

Lep. O deorum Cupido cœlestium scelestissime!

Lyf. Ama, qui te amat, *Lydia*.

Lyd. Vbi ille sit mortalium? credo, omnes me contemnunt, aspernantur, & despiciunt.

Lep. Immò, ne istud dicas, mea *Lydie*; novi enim ego quendam qui afflictum adeo.

Te

Te amat, quam tu amas hunc Lucretium.

Lys. Ausculta sis, Lydia. Non est mundus emor-
tuus tibi.

Lyd. Miserum esse oportet alium qui amantem
amat,

Venūm garris, & me ludis, scio.

Lys. Inquire ultrā in hominem.

Lyd. Quis ille ut sit autem ? quā formā ? quo deco-
re ? quo sanguine ?

Lep. Sanguine par tibi, at formā & decore impar.

Lyd. Vbi ille ut habitet ?

Lep. Haud procul à vestris aedibus.

Lyd. Illius autem animi quis te participem fecit ?

Lep. Ipfus.

Lyd. Scit ille me amare alterum ? *Lep.* Admodum.

Lyd. Atque etiamdum me amat ?

Lep. Sanè. *Lys.* Certè est hoc magnum
Magni amoris specimen ? *Lyd.* Certum est hoc tibi ?

Lep. Æquè ac est ipsi qui amat.

Lyd. Estne ergo tibi Amicus ?

Lep. Intrinsecus ; nihil scit ille cuius non & ego
Sum particeps. *Lyd.* Oportet ergo ut hunc ames.

Lep. Æquè ac meipsum amo

Multò autem iste amat, ego quām illum, magis.

Lyd. Vidi ego aliquando hunc ?

Lep. Quin sæpius, quoties me.

Lyd. Alloquutus est me olim ?

Lep. Complurics, quoties ego.

Lyd. Quāx tate est ? *Lep.* Mea.

Lyd. Qualis est ingenio ? *Lep.* Lepidus.

Lyd. O Lepida, tu quæ Lucretio familiaris & visina
es, adjuva me, aut pereo.

Lep. Callidum ego mercatum feci, quid de meo hoc
fiet igitur ? subservi, Lysetta.

Lyd.

Lyd. Amor me jubet unam tantum ut amem, pluribus obsurdiam.

Lys. Idem pol amor *Lucretium* alteri captivum fecit, surdum tibi.

Lyd. *Lepida*, tuam operam: Nisi auxilio mihi fueris, occidi—

Lep. Auxilium frustra rogas, qui petenti negas.

Lyd. Quos cruciatus nunc sentio meo pro *Lucretio*?

Lep. Eosdem quos pro te, *Lydia*, amicus nunc sentit meus.

Lyd. Iube aliam ut amet. *Lep.* Hoc idem te *Lucretius* jubet.

Lyd. Ah, *Lepida*, me interimis. Per ego te salutem, per mortem & vitam meam,

Per si quid cupis gratum olim ut faciam tibi, per te, per me,

Cujusq; tu summe expertis amorem rogo, *Lucretium* ut convenias.

Merores hunc doceas meas, at sic istuc mea *Lepida*

E fenestrâ ut hâc proximâ ipsa ego si possim vestros sermones audiam,

Istuc mihi si feceris, certe ego hoc in aliquo amico reponam tuo.

Lep. Tuas herclè me amor dubium & ambiguum facit,

Quem certe ut demerear, nullam recuso operam;

Maxime id vero cum amico prosperare velle te intelligam meo,

Cui bene quicquid feceris, factum erit id, *Lydia* mihi—

Lyd. Sponden' ergo facturam? *Lep.* Spondeo.

Lyd. Da pignus, *Osculatur eam.*

Ah nequam, utinam *Lucretius* esset *Lepidus*.

Lep. Utinam *Lepida* *Lucretius* fieret.

Lys.

Lyd. Ancillare huic, *Lysetta*, sola ne incedat dominum.

Lys. Fiet. *Lyd.* Nunc vale.

Lep. Immò nunc vale.

Act. I. Scen. IO.

Lepidus, Lysetta.

Lep. *Lysetta*? *Lys.* Hem. *Lep.* *Lysetta*?

Lys. Quid est? *Lep.* *Lysetta*? *Lys.* Eloquere.

Lep. Vbi sum? *Lys.* Vbi sis rogas!

Lep. Vbi sum, *Lysetta*? *Lys.* Vbi tu ut sis autem,
Nisi hic ubi nunc es? *Lep.* Nonne est hic locus,
Vnde me dem precipitem?

Lys. Quale est hoc delirium? *Lep.* Nihil est hic
quod frangam? quod demoliar?

Quod perdam? quod perimam? O superi, nisi ego
de vobis ingenti aliquo scelere

Injuriam hanc ultius fuero—O! *Lys.* Lepide?

Lep. *Lysetta*?

Lys. Numnam tu insanis? *Lep.* *Lysetta*?

Lys. Quid est? *Lep.* Ita me *Iuno* Regini,
Eiusq; vir & frater, supremus *Jupiter*, Itaq; me p-
truuus ejus *Saturnus*

Et *Cisitor* Pater, aviq; & Proavi, omnisq; Divum
Domus—

Lys. Quid hi autem? *Lep.* *Iuno* Filia, & *Saturnus*
patruus, & maritus *Jupiter*.

Lys. Dic citò. *Lep.* Definitum est mihi—Enim
verò ita me, ita me,
Ita quid dicam nescio; im no audi, jam scio—Dii me
omnes magni,
Cœ'ites supremi perdant, ut ego nisi *Lydiam* hac
nocte amplexus fuero.

Verum

Verum dixi quæ velui. Val. *Lys.* Lepide! Lepide!

Lepide! Hem *Lepide*, (vide

Discutias hanc insaniam, habe animum bonum, me
Nisi ego te aliquā compotem illius fecero.

Lep. Ain verò?

Lys. Sine me modò. *Lep.* Ain' seriò. *Lys.* Faciam
inguam. *Lep.* Vin' tu hercle verò?

Lys. Videbis. *Lep.* O superi, & tu *Jupiter*, remitto
nunc haec omnem injuriam vobis.

Non me ludis? *Lys.* I domum, modò aliquid mox
fiet, ne dubites.—

Lep. Hem istuc tibi, hem icterum. *Lys.* Immò si-
mum est, nolo.

Lep. Hem inquam. [Dat pecunias.]

Oportet, inquam. *Lys.* Quale ego nunc facinus tuam
in gratiam meditor?

Lep. Per Iovem sub habitu *Lucretii*, faxo ego istius
haud te unquam pénitebit.

Lys. Vale. Exit *Lys.*

Lep. Divūn hominum pater! ut animus mihi
ægrotus in integrum jam rediit subito!

Quod si istuc *Lysetta*, quod promiserit, præstiterit
mihi, sum Deus, sum Deus sum Deus. Ex. *Lep.*

Finis Actus Primi.

Actus secundus. Scena prima.

Horatius, Lucretius.

Hor. Vbi ego hunc inveniam?

Luc. Atq; eccum, *Horati?* *Hor.* *Lucreti?*
Mille vii sunt mihi anni ex quo te dulcis, vidi.

Luc.

Luc. Quin & idem ipsas herclè te erga affectus est
Nam tōto illo die mihi animo est ægrē & malē, (meus
Quo te mihi non datur oculis tueri meis.

Hor. Perambulavi totam, credo, urbem in quæstio-
nem tui. (dem.

Luc. Quærebas cum qui à te nunquam discedit pe-

Hor. Amas me, *Lucreti*, quantum amabas prius?

Luc. Immò herclè crescit indies amor in te meus.

Eòq; usq; accrevit culminis, crescere ut non possit am-
plius. (tibi?)

Hor. Hem mi, quid istuc est suspiri? Nunquid male est
Certè ædipol videbis, ô Dio! quin grandior es mihi
visus cum tumenti pectore:

Medius fidius non vales. Aut opilationes, aut aqua
magis inter cutem.

Mihi crede, *Lucreti*, tempore hic malo prospiciendum
tibi intelligo. (prius.)

Luc. Immò serum nunc istuc; perspectum oportuit

Hor. Qui hoc? *Luc.* Tantum est. *Hor.* *Jupiter*,
quām suspira!

Dic amabo, mi *Lucreti*, subtristior qui es factus con-
tinuos hos multos dies?

Ecce iterum jam denuo. Quid avertis me? ædipol pro-
fectò coniicio herclè.

En iterum sis denuo. Dabo pignus ni ames.

Luc. Quæso, alia sit oratio. (ribus?)

Hor. At quæ mihi ut sit gratior, quām tuis de amo-

Luc. Haud ingratè nanc pol loqueris, meus enim
in te amor gratiam meretur tuam.

Hor. Gratiam? immò vitam, quicquid mihi in
vita dulce et charum obtigit,

Id omne (mi *Lucreti*) referto acceptum tibi.

Luc. Immò herclè haud istuc, (gaudii.)

Verūm absq; me haud tantum tibi in vita obtigisset
Hor.

Hor. Quin dic age, mi *Lucreti*, quonam tu igne
peris? eloquere amores.

Faciam ego quod in me est illorum compos ut fias.

Luc. Utinam istuc vere, atq; ex animo dices.

Hor. Ah mi *Lucreti*— (impera;
Simulare me tecum? fac periculum modo, dispice, et
Operam si recuso, habear ego ingratissimus quantum
est mortalium.

Luc. Subigit me amor nihil ut te clama habeam,
quin meum omne

Vel summum revelem secretum tibi. Proin animum
ad vorte;

Quoq; rem rectius perputes, finge temet *Horati*, esse
illam quam tantum amo.

Hor. Faciam. *Luc.* Fortè enim ut sit cujusdam
ego me in amicitiam inserui:

Mores quod spectat indolemq; & ingenium, adeò tam
similis, *Horati* tibi,

Vt vel eo solam nomine (amanti ne succenseas)

Nusquam mihi olim sit animo tam lætum, & bene,
Tua me consuetudine quam cum contingit perfriui,

Adeo enim fuit ore animoq; amabili et tuo;

Vt priusquam ego amor rerum quid esset noveram,

Amicitia hæc omnis in amorem abieret mihi.

Fortè sub id tempus, illa quam ego deperi,

Adolescentem jam tum ibi ipsa deperiit alium;

Quid ego ut hic agerem? occlusa fuit precibus via,

Spe ergo ne exciderem, agi rem dolo prætuli.

Proin amans, amanti ut animo inservirem meo,

Horum ego amorum facio inter ut nuntius siam:

Longa eslet fabula, si hic singula persequerer, eò res
rediit

Indutus ego veste rivalis mei, nocte cupidâ potior,
atq; animo obsequor.

Hor. Tan-

Hor. Tantane cuiquam imprudentia ut fieri, ut amplexa quem amaret

Ab alio non intemisceris? *Luc.* Facile decipitur dum sperat amantis animus.

Hor. At quivis decipi priusquam amator potest.

Luc. Nox, Amor, fucus, confidentia, facile hic deludimur.

Hor. Vbi vis facilius quam in hac re possim: amantem nemo decipit.

Luc. Ahi! non ego illam, illa me decepit magis.

Nam saepius hunc amplexa, amplexus hanc inquam, Mortem amplexus sum meam, in timore spem quaerens, in dolo fidem, in flammis refrigerium.

Hor. *Lucreti* mi clarissime, amicos inter (quales ego et tu sumus)

Rectius est statim quam per ambages loqui,
Clare quam ambiguè. Videlicet quod sentio?
Ex quo inde sum natus ad hoc usq;
Quod est temporis, tam illiberale, tam invenustum,
Tamen indignum quam est hoc facinus,
Nusquam ego ubi vis à quoquam commissum memini.
Indignum hercule non solum liberali, nobiliq; & tuo,
Verum barbaro, *Lucreti*, adeòq; in culto animo—
Deum atq; Hominum fidem! tot ego argumentis ni
tibi devinctus forem,

Haud credo me continerem, injuriam hanc tantam
Quin vel ipse ulciscerer. Fœminam te fallere? et
amantem?

Et sisam tibi. *Luc.* Siccine? ô duram nimis, crudele! ô sententiam!

Sine spe amavi, arsiq; & perii, quid facerem?

Hor. At per dolum quid agi, illiberale est atq; indecens.

Luc. At veniam habet is dolus quem amor invenit,

Hor.

Hor. At venia qui indiget, culpa non caret amor.

Luc. At culpæ quid admisit, fidem qui de nuptijs dedit?

Hor. At invalida est fides, pacto ubi subest dolus.

Luc. Hei mihi! tantumne est scelus præripere alterius gaudium?

Hor. Qui amicam amplectitur cuius animus in alio abest,

Cadaver ille, haud amicam, amplectitur.

Luc. Siccine? *Hor.* Scilicet. *Luc.* O hime!

Hor. Quid est, *Lucreti*?

Hem. *Lucreti*? *Iupiter!* quid non respondeas? quid taces?

Luc. Ha, ohime! ha. *Exit Luc.* maſtus ac plan-

Hor. *Lucreti*? *Lucreti*? restiti.

Nolle⁹ ego meherckē, propter quantum hæc vita valet,

Hujus ut saluti aliquid advorsi accidat,

Ita verè est hic nobilis, humanus, atq; amans mei.

Statueram adveniens jam nunc cum illo solus,

Sermonis aliquid de rebus meis habuisse;

Verū tam subito se abripuit, miror quid rerum siet.

Quin herciē cum cogito—heri ego quid dicam de

Crispino leivo meo,

Quem *Perille* suæ amicæ meo ego cum munere ad

Lepidam jam dudum misi.

A&t. 2. Scen. 2.

Horatius, Crispinus.

Crisp. Amicus ut hic siet? *Hor.* Atq; eccum op-
portune. *Crispine?* *Crisp.* Oh.

Hor. Dic uno verbo, citō vivusne sum an mortuus?

Crisp. Mortuus, mortuus;

Tam

Tam hercè es mortuus, here, quām est mare mortuum.

Hor. Enimverò loquere? *Crisp.* Næ, tu *Lucretium* hunc amicum elegantem habet.

Hot. Qui istuc? *Crisp.* Tradidi armillas tuas *Perrillæ* amicæ meæ,

Quæ *Lepida* tua perquām est intima: enarravi apud illam

Amoris tui progressus omnes; quo pacto mediante *Lucretio*.

Desponsata est tibi *Lepida*; neq; illud, omisi, illam à te esse gravidam,

Et jam vicinam partui, quodq; à Patre ejus *Tiberio*, petiisti eam uxorem ubi,

Qui eti primo congressu reluctari nonnihil visus est, Tamen spem esse brevi posse eum immutarier.

Hor. Dic citò, metuo quò hæc res evadet.

Crisp. Dixi porrò

Tæ ultimo die Veneris eam totam per noctem habuisse in lecto tecum;

Perilla, ubi hoc audiit, obstupuit illico, neq; credidit fieri posse,

Vt eam cui omnia *Lepide* secreta essent cognotissima, Res tanti momenti lateat; adjecit insuper falli te, Si in amplexibus eam fuisse tuis ultimo die Veneris arbitreris,

Quippe illâ (inquit) nocte mecum unâ cœnæ interfuit Apud amicam quandam suam; cumq; multâ nocte reverteremus,

Illa, ne Patri dormienti molesta esset, ad meas per-rexit ædes,

Atq; ibi totam noctem dominivit; & quod magis est, Millies (inquit) ego *Lepide* vestes indui, exui, atqui tantum abest.

Vt

Vt videatur grida, ut mihi s^epiculè abortiretur suspi-
cio, Fœminam non esse eam,

Adeo restrictum habet ventrem, et valde tenuem.

Hor. Interime me ocyūs, quid tum postea.

Crisp. Dedi tandem *Perilla* in manus

Tuo nomine decem aureos, tradidi etiam & armillas,
oravi ut quam primum

Opportunè potuit, deferret has ad *Lepidam*: detulit
statim;

Idq; lubentissimè: ubi rediit, quid agitur (inquam)
Perilla?

Illa, fabula est, inquit, totum hoc negotium: *Lepidi*
hanc rem

Pro miraculo habet; negat sibi quicquam commercii
Cum *Lucretio* fuisse unquam, hac in re præcipue: quir
eiusmodi se

Ne cogitasse quidem nuptias: ne dum desponsata
esse affirmat:

At multò minus esse se factam gravidam; porrò apud
Lucretium tuum hāc de re ne verbum quidem unum
fecisse unquam.

Deniq; ut verba sua aliquo facto consignaret, eccè
iterum armillas tibi:

Iamine inte ligis? *Hor.* Nimio plus quam velim:
verum nequeo credere.

Crisp. Quid ni credas. *Hor.* Quia hæc si vera esse
crederein, exemplo morerer.

Crisp. Immò non credis, quia non placent hæc tibi.

Hor. Quin non ipse id novisti?

Vltimo die Veneris eam in meis totam noctem fuisse
amplexibus?

Quā fieri potest igitur ut hæc vera sint quæ narras.

Crisp. Herè in toto hoc negotio nimium fuisti cre-
dulus. *Lucretius* ille quem tanti facis.

Quem

Quem ad omnia tua admitus consilia, vereor —

Hor. Quid vereris?

Quid dicturus eras? *Crisp.* Immò nihil.

Hor. Eloquere inquam.

Crisp. Vin' ut quod res est dicam. Vereor ne *Lucretius* huc usque sutelis suis

Deluderet te perfidus. *Hor.* Tace sceloste, *Lucretium* ego ut perfidum credam,

Qui meum amorem tam religiosè semper coluit?

Crisp. Simulavit amorem, Here.

Dissimulavit odium: suis te ductitat fallaciis. Mihi
crede, non est hic

Quem tu Eum esse arbitraris.

Hor. Mancipium- Ipse cùm perfidiæ sis plenus
Et perjurii, hujusmodi & illum reris consimilem tibi.

Crisp. Sine dicam quod sentio,

Uxor tuam *Zydiām*, *Lucretium* hunc amare, aīs
perditissimè.

Hor. Hoccine illud est? scio *Zydiām* amore *Lucretii* flagrasse diu,

Scio insuper petuisse eam səpiùs à *Lucretio* ut se uxori
rem sibi duceret,

Respondisse etiam *Lucretium* scio, non posse se adhuc
vel cogitare nuptias,

Quod si eam amaret, patrem meum adiret, ut se uxori
rem desponderet sibi.

Crisp. Quid opus est ei in uxorem ut hanc ducat,
quā tuo pro arbitratu

Frui inauuptā potest?

Hor. Illiberale Hominis ingenium, & servile

Qui *Lucretium* meum, meum *Lucretium* pud me in-
conciliare connitur adeò!

Crisp. Utinam quod connitor efficerem. Audi He-
re, & adyorte animum

Qui fieri potest, ut hæc *Lucretii* facta cum verbis *Per-*
riæ consentiant?

Dicit *Lucretius* se pridiè conciliasse tibi amorem *Le-*
pidae.

Tu *Lepidam* ex te gravidam esse aīs. *Perilla* deierat
Neq; esse tuam *Lepidam* magis nunc gravidam, quam
cum recens fuit nata.

Hor. Annon usus sum oculis ultimo die Veneris?

Vidi ego, inquam, *Lepidam*
Amplexatus sum eam, & deosculatus milies; quin ac-
cubui etiam,

Neq; hæc somnia fuerunt; neque quod sciam insanivi;
Es hæc in re mihi ipsi magis quam alii cuiquam credo.

Crisp. Non nego, siere, adductam ad te sæpius
fuisse fœminam;

Verum *Lepidam* hanc fuisse id verò pernega.

Here, non soleo ego frustrà hujusmodi suspicari tech-
nas.

Proin' si me audies, quando accessura est ad te iterum
Hæc quam apellas *Lepidam*, qua vi, quibus astutis ad-
ducas eam ad lucem,

Intuere eam penitus. Si tenebræ impedian quo minus
Dignoscatur vultus, quid restat nisi ut vi illam arri-
pias?

Deliberandum non est: Hoc ni feceris, & tuis obftas
amoribus,

Et *Lucretium* illum pateris glaucomam tibi ob oculos
obiiicere,

Ut illud videre te credas quod non vides. Proin si aspi-
ci se recusat

Vlnis correptam defer ad nostras ædes; tum si quan-
latent astutiæ

Continuò siant palam.

Hor. Herclè cum cogito, non abs re est quod mones
Hum.

Hum. Faciam hoc sedulò, idque priusquam somnum
his video oculis.

Eamus ad Cœnam.

Exeunt.

Act. 2. Scen. 3.

Don Pedro. Grillus. Citharædus.

Don. O per dios quæ aquell villaco m'a traydo
Bide, bide, bide — siccine æquum est mei ordinis vi-
Ornatum incedere, & *Lepidus* meam visere ? (rum.
Doh reniego, del mondo, ubi es villaco ? holla mo-
chacho.

Gril. Signior. *Don.* Burrachio.

Gril. *Don Pedro* ? here mi ?

Don. Esclavo. *Gril.* *Don Pedro Pacheco.*

Don. D' Alcantara, villaco.

Gril. D' Alcantara villaco, *Don Pedro Pacheco*
D' Alcantara

Beso las manos dev' mercede.

Don. Los piernos villaceo,
Age, age, tu manus ut osculeris meas ? Istoc viro no-
bili sat est,

Te decet osculari pedes. Age.

Gril. At sine me calceos detergere prius ;
Dein' osculabor.

Don. Qu'n tu hoc p' llum, bide sis ; plumula
est, excute,
Oh, placidè, placidè ; ad hoc exemplum : bide, bide :
summis digitis,
Bide hic sis autem, tibialia, l'indamente, l'indamente.

Doh mochacho

An me pro equo aut mulo habes ? desine nunc jam
circum contemplare me

Penula ut decet ? *Gril.* Per quam optimè.

Don. Vestitus reliquus? *Gril.* Elegante mente.

Don. Sic oportet, me enim omnes exemplum habent elegantiae in vestibus.

*O*bide sis, plumulas & has carpito. Mochacho.

Gril. *Don?*

Don. An nunc concinnae satis? quid varvam meam?

Gril. An vis hanc etiam detergeri?

Don. Mal fuego os ab rase villaco.

Gril. O, quæso ne succenseas.

Don. Detergeri Varvam, quam aquâ aspergi odo-
riferâ oportuit magis?

At at at *Citharœde* quid stas? quid suavi cantu ædes
hasce

Non concelebras? bolo ego, inquam, salutare hodiè
Lepidam.

Alla Hispaniece, allagala, alla gala: age, age, incipe.

Accede proprias; sine strepitu, & debitâ cum reverentiâ.

Tu hic *Citharœde*; tu illic asta *Grille*: nunc incipe.

*Citharœdus canit ad Citharum stava
la gentil dama.*

Don. Oh galano, ô gentil. Por dios olla maravilla
gratiosamente, hoh.

Gril. Perquam optimè sanè.

Don. Quid si ego etiam occentem, *Grille*?

Gril. Censo: & ego te adjutabo etiam, Here.

Don. Buenos dias

Ala fenniora *Lepida*, hermosa, galana, gentil.

Gril. Quem alloqueris, *Don*? nam pol ego neminem video.

Don. O Burrachio! non bidisti meam *Lepidam*
que mihi annuebat modo,

Vultu hilari, & jucundo? neq; illam audivisi, credo.

Gril. Non certè, neque tute ipius credo.

Don. Doh reniego los ciegos

Mentiris pecus- por estas varvas eloquuta est clare
Don piedro Pacheco, D'Alcantara me recommenda
ala senniora vestra

Citharæde, nonne audivisti? *Cith.* Non.

Don. Malos annos? non?

Neque ego igitur Cantilenam audivi tuam, *Picaro*
vagamundo ministril,

Abi sis canis; etiam respexis, berbero.

Cithar. Mercedem.

Don. Mercedem? Il'diablo, sat est mercedis quod
vivis,

Non est nunc locus *Citharædis* operam dare: *Grille*,
des huic viginti mina,

Gril. Cape sis viginti minas. *Don.* Abi nunc jam.

Cith. Dii te perdant. *Exit.*

Don. Etclavo mio. Quando nos hic soli sumus, tu-
que nunc primum mihi

Factus es servulus, bolo ego mores uti meos addiscas
probè.

Hilaris ubi sum, hilaris tu esto: cum irascor, tremere,
tremere, tremere.

Si quid affirmo de Cavaliero, tu dejera, & si opus est
pejera.

Gril. Faciam. *Don.* Por dios por todos lasson-
tos, pol reniego del'Emperador

Si quid bonæ rei alicundè corraferis, mecum fac com-
munices:

Sive id æris quid sit, sive opsonii, præstare potes in re
vili obedientiam.

Bolo enim id quicquid sit è meis ut accipias manibus
Beneficium ut fiat meum; non quod ego harum rerum
sim indigus —

At portua vida, quæ istæc est aversio? hum! itane?

Grillus furtim femur Caponis edit.

Tradas hoc mihi. Vbi verò es nactus? eloquere villaco.

Gril. Fame impulsus à *Citbarœdo* suffuratus sum modo.

Don. Vbi verò reservasti? an satis lotæ sunt tuæ manus? *Gril.* Non lavi ego hodie.

Don. Crus gallinaceum? por vida d'el Emperador Hoc tribus vel quatuor biris in Hispania nobilibus sufficeret:

Serba, serba inquam in crastinum. Nimis borax es; Non amo bentriones istos edaces, præsertim carni-boras,

Vna insalata, colta di mano di fanciulla, una oliva, Aut tres uvæ passæ, frustulum panis, vini sortiuncula; Modica, modica, sicut est, nimium est: Poh.

Gril. Liberalem ædipol herum sum nactus, quantum intelligo.

Hoc quod restat pauxillulum, tres dies nos alet utroque credo,

Ita ut verba audio.

Don. Vamos nunc *Grille*. Atque audin' Duna per plateas incedimus, tu à tergo me sequere, ac duobus

Ad minimum interpositis passibus—

Gril. Sine me modo

Ego istuc recte fecero. *Don.* Vamos.

Gril. I præ. Here,

Quando tu duos passus confeceris, hinc ego insequar.

Vnus, duo, tres. O here, rursus incipe.

Don. Vamos, Vamos. *Gril.* Vamos, Vamos.

Act. 2. Scen. 4.

Don Piedro. Tiberius. Grillus.

Don. Signior Tiberio? Tib. Oh! (Tib. in genua.)

Don.

Don. Benè facis, dic mihi *Tiberi*,
Quando me virum esse illustrem noveris & Filia
amantem tuæ,
At quid tantas nectis moras, neque rem semel expe-
dis?

Tib. *Don Pedro*, *Don Pacheco*, *Don Pedro Pa-*
checo D'Alcantara,
Novi ego satis virtutes tuas, neque pol meam filiam
Tali vita dignam deputo; propterea nec
Animum inducere possum ut credam te hanc rem
Ageret serio.

Don. Nempe tu me solus in hac uibe nosti;
Ob istuc d'etum exurge sis in pedes.

Tib. Immò haud me decet.

Don Grille villiaco, Vhus hic est è primoribus *Flo-*
rentiae: ab hoc exemplum cape.
Verùm *Tiberi*, por vida del'Emperador, ego tecum
nunc serio ago,
Ejuro, alos cielos: Iuro, inquam, me libenter hanc
illi gratiam facere.

Tib. Ne jura: credo tibi. *Don.* Immò hercle deje-
ro. *Gril.* Et ego por dios
Por todos los santos.

Tib. Sed si meam satis novisses Filiam
Aliter sentires, scio: Nos nisi mortales sumus; tu—

Don. Tiberi, Rex eris,
Consurge in pedes, lubet mihi hanc in uxorem ducere.
Consurge inquam.

Tib. Immò quæso te, haud me decet, inquam.
Don. Lubet, lubet inquam,
Lubet hanc tuam *Lepidam* accipere in uxorem mihi,
lubet.

Tib. At magnificentiae tuæ non decrunt, scio, Re-
ginæ in mundo plurimæ.

Don. Rebera multæ me expetiscunt fœminæ nobiles, principes, Reginæ,

Quas ego omnes sperno ac repudio extra hanc unam
Lepidam. *Gril.* Reginas? ha ha he.

Tib. Quin tu quæso unam ex ipsis Reginis?

Gril. At ego cœnam mayolim.

Don. *Tiberi*, sat est, Multò mihi est facilius

Illam Principem aut Reginam facere, quam non amare. *Gril.* Reginam? ha ha he.

Don. Ha, villaço pocas pallabras.

Tib. Quin igitur, ut ex animo te id verè velle intellegam;

Remittas, quæso, ei munus aliquod tali marito dignum.

Don. Atque hercè benè mones. Habeo hic versiculos quosdam quos composui hodie elegantes emui gentiles.

Gril. Esne tu ejus Pater quæ Hera futura est mea?

Tib. Ita verò. *Gril.* Operi, operi.

Tib. Habeo gratias,

Quorsum verò magnificentia tua tot chartulas circumfert?

Literæ, credo, ab aliquo ex principibus Italæ.

Don. Non certè

At Archidux Mediolinensis novit me, novit me.

Sunt hæc poëmata varia,

Quæ amicis cum vacat recitare soleo. Hoc in laudem artis est Poeticæ.

Hoc epitaphium est Imperatoris Caroli quiati? Quid hoc?

Servus tuus humillimus. Oh, literæ à Vice Rege Neapolitano.

Hah? Oh, jam inveni Madonna Iamora. Ah, minimè, minimè, non est.

Bide,

Bide, bide, bide : Iam reperi, habe tibi ad *Lepidam* :
Inspice. Hesternā nocte à cœnā nescio quomodo ē
calamo emanārunt ;

Nihili versiculi : Verūm faxo haud quisquam versus
meliores dabit : age, me amat
Verūm dic mihi quando fient hæ nuptiæ ?

Tib. Pro tuo arbitratu

Verūm nosti, opinor, quam me hic importunè *Hora-*
tius quidam solicitat ;

Nec esse est ut hunc prius ab incepto dimoveam. !

Dm. Mala, pas qua del dios à el villaco; nempe il-
lum dicis

Qui evulgavit undique *Lepidam* ex eo esse gravidam ?

Tib. Ita verò

Vtinam tucum illo expostulares hanc injuriam.

Dm. Vidi ego istūm hodiè ante cœnam hoc ipso
in loco, nisi hinc awfugisset,
Pol il cuerpo santo de la ketania, si has ego ante ædes
illum rursus offendero —

Tib. Verūm cave sis tibi, nam adolescens iste pug-
nax est valdè.

Dm. Pugnax ? malos annos ? cum hoc certè pugna-
rem vel ligatis manibus.

Tib. At solutis pedibus, non ? Sanè herclè quidem
egregius es tu Asinus, Per Deos
Obsecro te, Fili mi, i unā nunc mecum domum, mihi
herclè libido est

Te risu interficere. Fa la la la. O mortales elegantes
asinos!

O æternam risus argumentum ! O fili mi ridicule !
ha ba he. Exit *Tiberius*.

Dm. Quan̄us ego sum mortalis ! quanti sic om̄i-
nes æstiment !

Dixi in uxorem hujus me velle Filiam, mira res est,

Is præ gaudio insanivit protinam? Gril. Don?

*Don. Responde mihi, Grille; nonne tu Deos hodiè
precibus invocasti aliquà?*

*Gril. O immanissime! Don. Ita herclè opinabat
quando Herum me nactus sis tibi,*

*Dii te amant procul dubio. Verum, Vamos, Vamos,
oh si Horatius nunc obviam daretur mihi.*

Excuse.

Act. 2. Scen. 5.

Horatius. Lucretius.

Hor. Ecce. Luc. Ecce.

Hor. Lucreti, ut vales? abscessitne dolor tuus?

Luc. Familiaritate fit lenior.

*Hor. Verum dulcis mi Lucreti de Lepida nunc
Pauca obsecro.*

*Luc. De illa? nempè unâ semper tecum adest
Et iam nunc quām olim magis.*

*Hor. Amplectar ego illam hac nocte, Lucreti?
Absque te nihil fit. Dic amabò, quid ais?*

Luc. Faciam ego quod est meum.

Hor. Quam alacriter & statim! Verum aliud est.

Luc. Eloquere.

*Hor. Illam corām ut contempler, aut apud vos illic
intus*

*Aue amotā transennā è fencisti, & interdiu. Nam ex
quo mihi desponsata est*

Intrudi illam ex animo haud evenit mihi occasio.

*Luc. Vix æquum oras, Horati, ut quæ pro virgine
& nobili & pudicâ probet*

*Conveniendi te gratiâ è propriis suis ædibus ad alie-
nas transiret*

Quibus foemina non sit alia, una quām Nutrix yetula:

Quid

Quid dicerent hic omnes ? quin illud de fenestra est
æ quius aliquanto :

Hic tibi si placet , operam non recuso meam .

Hor. Nonne, obsecro, est sponsa mea ?

Nonne est à me gravida ? nonac est vicina partui ?

Quorsum ergo hæ deliciæ ? res brevi palam erit ubi
necessitas obnittitur. (tertio.)

Frustrè omnis est cautio. *Luc.* Faciam ego quod po-

Hor. Verùm & aliud est insuper , ut dum rem me-
am hanc agas ,

Vicino aliquo è loco ego vestros sermones audiam.

Luc. Quorsum istud quæso ? an fortè apud te suspe-
cta est fides mea, (vitium :

Hor. Haud istuc, *Lucreti* ; verùm in amore est hoc
Credit tantum quod vidit. *Lucreti* mihi, si ames, istud ut
effexis mihi. *Luc.* Nempe istoc ego nomine
nihil quicquam negabo tibi ;

Impetrasti : faciam. Verum sic rem geramus,

Vi nundè tu subauscultes, *Lepida* te non conspiciat.

Hor. Curabo istoc sedulò — Verùm ausulta sis ,
audi. *Luc.* Ipsa, ipsa est.

Concede hic obsecro. *Hor.* O mea *Luscinia* ! quâ-
mæsta & mærens

Pectus solatur suum. Nunc occasio est, nunc ego te ex-
Quid ames, quid simules. (periar)

Luc. Tace. *Jupiter* ! *Jupiter* ! in quæ ego nunc
Conjeci me mala? fidem si fallo, pereo: Fidem si præ-
sto, pereo : Quid agam ?

Act. 2. Scen. 6.

Lepida. *Lucretius.* *Horatius.* *Lydia.* *Lysetta.*

Lep. At sic tamè apud *Lydian* liberanda est fides mea
Nc *Lydia* excidam. Quid si *Lydia* jam nato amaret
Lucretius. Eg.

Et præpereret hanc mihi? Nolo ego istuc, alloquar
hanc ego,

Sed submisile, & de aliâ re: sic tamen ut quandoque
Verbo aliquo perplexabili, quod altè & clare eloquar,
Lydia subfuscans credat rem suam agi.

Luc. Certum est: sic faciam. Alloquar ego *Lepi-*
dam, sed non de *Horatio*,

Ne, illius dum promoteam Fortunas, evertam meas.
Quid si meâ istæ opera *Horatium* revera amet?
Dolo agi rem præstat: Et, ubi nolle me intelligat,
Vocem ibi supprimam: Quod verò in rem ejus dictum
existimet,

Sermone id ambiguo clarè eloquar ut exaudiatur.
O si *Lydia* nunc proviseret. *Lysetta?* *Lysetta?*
Lys. Quid est?

Quid me vis? *Lyd.* Curre, i, propera: *Lucretius* est,
ut *Lydia* se ad fenestram sistat
Fac citò, fac properè: occasionem nunc esse dico
Eidem quâ liberem meam: Aduva me, & tace.

Luc. Alloquar ego hanc.

Lep. Compellabo illam. Signior *Lucreti*, Dii dent
ut vales. *Luc.* Madonna *Lepida*, haud opus
est istuc tibi, quam & video
Bellissimam, & valere optimè. *Lep.* Ego ut sim bella?
Luc. Ita omnes te perhibent, atq; inter alios max-
imè — *Lep.* Quis?

Luc. Servus quidam tuus, qui te omni observantia
Amat & colit intimè. *Hor.* De me nunc sermo est,
Dixit servus quidam tuus, qui te omni observantia
Amat & colit intimè. *Lep.* At quodnam illi nomen est
Servo meo? *Luc.* Vin' nomen ejus eloquar cuius
hæc fuit *Oratio*?

Hor. *Horatio?* audi. Ibi nomen memoravit meum.
Luc. *Lucretium* me appellant: Nonne ego servus tuus?
Hor.

Hor. Hem iterum !

Lep. Servus ? Imò Dominus , Lucreti ,
Potius , & Patronus meus . *Hor.* Audi , audi ,
Quàm ægrè illud de servo tulit ? O Lepidū Lucretium !

Luc. Morata es Lepida nimis , & modesta nimis ;
Verum si , ut loqueris me existimes ,
Te quæso mea Lepida mihi solitam ut gratias facias .

Hor. Solicam gratiam - audi - nempè illud nunc agit ,
ut mecum

Hâc nocte cubet . *Lep.* Quid illud ut sit gratiæ ?

Luc. Ad exhibendam Comœdiā vestimenta fac
Hac nocte

Mihi ut accomodes tua . *Hor.* Audi , audi .

Luc. Quibus mihi opus est
A decima noctis hora usq; ad crepusculum.

Lep. Immò quo usq; videbitur , totâ nocte luben-
tissime .

Hor. Quantâ cum lubentiâ mihi noctem promisit
integrā ?

Luc. Ingentes gratias .

Lep. Immò istas tibi , nam lubentius
Hoc faciam , quam tu expectes ut fiat : quin certè
Nisi & hac nocte nobis aliquot puellis vestimentis vi-
rilibus

Ducendum esset choragium , id à te impetrarem huic
ego ut vestræ

Interesse Comœdiæ .

Hor. Quid istuc de choragio ? tam ibi susurrabant
Ut herclè nequitem asequi . At at in principio qua Le-
pide verba fecit

Vbi pro beneficio duxit , ego quòd noctem petui . O
venustum nimis Lucretium !

Luc. Nam quid ego ut faciam , quo reponam hanc
gratiam tibi ? *Lep.* Petas alias .

Luc. Iocaris nunc quidem : Verum aliam si concederes,

Non gravarer hanc accipere.

Lep. Impetrasti : eloquere.

Hor. Alia impetrata est gratia. Intelligo quid fuerit ;
Se mihi è fenestrâ ut libere spe etandam daret.

Luc. Ut vesteras quas promisisti, secretiorem aliquam
per Fenestram

Mihi porticâ porrecta dares. Quisque enim præteriens
Appensas E fenestrâ bâs quæ absque transenna est
Supra portam conspicere potest planè.

Hor. Audi, ut compareret è fenestrâ quæ absque
transennâ est

Supra portam, undè conspicere à me possit planè.

Lep. Fiet, fiet, Libenter fiet.

Hor. O dulce mel meum ! O voluptas unica !

Vbinam nunc es, Crispine, qui suspectam habes
Tam sinceram ejus amicitiam ? Exit Hor.

Lys. Ecce vero. *Lyd.* Tace.

Lep. Lydia est cum Lysetta. Expercire nunc Le-
pida, & convoca

Astutias tuas — In te nunc est situm tibi ipsi hoc dolo
aut vitam

Aut mortem dare *Lucreti*, in te situm est & tibi
Et amicæ rœ facere gratissimum. *Lys.* Audin'?

Luc. Quid illud ut sit, Lepida ?

Haud ego te percepi. *Lep.* In te inquam esse situm,
Et tibi & amicæ rœ facere gratissimum.

Lyd. Res meas nunc agit.

Luc. Amicæ meæ ? quæ nam illa ut sit autem ?

Certe frustrâ eile oportet quæcunque me amet ; Ver-
rum nomen ?

Lyd. Nomen requisivit meum.

Lep. Lepidam me appellant,

Quæ.

Quæ herclè non aliter quam castè & honestè amar,
Non ut improbulæ illæ Poetarum Amasix, Catullus
Lesbia,

Aut Horatii tui Lydia. Lyd. O quam fidè & sanctè.

Lys. Te Lydia, ibi nominavit, & Horatium fratrem
tuum. Lyd. Quia insuper,
Nisi castè & honestè me amare.

Luc. Promeruisti tu herclè,
Nihil huic ut abnegem, quam pari affectu intime ac
verè amo.

At rem ipsum cloquere. Lys. Audia' quæ loquitur?
Lyd. An charissima mea Lepida.

Te ego ut nos amem?
Lys. Digna est profecto. Nam rem propriam
Si ageret, haud potuit efficacius.

Luc. Lepida, quid taces?

Lep. Sumus, modò ut dixi, puellæ aliquot quæ de-
crevimus hac nocte —

Choragium ducere, idq; modo etiam quæ dixi, Vesti-
mentis induvæ masculis.

Lyd. Nequao herclè intelligere, tam submissè inter-
se missit.

Lep. Proin' ut meas ego tibi in usum scenæ, sic
michi tu tuas

Hunc in usum ut accomodes. Lyd. Quid istuc?

Lys. St. tace. Luc. Fiet. Lys. Promisit quicquid est

Lep. Quoniam, rogandus es insuper,
Vt quoniam neminem huic rei consciū esse velim,
Tute ipse has clancula per tenebras adferres mihi

Lys. Clanculum per tenebras.

Lyd. Audivi. Luc. Per posticum? fiet, fiet.

Lyd. Promisit iterum.

Lep. Fac igitur ad decimam ut venias —

Et te videam. Lys. Fac inquit, ad decimam ut
venias ad Lydiā —

Luc.

Luc. Veniam. Lep. Vale.

Lys. Iam liquidum est : promisit plane.

*Lyd. O me felicem ! ô amicam vere *Lepidam* !*

Quod nec literæ, nec preces ,

*Nec munera, nec puer, ne tu ipsa *Lysetta*, nec omnes
mortales poterant,*

*Id dulcis mea *Lepida*, nullo ferè negotio, properè
confecit mihi—*

*Descendunt Lyd. & Lys.
è fenestra Cassandri.*

Act. 2. Scen. 7.

Horatius, Lucretia.

*Hor. Nequeo ultrà continere me, quin mox ruam
in amplexus ejus,*

*O vita ! mi *Lucreti*, solatiæ, & salus mea fidæ
amicitiæ—*

*Nobilitatis exemplum unicum, quibus ego te ut de-
peream uominibus ?*

Oh ini ! vin' me interficere.

*Luc. Ah. Hor. Quid agam ? quid patiar ?
Ut quadamtenus reponerem hanc gratiam tibi !
O sine me, *Lucreti*, has candidas ut deosculer,
Has vitæ meæ & salutis sustentatrices manus.*

*Luc. Quin indigna ni essent, ut labia & velis
quoq;.*

*Hor. Sanè ædipol profectò tam dictum est quod
velim,*

Quàm si ego in tuo essem, aut meo tu inesses pectore.

*Luc. Anne ego in tuo sim ; nescio, pro certo hoc
scio,*

Magnam in me clusam partem latere tui.

Verùm ob nihil beneficium tam grato si sis animo,

Quali

Quali eris in illum, qui ut tibi placeret scipsum pessundedit.

Hor. Absit istuc, mi *Lucreti*, verum mei ob amorem si cuiquam

Quid evenit mali, aut in integrum hunc restituam,
Aut vitam effundam meam.

Luc. Si non cui me amor,
Cujus me ut habeat male? *Hor.* Male te? quid est?
Mei ne amor male ut *Lucretium* habeat?
Fortasse, *Lucreti*, invides hanc noctem mihi?

Luc. Immò hercle, *Horati*, tantum ego ex tua
nocte voluptatis percipio,
Quantum vel tu ipse, vel illa, quæ accumbit tecum.

Hor. O *Lepida*! mihi meum! flos animi & cor-
dis mei!

Fas ne iterum mihi erit illam oris tui auram sugere,
Suavolentem animam? hac nocte te amplector?
Illaſq; anhelas contrectabo iterum? iterumne la-
eteolis

Illaſ Papillas? Olux mea! mea animula! columba
mea,

Atq; turturilla! *Lepida* mea? mea *Lepida*? iterumne
te amplecter,

Iterumne ego lacertis immoriar tuis; ah charissime mi
Lucreti!

Dic amabo, dic citō, stabile est hoc? est certum? non
fallor?

Sumne verus? quid istuc quod interdum sic inter vos
submissius? (aliquā

Luc. Hærebat aliquandiu negotium, metuere se ne
Res ad Patrem permanaret, servos ibi & vicinos et
rimatores memorabat,

Præterea ventris molem, & sexcenta alia perpedi-
menta consimilia;

Deli-

Deliberasse igitur secum saltē aliquot in menses
nescio quid ridiculū,

Verūm mēā p̄ce vīcta : Deos jurasse deniq;

Licet certē p̄sciret tuo in amplexu occisam ire se,
Nolle idō deterreri, ut amitteret hanc noctē tamē.

Hor. O noctē vel ipsa luce clariorem mihi ! ve-
rūm porrō de fenestra.

Luc. Aedes introviseret, si offendere occupatas ,
velle signo se dato

Ad custodiam me vocare, ad nos illicō transire
Inde tibi ē fenestrā se liberē spectandam dare—

Hor. O quæso te, *Lucreti*, ne diutius ut hic aste,
Fortasse etiam signum dedit ; fortasse te manet , for-
tasse abiit.

Quæso te Lucreti, properē, properē, ne abrepas op-
portunitas,
Erit forsitan occasio tuis ipse in amoribus quando ego
par faciam tibi.

Luc. Qui haud unquam mihi successerint , nisi tu
illis in partem veneris.

Hor. At quænam est hæc mora ?

Luc. Obsero te, jam eo,

Absq; me en neutiquam celebratur hoc convivium.

Exit Luc. in aedes Synefi.

Hor. Quantum hæc debeo, angustum est hoc pectus
& stupet,

Namq; hujus in me amor omne exemplum superat ,
Quantus tu, *Crispine* suspicionum architectus es !
In hoc fucus ut fieri ? in hoc dolus ? his factis fraus
aliqua,

Aut perfidia ut subsit ? nonne vidi ? nonne audivi ?
Nonne usq; hic præsens in re præsenti fui ? mentiris
scelus,

Tam est hic mihi fidus, quam vel sibi, vel egomet mihi.

A&t. 2.

Aet. 2. Scen. 8.

Nutrix Lucretiae, Lucretius, Horatius.

Nu. Horati? Horati? Lepida ad parietem expes-
ctat *Lucretium*

In custodiâ ut hic fuat, dum illa ad nos transit.

Hor. Intervivit jam modò.

Nu. At at ipsa *Lepida* hic est.

Luc. Vita mea: *Hor.* Mea anima!

Luc. Rogatu *Lucretii*, ea me morigeram tibi.

Hor. Quid ego

Benignitatibus & collubentibus ut par faciam?

Luc. Immò omnem meum conatum merita exupe-
rant tua.

Hor. At fecisti hoc conatu perpetuò ut sim servus
tibi.

Luc. Non potest esse servus qui Dominâ est ma-
jor suâ.

Hor. *Lepida*! voluptas mea! ex quo mihi de-
sponsata es

Iam primum te video, atq; alloquor interdiu;

Quia obnixè te rogo mihi sèpius ut hanc gratiam
facias.

Luc. Toties herclè, mi *Horati*, quoties ego id in-
telligam cordi esse charum tuo.

Hor. Hoc mihi ac non charum sit? Ad quid ergo
hi oculi

Nisi tu te spectandam dabis. *Luc.* Invenient in speculo
Multò quod agant prius. *Hor.* Anima mea *Lepida*!

Quæso me ardentius ut ames.

Luc. Te penes est cor meum,

Fac amet te quantum velis.

Hor. Verum dic mihi, mea vita,

Inter-

Interdiu ut luc transeras, tamne pericli est plenum
Quam *Lucretius* id esse afferit?

Luc. Persuatum tibi habeas,
Id verum esse omne de me quicquid *Lucretius*
dixerit.

Ille enim atq; ego sumus una res ipsissima;
Meo ore te alloquitur; amat te corde meo;
Vna est utriusq; mens; studia & vota eadem;
Te ego cum fruiscor, gaudia is gaudet mea:
Absentem cum doleo, meas is dolores indolet.

Hor. Enimvero sic existimo. Quin Anna vita
mea
Transennam aperias, obsecro; ut te videam
clarè.

Luc. Circumspecta igitur ne quis adsit arbiter?

Hor. Nemo est.

Nut. Lepidi? Lepidi? quin citò, quin propere,
Lucretius te vocat,
Pater te quærit, propere, propere.

Luc. Dii me! quid faciam?

Perii *Horati*, ignosce mihi—venio, venio.

Hor. O me omnium! in ipso articulo?

Act. 2. Scen. 9.

Crispinus, Horatius.

Crisp. O here mi, *Horati*! mecum unâ si fuisses
modò, contuendi illam libertè,
Ex animo obvenisset occasio.

Hor. Hem, ubi istuc? quomodo?

Crisp. In plateâ hac proximâ ubi cum Patre jam
modò ad posticum astabat simul—

Hor. Scelus tu viri, confidens, mendacissime, quo
istoc apud me vultu

Affirmare

Affirmare es ausus? nonne mecum jam modò hâc
ipsâ è fenestrâ,

Iam jam inquam, ex his ædibus mecum colloquuta est
simul?

Crisp. Quin nisi etiam et ego, & jam modò etiam,
et his ipsis etiam oculis,

Cum Patre hanc ejus unà colloquentem adveniens vi-
derim,

Meritò ego sim omnium mortalium mendacissimus—

Hor. O miram confidentiam! ecquis alius hanc
videt? *Crisp.* Atq; hercè benè mones,

Hispanus iste egens, magnus rivalistuus, qui apud eam
jam tum ibi

Facta enarravit sua; & nescio quis alter famelicus
servus ejus, atq; eccos opportune.

Act. 2. Scen. 10.

Don Pidio, Horatius, Grifus, Crispinus.

Don. Quàm illi lachrymæ sunt obortæ pènè ubi
abiens vale dixeram,

O mi formosa *Lepida*!

Grif. Por dios nos derisit gallamente.

Don. Vbi nunc es, *Horati*?

Hor. *Don*? Hem me tibi: volo ego jam pugnare
tecum. *Don.* Vis? si me exoratis,

Vt te interimerem, fortassis hanc à me supplex obti-
nuisses gratiam;

At tu vis interimi, sic cogi me ad beneficia non placet.

Griffe, vamos.

Crisp. Heus tu, screator magnifice! canis tu fami-
lice! habeo hic Epistolam

Quàm ad Cerberum cognatum tuum deferas.

Don. Mitte tu hunc, *Griffe*. Vamos.

Crisp.

Crisp. Volo ego tecum experiri.

Gril. Mitte huic tu. *Don.* Dedignor hominem
servum,

Quid stas, *Grille!* Vamos, inquam, Vamos.

Hor. Manta verò. Nisi & ædes illas,
Et plateam hanc, atq; *Lepidam* adcò meam abjures
protinam—

Don. Tu amne narras *Lepidam*, quæ palam hic in
viculo, vel inspectante Patre,

Tot mihi amor intimi argumenta, tam certas notas
deditq; & accepit modo?

Gril. Ita est. Ego vidi por mea vita his oculis, aper-
tissimâ mente.

Hor. At ego moneo te ac jubeo, siquidem cura sit
tibi vita & salus,

Hisce ut in posterum ædibus abstineas, hanc devites
plateam,

Nisi mori mædis. *Don.* *Lepida*, inquam, est uxor
mea, signior *Horatio*, provida

Del cielo dis coragis, y' honrado. Virtutes ego pariter
Ac fortunas tuas post fortunas & virtutes meas,

Proximo semper in loco habui; si *Lepida* sit uxor tua,
fruere: Indigna est me viro, (etiam.

Quæ tanè stultè prospexit sibi. Verùm vix istud credo

Hor. Quid si illam vides hac nocte in amplexu meo?

Don. In amplexu tuo hac nocte?

Hor. Meo, inquam in amplexu.

Don. Tum pol me nunquam osculabitur posteā.

Hor. Age verò. Tu ad decimam noctis horam me
hic statim præstolare.

Don. Ad horam decimam?

Hor. Decimam. *Exeunt Hor. & Crisp.*

Don. Pocas pallabras, ego hic ero Adios!

Gril. Adios. *Exeunt Don. & Gril.*

Act. 3.

Actus Tertius, Scena prima.

Horatius, Crispinus.

Hor. Atque nunc demum undequaq; est contici-
nium, sopita est civitas universa:
Tenebris omnia sunt plena: Instet decima,
Præterea dudum nox media.

Crisp. Animo cupienti, Here ipsa celeritas est mora.
Fingis ex tuo desiderio horas, scio ego nondum ades
decimam.

Hor. Mittamus ista, ego ad ædes accedam proprius,
ut meo more Lepidæ significem.

Crisp. Verùm audin', Here: vide, ubi primum ad
eam accesseris, attentis utare oculis,
Adduce eam ad lucernam, aspice, despice, circumspice;
Vt si quis subsit dolus,
Te diutiùs non lateat. *Hor.* Fiet. Porrò, si aut non
sit lucerna, aut illius
Ad indicium se duci non poterit pati, amplexum fin-
gam, eam brachijs constrictam meis
Abripiam ad ædes nostras, nec patiar ad hunc modum
diutiùs me ludos fieri.

Crisp. Vereor herclè ne illecebra illa consilium
istuc omne è pectore expectoret tuo.

Hor. Decretum hoc, & stabile est mihi, non redibo
re infectâ, ne dubites.

Quin, si necesse sit etiam, iram ejus depaciscar per-
petuam hoc ut conficiam. mene? —

Crisp. Iam vires. Ego interim hic agam excubias,
ne forte dum tu tuam ades Lepidam,
Lucretius ex illis ædibus furtim ad suam se sub-
ducat Lydiam. *Hor.* Frustrà hoc suspicaris,

Acceda-

Accedamus ad ædes propriis. Verum eccum ex condicto Hispnum—secedamus parumper,
Non dum, credo, sopitus est senex, aut aliquid esse
oportet. Vide, vide. Concede sis, ac tace.

Act. 3. Scen. 2.

Don Pedro, Grillus, Horatius, Crispinus.

Don. Nimium me appropinquas. Sic serius quam
inter nos pactum est, ad *Horarium* venio.

Opus erat occiso Homine, cuius mihi prætereunti vul-
tus neutiquam complacuit.

Gril. Mansuesceres nimis, nisi quotidie unum, aut
alterum: Verum heus tu, Here mi?

Instat nunc ferè decima noctis hora; quando, obse-
cro, coenamus? **D**on. Poh, illiberalmente,

Obaxo pensamento. **G**ril. Penitentio? Siquidem
tu, Here, tam diu suilles jejunus,

Habuisses luculentum stomachum.

Don. Poh, poh, viro ingentilis,
Poh vilis hercle est animi atq; ignobilis planè, cœ-
nam, aut prandium, aut cibos nominare

Poh, servidumbre, mihi famulari si cupias, meo frui
comilitio,

Frigus, sitim, famem ferre discito. **G**ril. Discito?

Non opus est, famem ego &c sicum jam fero, docente
nominæ.

Don. Verum haud intelligis, stupor, benignus
hodiè in te ero villane esclave—

Hisios del capones; abaxati, atq; audi, docebo ego
majori cum voluptate te fame pascere,

Quam alii se pascant cibo: age nunc jam.

Gril. O cibus, cibus, cibus. **Crisp.** Docet herus,
Discit servus; uterq; necessitatis discipulus.

Don.

Don. Assiste hic contra me,
Craftino die hanc praxin inchoabis. Nunc cœnandi
opportunitas præteriit,
Somno cœna. *Gril.* Oh, oh. *Don.* Cras, inquam,
prandendum est, tibi tantum
Facile est unâ carere cœnulâ. *Gril.* Istud est hercule
proinde ac pransus fuero.

Don. Die verò proximo, prioris prandii dimidio
te saturabis. *Gril.* Saturabis?

Don. Dein' verò sequenti, dimidii istius dimidio;
et deinceps—*Gril.* O quæso te hic ut sistas.

Don. Deminuatur quotidie aliquid à prioris prandii
mensurâ. *Gril.* Ah, quid me fiet?

Don. Faxo ante exactum mensem, aut olivâ, aut
ficus, aut uvâ saturabis unicâ.

Gril. Vuâ? *Don.* Vnicâ uvâ passâ inquam.

Gril. Vnicâ uvâ passâ?

Don. Annon credis etiam?

Gril. Credere malo quam experiri. Vnicâ uvâ
passâ?

Don. Immò vero vel ab istâ unâ aliquid etiam ut
abscedat; mox tota dematur,

Dein' aurâ tantum ut vescaris ætherâ.

Gril. aura! aura! ha ha he,

An pro camelionte me habes?

Don. Hoc ego longo usu didici,
Meipsum Diis similem judicans, ut in aliis rebus, ita
in hac unâ potissimum

Quod feculentis hisce & terrestribus esculentis carere
didici:

Mihi crede, serve mi, longæviores sunt multò qui par-
cè, quam qui largiter edunt.

Gril. Tum pol ego sum immortalis qui nihil quic-
quam omninoedo.

Don. Verum audi ! porrò, quo tu rectius præcepta
hæc imbibas —

Gril. Sic edimus hic concilia, & bibimus præcepta.

Crisp. Quid si hic illum interpellō ?

Hor. O minimè, minimè, nondum signum è fene-
stra est datum ;

Quid rectius agemus otiosi ?

Don. Primo, omne condimentorum genus aversare,
Hæc enim stomachum admovent, & appetitum, ra-
biem irritant valdè :

Proin' acetum, sinapi, tanquam venenum, tanquam
famem fagito.

Gril. Utinam cibus mihi esset ; libenter ego condi-
mentis carerem. *Don.* Porrò,

Veniant tibi in mentem peccata tua, quæ ut nosti pro-
bè jejunando expiari solent.

Gril. At ego peccatum quodvis admitterem potius,
quo expiarem jejunium, quam jejunare

Vt peccata expiarem.

Don. Præterea incidas in amorem, si potes : ami-
cam compara,

Eam dum cogitas facile fames excidit.

Gril. Amicam ! per deos si haberem,
In cœnam illam comedere.

Don. Denique odores, *Grille*, valdè nutritiunt.

Habeo hic pomum quoddam Indicum, cuius vel odore
ita te saturabis.

Gril. Ne sinas ut istoc pomum olfaciam, Here; pro-
fectò dentes mei nimis sunt vicini naribus

Centinere non possum quin comedam.

Hor. Tædet me, *Crispine*, famelici

Hujus præceptoris; adibo Hominem : Hem pecus ?

Don. Esclavo ! opinor hunc vis, *Horati*.

Gril. Immò te vult, Here.

Act. 3. Scen. 3.

Horatius. Crispinus. Don piedro. Grillus.

Hor. Cur non maturius advenisti?

Don. Hercle legatum Mediolanensem invitavi jam modò

In convivium, insumpsi plus minus aliquot tercentum aureos. *Hor.* Tu vero,

Qui servum edocueras hic modò quia fame viveret?

Don. Mitte istæc, mitte istæc.

Gril. Quæso te mi, an habes aliquid bonæ rei quod edatur? *Crisp.* Tace asine.

Hor. Nostin' quid facturi sumus?

Don. Amplexanda est à te *Lepida*; nonne hoc?

Hor. Quin ades huc igitur ad ædes proprius, evocanda est nutrix primùm signo aliquo (*whew*).

Don. Non habitat hic *Lepida*.

Hor. Verum dicas, at perfodimus nos integerrimam parietem

Vt ab illis ædibus in has transeat furtim *Lepida*.

(*Whew*) en tibi nutricem, secedite.

Act. 3. Scen. 4.

Nutrix. Horatius. Crispinus. Lucretia.

Don Piedro. Grillus.

Nat. Advenistin' *Horati*?

Hor. Hem me tibi, nutrix? Vbinam est *Lepida*?

Nut. Te intus hic apud nos præstolata est diuile.

Hor. Ex ores eam, *Nutrix* optima,

Vt ad fenestram veniat; dicas hoc cupere me futuri lucidi præludium.

Nut. Circumspice, *Horati*.

Her. Audacter nutrix: adest etiam *Crispinus*,
Nos hoc curabimus probe.

Luc. Anima mea salve; noctem tibi Dii duint
Felicissimam. *Hor.* Immò *Lepida*, mea vita, ut nox
hæc mihi succedat feliciter
Penes te magis est, quam penes Deos.

Luc. Atque si ex Animi sententiâ
Hanc noctem transigas, pars ad me etiam tui pertin-
get gaudii.

Hor. Quid mihi nocten: commemoras, mea salus?
splendens nunc subitò illuxit dies,
Vbi tu primum, mea lux, oculorum radiis hasce dispu-
listi tenebras.

Luc. *Horati*, salus mea, dixisse verius flammeam
amoris facem,
Quâ pectus hoc ardet, indies, hanc illustrasse caligi-
nem. *Hor.* Quodsi, mea vita,
Quantum ardent, tantum et splenderent ignes istius
pectoris, alium haberemus solem;
Meus hic ut noctu, alter ille ut luceret interdiū. Ve-
rūm Anime mi

Optarem ego aliusmodi horas transmittere, quam
verbis. *Grit.* Quin & ego etiam.

Luc. Ingredere, Anime mi. *Hor.* *Don?*

Don. Coll ill diablo, doh, malos annos,
Abeat quo digna est, cum illum non adierit, quo est
indigna.

Contemno universum illud foeminarum genus.

Exit Horatius.

Act. 3. Scen. 5.

Crispinus. Don Piedro. Grittus.

Crip. Quid jam? credisne oculis atq; auribus tuis?
Don.

Don. Mitor me mei, meiq; Mayortis adeò
Fuisse oblitum, pueræ ut amore pectus hoc oneraver-
ram;
Quam herclè si mihi se offerret ultrð, in ædes meas
non intromitterem

Ad detergendas patinas. *Gril.* Quarum ego adhuc
vidi nullas in nostris ædibus.

Don. Verùm conscivit illi hanc noctem *Lucretius*,
scio. Is apud hanc pro illo intercessit,
Quod si ego illum puerum prehendero, docebo illum
quid sit meis aversari amoribus.

Act. 3. Scen. 6.

Lepidus, sub habitu Luc. *Don Piedro,*
Grillus, Crispinus.

Lep. Præstituta hora nunc est, silent omnia, sepulta
sunt somno familiæ,
O quantæ tenebræ! noctem ego *Jupiter*, commodio-
rem ad hanc rem nunquam vidi.

Aggredior ego jam præ amore facinus audax & peri-
culosum. Verum hoc est solatio,
Quod amor quæ suadet pericula omnia, ex iisdem
liberat.

Nunc audacter te inferas, *Lepide*; audaciâ nunc opus
est & confidentiâ plurimâ,

Auspicabor igitur. Dii me!

Don. Quis est? quis est, inquam?

Lep. Oportet ex voce,

Vt hic Hispanus sit ille maritus meus.

Don. Malos annos, nomen tuum?

Lep. *Lucretius* dico. *Crisp.* Aha. (audient.)

Don. *Lucretius*? *Gril.* Here, Dii tibi nihil negare

Don. Ve con dios, passate con dios.

Lep. Tune es, Petre? *Don.* Piedre? est mihi nomen *Don Piedro Pacheco D'Alcantara.*

Lep. *Don Piedro Pacheco D'Alcantara* ergò, aut jam mox hinc te auferas,

Aut faxim ego, Piedre, ut Lepida succenseat tibi.

Don. Iterumne Pietre?

Immò tu solus es, trifurcifer, qui *Lepidam* inconciliasti mihi,

Propterea alius illam jam amplectitur, ego hic exclusus ambulo.

Lep. Ec jamne hic fas? Hem tibi ubi es omnium?

Don. Immò ut tu ubi sis, scelus?

Lep. Si quid in te viri est asta. *Don.* Immò parum in me viri est, Diis ego

Sum similior; *Grille*, ubi es? *Gril.* Hic.

Don. Hem tibi, meum gladium, aggredere tu illum.

Gril. Nunquam is mihi commovit balem, quod scio.

Lep. Abiit ne? *Don.* Immò haud abii. Id tamen ago, ut careas gloriâ decertandi mecum.

Gril. Oh, oh, oh, nihil ego in te admissi, est hic heri mei gladius —

Lep. At nunc ego sum gladii tui herus, abi scelus, abi canis. *Gril.* Oh, oh, oh —

Lep. Hem gladium tuum tibi. Abi caudex, abi, sequere herum tuum. Abite vos.

Abite, hominum mendicabula.

Don. Vamos *Grille*, Vamos: supplicium de illo Cras sumam in luce commodiūs: Vamos, vamos.

Gril. Vamos ad cœnam, vamos. *Exeunt.*

Lep. Nunc demum auspicatiūs: Atq; hæ ædes sunt. Faciam aliquo signo ut *Lysetta* Me adesse intelligat.

Griff. O preditorem impurum! annon preduxī

Lucretium

Lucretium hunc venturum lucu fortim ad *Lepidam*?

O amicum elegantem!

Lep. Quin & intus mihi etiam induendus est *Lu-*
cretius, proin esse me oportet modestiæ
Pudoris & *verecundiæ* exemplum unicum; quod si
 intromittar, Væ tibi *Lydia*—

A&t. 3. Scen. 7.

Lepidus, sub habitu *Lucretii*. *Lysetta*, *Lydia*,
Crispinus. *Lys.* & *Lyd.* è *feneſtra*.

Lys. Ades, optime *Lucreti*? *Lep.* *Lysetta*? citò
 citò, obsecro te *Lysetta*. *Lys.* *Lydia*? *Lydia*?
 Quid moram facs? quid *Lucretium* tuum non pro-
 peras alloqui?

Lyd. *Lucreti*, anime mi, ubi es?

Lep. Eccum me tibi; tu numquid es *Lydia* mea?

Lyd. Utinam *Lucreti*, tam tua essem, quam sum ego
Lydia! *Lep.* Oh, parat se ad orationem.

Lyd. Omnes id aiunt aram & *Templum* esse pe-
 ctus tuum, in quo resideat

Comitas omnis & morum suavitas.

Lep. Nonne dixi? *Lyd.* Mihi igitur uni,
 Cur sic te geris inclementè inamabilem?

Lep. Compositè nunc (Veneres,
 Dicendum est aliquid: omnes nunc adeste mihi gratiæ
 Et Cupidines—hum, hum, hum.

Lyd. Vbi es? ecquid respondes?

Lep. Scire ego id te velim suavissima mea *Lydia*,
 è formâ, venustate,

Atq; adeò *verecundiâ* tuâ, amorem jamdudum ipso
 hoc in pectore

Fecisse incendium mihi. Idq; usq; te celavi, & rigore
 simulato

Recondidi, ut quām non mobilis esset tuus amor re-
ctius intelligerem,

Quippē fæmineus rārō solidus & stabilis est amor,
Expertus nunc verō quam verē & constanter amas,
Ignem hunc erumpere sinam, qui dum reprimitur,
Totum mihi pectus exedit, & perurit intime.

Lys. Ecquid audis, *Lydia?* numquid non vera
dixi?

Lep. Huc usq; non pessimē, quām metuo ne quid
regerat? a hum—

Lyd. At quām constanter te amaveram jamdudum
innotuerat,

Cur usq; simulabas? an amoris in incendio me mori
cupiebas

Frustra ut redamares? *Crisp.* Quis crederet,
Amoris vim sentire inexpertam virgunculam, aut ex-
primere potuisse adeō.

Lep. Animæ quod totum est meæ, cum seriō,
Neq; per ludum amare te video, ignoscas si quid antea
Fuerim mindis impetrabilis, idq; obnixē precor, ut
cui charissima

Fueris una, illi in æternum unicē esse velis aman-
tissima. *Hak, hum.*

Lyd. Age igitur, *Lucretimi*, quando ita promiseris
æquè amare velle te,

Ipsa quantum amaverim, neq; id dishonestē, sed uti
par est conjugi,

Parentes nisi te velint, me tibi sponsam spondeo.

Lep. Beasset pol nisi pro *Lepido Lucretium* nomi-
nasset. *Hak, hum.* —

En me etiam dum vixero sponsum & servum tibi.

Quin descendas interim mea *Lydia*, novos ut amores
amplexu firmemus mutuō.

Lyd. Amoris tutelæ pudicitia haud tutō creditur,
præsertim ubi sint tenebræ, Et

Et ubi se quis amari sentiat. Ignoscas ergo, *Lucreti*,
si minimè descendero.

Nempè vereor ne nos non teneant fines verecundiae.

Lep. Ah,

Vera fortassis arriolare: Major esse nulla perfidia po-
test, quam quæ datæ fallor,

Et decipiatur fidii nomine. *Lyd.* Sed metuo.

Lep. Quid metuis?

Lyd. Si fidem juramento obsignaveris.

Lep. Iuramento? quid hoc aliud est,
Mea *Lydia*, quam fidem in te meam tibi suspectam
dicere?

Quàm sis casta & pudica scio: ergò si quid juro tibi,
qualis sit amor meus

Non potes id dignoscere, quia ubi modestius me ha-
beam, id me scilicet

Existimes, eo quod juraverim magis quam castè aut
ex animo facere. Hum, hum.

Lys. Ne dubites, ne dubites. Credas illi *Lydia*,
Descendam ego unâ simul—

Lep. Fidem si fefeller, habeatur *Lucretius* morta-
lium perfidissimus.

Lyd. Certè *Lep.* Certè. *Lyd.* Mane sis *Lucreti*,
ad te jam venio. *Lyd.* descendit è domo *Cassandi*.

Crisp. Immò ne venias *Lydia*: Veterator hic est
pessimus.

Lep. Animo fac nunc præsenti & constanti sis,
Lepide, nam si hæc

E manibus elabitur occasio, præ dolore tibi morien-
dum esse censeo protinam, hum.

Lyd. Hem fidem tibi meam.

Lep. Fidem sine osculo nemo ratam fecerit.

Lyd. Quàm sit hic locus metuo pudicitæ lubricus,
nox, tenebrae, atq; amor.

Lep. Multò præstat introire.

Lyd. Quid me sic intus rapis? quid vis tibi?

Lep. Annon conjux es mihi, *Lydia*? mihi si quid placeat, quare & id tibi non allubescat?

Lyd. Si meus tu es, quomodo ego sum tua,
Vim istam non faceres; jam censeo quām amas pro-
perām

Lysetta! *Lysetta!* adjuva me quæso. *Lysetta!*
Lysetta! *Lepidus cum Lydia ingrediuntur
in ædes Cassandri.*

Lys. Impedita sum; mox adero.

Crisp. *Horati!* Here mi, hæc omnia
Si tecum juxta videras, quod anteà nolebas, servo
fidi jam crederes:

Neq; sic ab hoc *Lucretio* paterere te ludos fieri.
Hiccine ille est

Qui tuis interelle debet rebus omnibus? Amicum
pol fidum, & virum
Spectatum, probum! utinam adsuisses modò tuis ut
crederes oculis?

Act. 3. Scen. 8.

Tiberius, Puer.

Tib. Nec in lecto? *Pu.* Nequaquam.

Tib. Nec in cænaculo? *Pu.* Neq; illuc.

Tib. Nec in pomerio, nec in Hortulo?

Pu. Vocavi eam nomine, nulla respondet.

Tib. Porticum inspexisti?

Pu. Quin nullum, inquam, locum inquæsitum re-
liqui. *Tib.* Abi sis intro. *Exit Pu.*

Hoc festivum est facinus, tempestivè & sobriè cubitum
ut quis eat, dein haud ita multò post cum sopitos
omnes crederet

E lecto.

E lecto ut exurgat, ornet se, & exeat. Lepide haud placet. Verum istuc est solatio,
Quod quocunq; aberis nemo te vitiaverit, nemo prægnantem fecerit. Crux curis,
O quantæ sunt hic tenebrae!

Act. 3. Scen. 9.

Horatius, Crispinus, Tiberius.

Hor. Crispine? Vbi es? *Crisp.* Quid est? quid sit? Lepidamne adhuc de facie vidisti?

Tib. Lepidam nominari audio.

Hor. Nondum hercle tenebrae erant; deerat lucernæ commoditas.

Crisp. Vbi nunc est igitur? *Hor.* Mox aderit ad fenestram. *Crisp.* Quid moratur? *Hor.* Credo Ad parietem *Lucretium* alloquitur.

Crisp. *Lucretium* ut alloquitur, immò hercle, jam Herc,

Clara sunt omnia quæ dubitando monebam sæpius culè. *Hor.* Qui istuc?

Crisp. Nempe tu postquam domum ingressus es *Lucretii*, *Lucretius*, ex Lepidæ his ægreditur ædibus.

Tib. Quid hoc? *Crisp.* Accedit tuas. Ibi ad fenestram pauca loquutus cum *Lydia*,

Admissus, introiit. Quid verbis opus est? viñ facit *Lydia*, et—*Hor.* Quid et?

Crisp. Quod tu putas te cum *Lepida*, cum *Lepida* is peragi. *Tib.* Hoc erit aliquid modò—

Hor. Multa nox est, somniabas, credo, qui sic ista comminisceris. *Crisp.* Quam id iniquum est, Ut quæ sint incerta, alii suadeant facile: De iis fidem non habeas, quæ servus fidelis

Vera

Labyrinthus.

Vela & certa viderit! quin, etiamdum, inquam, hic ins-
tus opprimere illum potes.

Act. 3. Scen. 9.

*Lucretia sub habitu Lepida. Horatius.
Tiberius. Crispinus.*

Luc. Horati! *Hor.* Descende obsecro ad ostium,
secede tuus.

Luc. Vita & lux mea, Vale- & quantum usq; te
Amaverim, fac semper memineris.

Hor. Quid ni meminerim, quod intimo mihi
Sic insculptum est pectore!

Luc. Anime mi, quid agis? quid in hos amplexus
Tollis me, obsecro?

Hor. Ignosce mihi, *Lepida*; conjux mihi cum fueris,
Nisi unà tecum, vivere non possum amplius.

Tib. *Lepida*? conjux? quid hoc?

Luc. Si quid me amas, mitte hunc conatum.

Tib. Non est herclè hæc *Lepida*, ex voce scio.

Luc. Ah, quid hoc est contumeliaz? an infamia p-
lām me vis haberi?

Hor. Mitte istæc, *Lepida*; stabile est hoc mihi.

Tib. Horatii vox est, quid si accedam?

Luc. Interfice me potius. Quid perdis prolem tuum?
si quid amari cupis, mitte me- Ohime!

Tib. Quænam hæc est per tenebras inhumana vis?
quæ vox Fœminæ. *Crisp.* Tiberius est.

Exeunt *Hor.* & *Crisp.* in ædes

Cassandri. *Lucr.* in ædes *Synefii*.

Tib. Horati? *Lepida*? *Crispine*? Quis est! ubi
estis? nemo est; aufugere omnes.

Lepida conjux? certè *Lepida* est hæc supposititia, non
mea,

An *Lepidam* meam *Horatius* ut vitiaret? ha ha ha.
Miror tamen si *Lepidus* fuerit, (*Pueri!*
Quid sibi velit cum *Horatio*? nequam *puer!* scelus

Act. 3. Scen. 10.

Lysetta. Lepidus. Tiberius.

Lys. Obscro te, perimis; ocyùs, ocyùs. Facilis est
desultus. Quin citò, quin properè.

O bene, sic, sic, sic: Hem pallium, hem petacium tibi.

Tib. Quid est?

Lys. Non aperuisti te apud illam?

Lep. Non, non; pro *Lucretio* me habet.

Lys. Abi, abi, citò te hinc auferas; Vale.

Lep. Vale. *Tib.* Quid hoc?

Lep. Summe cœlum *Jupiter!* nihil dulce est in vi-
tâ, cui non admisetur

Timoris aliquid, & periculi.

Lys. Hem, *Lepide, Lepide.*

Tib. Deos immortales!

Meus hic est carnifex?

Lep. Iam confecta est hæc res. Hei
Sedato deinceps te animo esse oportet. Omnia ex
sententiâ:

Lucretii vestes, opportunæ tenebræ, commodus intro-
itus, grata reluctatio,

Facilis Venia, clusa inquisitio; omnia ex sententiâ.

Tib. Hei. O, quantus

Est hic carnifex! mutuatis *Lucretii* vestibus insinuavit
se apud *Lydiam*.

Nempè hoc illud erat quod *Crispinus* jam modò apud
Herum *Horatium* retulit, vidisse se *Lucretium*
Ingredientem huc ad *Lydiam*. Quid nunc *Cassandra*?
mirum est quia nutrice huic

Aue

Aut obstetricie sit opus?

Lep. Nihil aliud iam restat, nisi ut vestes has restituam,

Resumam meas. Dormit *Tiberius* Pater, *Lepidus* senex: proin placide in ædes me nostras inferam, Cràs vultu composito complanabitur hoc omne, cràs pudica siam. *Lydias*, Vale.

Tib. *Lucreti?* *Lep.* Perii, Pater est. Quis est?

Tib. *Lucreti?* *Lep.* Salvus sum, *Lucretium* me appellat.

Nomen? *Tib.* *Tiberius.*

Lep. *Tiberi!* obsecro te, *Tiberi*, visus eram mihi herclè hanc vocem audivisse anteâ.

Tib. Ah, fortasse. Verùm dic amabò, dic sodès; num non vidisti tu hac nocte *Lepidam*?

Lep. *Lepidam* filiamne tuam dicis? ubi illâ ut hâc nocte siet?

Tib. Id ego à te quæro.

Lep. A me? profectò juxta tecum scio.

Tib. Age, age *Lucreti*,

Profectò, profectò tu mihi corrumpis hanc, age.

Lep. Egoue? *Tib.* Tu, ipse, tu *Lucreti*.

Lep. Tam *Lucretius* est hic innocens quàm tu es, qui illius es Pater. Verum me moror

Cum hic asto, Vale. *Tib.* Immò mane sis paulisper.

Quid si apud *Lydiam* sit? *Lep.* Fortasse

Sed abeo. *Tib.* Tu *Lydiam* ut non visas? eiah. Quasi non novimus; age, age, revertemur.

Lep. *Lydiam* ego? *Lydiam* & me inter aliter nunc est quàm tu esse arbitraris.

Tib. At at delicias facis, mira res est; quasi tu modò ex illius non egredius sis ædibus?

Lep. Egoue? *Tib.* Tu, *Lucreti*.

Lep. Quin *Lucretius* non vidit has hodiè quod scio.

Tib.

Tib. Age, age, eamus; non morabitur.

Lep. Immò herclè non possum; in quæstione sum domi,

Succenset mihi Pater, scio. *Tib.* Censem'?

Lep. Censo.

Tib. Age ergo quando bonus es,
Ibo tecum nunc unà domum. *Lep.* Mala crux.

Tib. Bono, bono ut sis animo,
Pro te ego intercedam; me specta; me vide, reddam
ego propitium hunc tibi.

Lep. Quam intempestivè & Luna jam oritur!

Tib. Pater tuus mihi nihil solet negare
Quin illuc fortasse & in *Lepidam* incidero. Eamus, ea-
mus.

Lep. Immò herclè *Tiberi*
Non est illuc meâ fide.

Tib. At erit fortasse quandò nos ibi erimus.

Lep. At molestus ero tibi: Tu senex es, & multa
nox est, iniquum est nimium,
Æquius est, si placeat, ut ego te comitarer domum.

Tib. Ain' vero?
Herclè nollem ego istuc, verùm quando tu ita vis, non
ero inhumanus,

Eamus, eamus, eamus ad me igitur.

Lep. Eccerè. Dii me perdant
Tam benè moratus fui. *Tib.* Eamus, eamus.

Lep. Perii. *Tib.* O noctem bellam, candidam
Quàn Luna nunc lucet clare!

Lep. Perii, perii, planè perii. Nunc vale, *Tiberi*.

Tib. Immò herclè tu me pro inurbano haberes. Ci-
athum vini.

Lep. Obscro te, herclè
Nimium molestus ero; haud opus est.

Tib. Quin bibes per Deos.

Nequic-

Ne quicquam ne vis, I intro, age, sequere me igitur.

Lep. Perri, perii,

Iam palam erunt omnia, Planissimè interii.

Tib. Lucreti? *Lep.* Venio.

Exeunt.

Finis Actus Tertii.

Actus quartus, Scena prima.

Horatius. Tiberius.

Hor. **Q**VAM est hic Crispinus de industria ma-
lus, & confidenter suspicax!

Quam pergit usque inconciliare hanc amicitiam, hanc
fidem, hanc constantiam

Me inter & Lucretium? Perquisivi ego totam do-
mum, ut hunc (si Diis placet)

Cum Lydiā opprimerem. Lydiā offendī certe, sed sus-
pirantem, & solam,

Absentiā ejus magis quam consuetudine solicitam.
Quid mihi nunc restat,

Nisi Tiberium ut adeam, & rem omnem huic aperiam.
At vide quam rem agis.

Stabile est; sic erit; loquentem semel pudere satius est,
quam tacentem pavere indies.

Tib. Ha, ha, ha: qualem nunc me dicent Homines
habere Filiam, quæ fœminas prægnantes facit?

Quando igitur Lucretius hic noster mas factus sit?
Femina, Lydiæq; Cassandræ

Vitium & vim intulerit, quid mihi nunc restat, nisi
rem hanc ut faciam palam?

Vbi primum eluxerit, adibo Cassandrum, apud hunc
rem aperiam; transigam de nuptiis.

Quæ

Quæ necessitas fert mala, ferendo corrigas.

Hor. Dicam igitur
Et desponsatam hanc mihi, & à me factam gravidam.

Vxorem hercè non negabit,
Vbi vitiatam priùs intellexerit; vocare in jus, inclama-
re, contumeliam aut vim,
Vrgere neque sapientis esset, neque Patris, neque pol
viri.

Tib. Atque eccum opportune
Lydiae fratrem. Addiscam hinc fortassè aliquid. Iam
deponendus est ad tempus.

Tiberius Socrates siam. Sobriè, caute, callidè.

Hor. Signior *Tiberi*, Salve.

Tib. Horati, Dii dent, eloquere, quid vis tibi?

Hor. Ego ubi ex multo tempore

Patris te loco habuerim —

Tib. Immò, mitte orationes, obsecro, rem ipsam
dic statim,

Noli sic longinquum lequi

Hor. Istuc ergo primulū scito, *Tiberi* charissime,
Lepidam tuam Filiam

Meam esse uxorem.

Tib. Tuamine uxorem? certè commodam na-
tus es.

Hor. Desponsatam mihi clanculūm.

Tib. Vm? Dii vortant bene!

Hor. Quin meo ex compressu uterum gestare.

Tib. Vterum? qualem forte

Illius Pater, aut *Horatius*?

Hor. Immò ne ludas, *Tiberi*, in hujus rei fidem
Lucretium appello vicinum hic in proximo: qui ad
hanc rem,

Oportunum apud sese, & percomodum locūm dedit;
quin etiam

Et

Et Nutricem ejus consiliatricem meam. Quæ sortè.
fortunâ per diruptum murum
Ex ædibus tuis concubentes nos unâ & amplexan-
tes conspicata est pariter sæpius.

Tib. Enim verò sapienter.

Hor. Atque eccum opportune testem alterum!

Tib. Quem verò? hunc? *Don Piedro Pacheco D'Al-*
cantara, Fili mi Magnifice.

Quid, obsecro, uxorem tuam Lepidam, mortalem,
miseram, non dignaris visere?

Act. 4. Scen. 2.

Don Piedro. Tiberius. Horatius. Grilus.

Don. Bone Vir, hunc roga. Quia ædi pol Filia tua
illum præ me habuit;

Quam vidi jamdudum ex ædibus *Lucretii* huic prode-
untē obviam,

Hunc amplecti, osculari, atque intrè secum ducere.
Contemno Filiam tuam.

Tib. Ah, Petre mi suavissime, somnium herclè Le-
pidum, & concinnum narrati probè—

Gril. Quæso te denarium mihi unicum, quo vitam
sustineam meam.

Hor. Immò rem ipsam narrat.

Gril. Por mis peccados, Por mis peccados.

Hor. Quin tute ipse etiam jamdudum hic in tene-
bris nosti quā rem egimus satis.

Age, age, Tiberi, detrahe personam hanc, *Age.*

Tib. Quæso te, Petre,

Digneris tu potius hanc tibi in uxorem.

Don. Petre? Intollerabili pestilentia

Y mortall te consuma. Petre? quin edico tibi nolle
me nunc tuam Filiam

Ne

Ne in ancillam, neque illum quidem culinariam. Vamos, *Grille*, Vamos.

Gril. Vamos Petre, Vamos.

Tib. Ha ha ha. *Hor.* Atque eccum percommode alterum. *Exeunt Don. & Gril.*

Tib. Alterum?

Act. 4. Scen. 3.

Nutrix Lucretiae. Horatius Tiberius.

Nu. Iupiter! serva me. *Hor.* Hem *Nutrix*, ades-
duai meâ gratiâ. *Nut.* Miseram me! perii.

Patent consilia nostra; id me nunc vocat.

Hor. Quin obsecro te, *Nutrix*.

Nu. Ædipol negotium mihi nunc est, *Horati*, plu-
rimum, aliâs ubi voles.

Hor. At nunc est opus maximè. Accede, inquam,
oculus. *Tib.* Vacillat hoc Testimonium
Ita hæc perturbatè, invito, ægrè, vix accedit etiam vo-
cata sæpiùs. *Nu.* O mea Filia,

In quias tu me conjectisti miserias hodie?

Hor. Ecce hanc tibi! hanc interroga.

Liquido es animo, *Nutrix* — Loquere modò quæ me
inter & *Lepidum*

Hujus gnatam intercesserint. *Nu.* Æcastor honestam
narras, pudicam, & probam.

Tib. O testem locupletem!

Hor. Quin obsecro te, *Nutrix*, annon ego, & *Lepida*
Tuâ usi sumus invicem operâ? annon mecum unâ con-
cubuit? annon mea est uxor?

An non ex me fert uterum? quid ais mulier?

Nu. Dixisti ipsus, quorsum Ego
Id nunc repetam denuo?

Tib. Viden' quomodo fassa est? ha, ha, ha.

Hor.

Hor. Quin dic, obsecro, aperi, & clare.

Nu. Quid faciam? *Hor.* Responde sis mihi,
Num per diuuptum murum, qui utrasque has ædes di-
vidit, ad amplexus meos

Penetravit *Lepida?* *Nu.* Non tu id nosti?

Hor. Quin eloquere inquam clare.
Aut affirma, aut nega.

Nut. Nempe ita est ut hic narrat.

Tib. O *Jupiter!* quid ego audio?

Hor. Numquid ex me grava est? eloquere.

Nu. Ita est, ut prædicant.

Tib. O *Lepida!* *Lepida!* siccine senectutem soliti
meam? sic me ante diem conficis?

Quid ego nunc faciam, *Horati Fili mi?* O *Lepida!* *Le-*
pida! spiritus mi disiciunt, Ah.

Hor. Immò bono ut sis animo, Pater; hujus ego fa-
mam nuptiis resartiam meis.

Quin etiam mea *Nutrix*, quid nocte hâc ipsâ, anno
mecum concubuit etiam?

Nu. Certè. *Tib.* Ah, sustine me, morior.

Hor. Quin bono ut sis animo Pater. Pater! Pater!

Tib. O Fili mi Charissime, quid mihi animam re-
vocasti iterum ad has ærumnas, mærores, &
miserias?

Quin descende sis prostibulum, *Lepida*, *Lepida?*

Nu. Valete: ego abeo.

Exit.

Tib. Nempe hoc uno die plus vixi mihi quam vi-
vendum fuit. Quin *Lepida* inquam.

Act. 4. Scen. 4.

Lepida. Tiberio. Horatius.

Lep. Mi Pater! *Tib.* Mi Pater? nostin' tu hunc?
Audi, quæ loquitur.

Hor.

Hor. Vita mea ! mea Lepida ! nunc illud est quod expetivimus sæpiùs :

Quando amoribus nostris frui licebit liberè, uxor mea.

Narravi ego nunc jam Patri tuo rem omnem

Hoc unum restat modò (mel meum) id ut ex te audiatur;

Stultus profectò est in re honestâ pudor.

Tib. O Fili mi. Fa, la, la ; ha, ha, ha.

Lep. Quid hoc ?

Hor. Quid istuc est, *Tiberi* ? tam repente alius ?

An in re tantâ, actuâ, ac seriâ, sic ludis ?

Lep. Quid hoc est, mi Pater ?

Hor. Age, age, vita mea ! detrahamus hanc lar-

vam; nec sic pudeas, ac paveas frustrâ,

Res palam est, rescivit ex me tuus Pater, esse desponsa-

tam te mihi,

Et meo ex compressu factam gravidam. Quid retices ?
quid hæres ?

Tib. O elegantem Asinum !

Lep. Quænam est hæc fabula ? uxor ego ? aut tua ?
aut gravida ?

Hor. Anima mea ! dixisti, scio, velle te id negare
coram si præstolaverim —

A Patre tuo metuis, hoc est. Verum, faxo is facilis ve-
niam post nuptias dabit.

Tib. Vix *Horati*, vix : Verum tuâ fortassis gratiâ
multò ero impetrabilior.

Lep. Quando verò tu concubitu usus es meo ? quan-
do congressu ? colloquio ?

Aspettu etiam ?

Hor. Nonne his omnibus (mel meum) hac nocte
ipsissimâ ?

Lep. Quænam est hæc (Per Deos) impudentia ? an
tu ceritus es ? an videns vigilans somnias ?

An

An ego tibi prægnans videor, quæso? utere oculis Ratiō
modò.

Hor. Impudentia, mel meum? certè ædipol ali. *Tib.*
quātò hoc gravius,

Verum malè herclè metuo ab arcto hoc habitu, ita Ita m
vincit pectore,

Iuncea facta es, ut celes uterum; noli obsecro, mea Atq; u
Vxor,

Et Patrem, & Filium, & teipsum occidere simul.

Tib. Cave obsecro quid agas?

Lep. Numquid me vis aliud, Mi Pater?

Nam obstinate hic insanit, quantum video.

Tib. Immò concede istuc paululum. *Horati,* age,
age: dic obsecro quænam tandem

Est hæc fabrica?

Hor. Fabrica? Quin Deos omnes juro, sanctè ego
loquor, & sobriè.

Tib. Vin'? Audi ergo. Quid si mea sit *Lepida* haud
quaquam fæmina?

Antu eam de genere leporum autumas, ut & præg-
nans sit, & pregnantes faciat?

Hor. Mitte ludos hos, senex; tam ego scio hanc
esse fæminam, quam me marem esse, & *Horatiū.*

Tib. Itane? quin ades hoc mi, vide hoc sis, *Ho-*
rati; oculis nunc crede tuis.

Quin potius ite intrò, ite intrò, ite unâ nunc intrò
simul. Vterum si gerat

Mirum est quin mamillas plenas & tumentes habeat:
pectus ejus inspice.

Ite intrò, ite intrò; *Lepide*, duc virum tuum intrò,
Ite unâ nunc intrò simul.

Lep. Eamus, mi vir. *Hor.* Vbi vis, non moror.

Tib. Atq; audin' etiam *Lepide*,

Rationem

Rationem hujus habitus uno verbo fac intelligi.

Intrate. *Lep.* Fiet. *Exeunt in ædes Tib.*

Tib. Nequeo jam diutius (salvo honore nostro) celare sexum *Lepide*,

Ita mira res est; Nihil esse sermonis totâ in urbe aliud, nisi quod *Horatio* desponsetur,

Atq; uterum ex illo gerat. Summe *Jupiter*! quænam suat hæc tempora?

Certè aliquis adolescentem hunc perfabricavit miserè.

At quis hoc, aut quomodo

Nequeo conjecturâ assequi; nisi fortè nutrix & illa scortum supposuit

Homini pro *Lepida*. At ipsus jam egreditur: quid nunc, *Horati*?

Satin' etiam credis me nihil mentitum tibi?

Hor. Ah! obsecro te, ut taceas

Pudet, pudet, pudet: concedam aliquâ ex hac urbe.

Ah! quam pudet, quam pudet!

Tib. Facito quod virum decet; aut corrigas, aut feras. Benè vale. *Ex. Tiberius in ædes suas.*

Hor. Vale, vale, vale.

Act. 4. Scen. 5.

Horatius solus.

Proh Deum atq; Hominum fidem! hoccine credibile est, aut naemorabile!

Hominem oculatum, sanum, atq; sobrium, tot noctes, dies, menses,

Annum penè integrum cum larvis & spectris versatum tam familiariter:

Aut sumne ego is qui sum! vel ibi, ubi sum? numquid ego hic loquor?

Numquid sto? numquid video? numquid perii miser?

Num

Labyrinthus.

90

An niquando virginem amavi? certè, quâcum con-
suevi sàpiùs? scilicet:

Quam feci gravidam? clarè: postea verò mutato
sexu reperio masculum—

O Jupiter! Lucreti, Lucreti! tua me, Lucreti, pes-
sundedit perfidia.

Hominemne Amicum decuit pro castâ & amicâ vir-
gine

Supponere amico meretricem? invenustam? vetu-
lam?

Ah! revocate, Horati, erat profectò mea illæc mol-
lis, delicatula,

Etate integrâ, præstanti formâ, moribus venustis,
eleganti eloquio,—

Sive fœmina illa mortalis fuit, sive Dea, certè Lepide
huic multum absimilis.

Verum me miserum, qui sic ludibrio sum habitus!

Amo,

Neq; quid amo, scio; concubui, neq; quâcum con-
cubui, intelligo.

Vterum ex me gerit, verum quæ sit, aut ubi sit, nequeo
conjecturâ assequi.

At tu, tu Lucreti hoc lues, si vivo. Certum est, rem
istam inultam non omittere—

Amicum qui perdidit, sentiet quid Amicus valeat.

Quin ô si meus iste mihi nunc daretur obviâm! ut
ego hisce manibus

Aperirem pectus perfido, atq; impium illud cor è la-
tibulis extraherem!

O Crispine! Crispine! sentio ego nunc quam sanum
et fidum fuerit consilium tuum,

Ah perfide! —

Exit in ædes Cassandri.

Act. 4

Act. 4. Scen. 6.

Nutrix, Lucretia.

Nu. Quin reprime impetum hunc, mea Filia, neq;
dolori succumbas etiam.

Luc. Quin & *Lepidam* etiam accersivit senex?

Nu. Me presente, me presente—

Res palam est; perimus. *Luc.* O si in cunis vagientem
me suffocasses

Celia Nutrix mea, neq; in ærumnas hasce conser-
vasses miseram?

Cui neq; solatii quid est reliquum, neq; (quod est
miserrimum) ulla specula,

Horatius jam scio non modò me non amat, sed asper-
natur, odit, fugit,

Immò querit ut interimat, & ecquid esse credis porrò,
quod cupiam vivere?

Non est miseria mori, cui misera est vita; optare
mortem, & vivere illam, est miseria.

Nunc millies morior, quoties vitam, quoties mor-
tem cogito.

Nu. Quin tu sedato esse animo (mea Filia) tantis-
per dum fortuna & dies,

Aut consilii aliquid nobis, aut auxiliū adferat.

Luc. Quod verò auxilium *Nutrix*?

Rescivit *Horatius* omnia; conturbatae sunt rationes
nostræ, consilia irrita,

Spes inanes, certi metus, desperatum remedium.

Nu. Quid ergo faciendum statuis?

Luc. *Horatius* irâ percitus, interminatur mihi mor-
tem, hoc scio:

Quin ego, ubi occurrerit, provocabo ad pugnam male-
dictis meis,

Ibi congressu primo (quando ferocior utrinq; impetus
fieri astolet,
Accipiam adverso pectore hostilem gladium, et morti
occurram meæ,
Atq; illa ejus dextra quæ arctè prius amplexata est cor
meum,
Nunc idem configet, & occidet. Postea, mortuam
ubi respicit,
Fidem & Amorem meum cognoscet pariter. Obsecro
te *Nutrix*
Vnam hanc mortem adeò optabilem, adeò fortuna-
tam, adeò gratam,
Ne invideas mihi.

Nu. Sancte Divum! quin transferam ego potius,
Crimen hoc in me omne. Dicam illi clarè meam esse
hanc omnem fraudem,
Expleat hic rabiem si voler, tibi fortuna etiam integra
est sperabilis,
Mihi vita neq; diutina, neq; absq; te vitalis: meum
fuit hoc consilium:
Ego luam. *Luc.* Seivare nolentem, mater, crudelis
est misericordia.

Nu. Ah, mea Filia! cætera priùs experiri sapien-
tem addecet, mortem adire ultimò:
Atq; herclè dum cogito, quid si Patri hoc referam
tuo? eumq; exorem,
Ut cum *Cassandra Horatii* remedium aliquod huic
malo iuveniat?
Luc. Immò hoe multò est pessimum: sexcenta hinc
mala: quin id primum sinas oro
Meo ego ut modo, ac perindè ut cupio, peream. Indè
vero *Horatio*
Rem omnem ut facias palam. Dein' Patri suadeas ne
scaglietet adeò,

Quando

Quando non marem perdidit, sed fœminam, eamque
prospera perditam,
Infortunatam, miserè miseram.

Na. O cœlum & superi!
Per ego te has lachrymas oro, Filia, per pietatem tu-
am, per genua,
Per mamillas hasce tuæ altrices infantiæ, per curas,
labores, per —

Luc. Enecas me, Mater, perire semel satius est.

Nu. Ah! contine te,
Abeo ego ne videam tām triste spectaculum.

Luc. Vale, mea Nutrix,
Vivam & mortuam fidei commendo me tuæ.

Nu. Hei, oi, ei.

Exit in ædes synesii.

Act. 4. Scen. 7.

Lydia. Lucretius.

Lyd. Lucebit jam clare. Atque eccum æcastor ip-
sissimum! occidi!

Tristis videtur, & perturbatur certe. Non convenit ei
cū Patre de sponsalibus.

Luc. Quicquid audio, quicquid video, quicquid
cogito, *Horatius* occurrit mihi

Iratus, vindictam spirans, inciamans *Lucretium* ubi,
ubi sit inveniam.

Lyd. *Lucreti?* *Lucreti?*

Luc. Ipsus sum, *Herati*, ubi es? tune eras?

Lyd. O Iupiter! quid rei est? mi *Lucreti*, respice
huc obsecro.

Luc. Aliud ex alio malum.

Lyd. Quid est amabō quod sic te afficit,
Mel meum?

56 *Labyrinthus.*

Luc. Quid tua id refert quo in statu res meæ sient?

Mitte me nunc, obsecro, atque abi hinc in rem tuam.

Lyd. Hui! an tam citò etiam è pectoro tuo excidi?

Luc. Hercle verò,
Quippe quæ nunquam eò intraveras antehac.

Lyd. Hei mihi!
Quæ est hæc subita mutatio? Huccine, *Lucreti*, redit amor tuus tam vehemens?

O Deum! ô hominum Fidem!

Luc. Quam tu mutationem narras?
Quos amores?

Lyd. Hancine rependis gratiam? mitte fidem tuam:

At responsum aliud merita requirunt mea.

Luc. Et quid unquam
Mihi tecum fuit?

Lyd. Plusquam oportuit Homini ingratio.
Quin sic Honorem, famam, vitam suffiratus es meam?

Luc. Si quidem deleteris in somniis, optimum erit ut iterum dormias.

Lyd. Vtinam aut nunquam pro te amans vigilarem, aut perpetuus me somnus nunc obruat!

Luc. Habes responsum, mihi nunc incumbunt alia.

Lyd. O vita! ô anima! ut quid non fugis è turbato hoc & misero

Corporis ergastulo! nihil te movit fides quam dedisti mihi?

Luc. Nusquam data est.

Lyd. Nusquam nisi ad fallendum. Ah ingrate!
Perdidisti

98 *Labyrinthus.*

Hor. Quid ego deliqui unquam? quid admisi?
quid commerui?

Quod sic contra jus, contra morem, contra humanitatem omnem

Amicum te simulaveris, inimicum te præstes magis?

Hæcne est pietas tua? hæc fides? loquere. Taces etiam?

Luc. Ego hercle quid velis haud satis intelligo.

Hor. Ecce! Istuc est odisse doctè,
Vbi vel suspicari odium, etiam cum causa subest, nefas siet.

Nunc Homo amicus non intelligit. Quid quod *Lepidam* me amare dixisti?

Mihi eam despontatam? factam à me gravidam?
quam matrem nunc reperio denique,

Neq; amantem, neq; gnarum mei! An tu hec non intelligis, perfide?

Luc. Lepidam matrem! quid audio? at præter æquum & modestiam

Injurius es, *Horati*. Ego Fidem & honorem meum ense hoc, ubiq;

Aut quandounque, vindicabo.

Hor. Quæ hæc est fraus? quinta confidentia?

Quodnam tu scortum supposuisti pro *Lepida* mihi?

Luc. Ne tu id dixeris,
Ego & intactam, et Iuvenem fuisse, utrumque præstabo.

Quin tute id fastes es mihi etiam, virginem te hanc reperiisse;

Et eam nunc appellas scortum, impudens.

Hor. At ego vilam & parperculam
Dixi, quæ sic nomen est ementita suum; ut cùm ignoto ignota confuesceret.

Luc.

Perdidisti perfidiā tuā fœminam, amantem, credulam, virginem, Improvidam, simplicem. Ah perjure? prodere hanc quæ in fidem tuam Sese dederat?

Luc. Alium quæras tibi quocum litiges, mihi nunc non vacat.

Lyd. Perditam esse causam oportet cui excusatio nulla est reliqua.

Verūm finge saltem, si potes, rationem aliquam, Proditor,

Perfide, impostor, inhumane, Barbare. O Homines!

Inveniam ubi rependam (scelestè) atque evelli faciam

Linguam illam falsiloquam, & infidum cor; ne cuiquam dehinc fœminæ

Imponas dolis. Hei mihi. *Exit.*

Luc. Satin' illa abiit? Tantundem profectò est Sive sola siem, sive cum alius unā, nusquam sum non misera.

Ah *Lydia!* *Lydia!* Tu si hic es, si scires modò.

Act. 4. Scen. 8.

Horatius. Lucretius. Crispinus.

Hor. Hancine tam horrendam perfidiam amoris arq; amicitiæ velo

Tegi oportuit? quem ego —

Luc. Hei mihi! video vitam et mortem meam.

Hor. Atque eccum! *Lucreti?*

Luc. *Horati?* Habes cui imperes.

E 3

Hor.

Labyrinthus.

99

Luc. At ego hanc nobilitate ac divitiis æquiparabilem tibi scio,

Quæque ipsa te novit melius, quam tu te ipsum. Verūm quod ejus fuit

In te peccatum, obsecro ut eam sic incuses, sic habeas odio, sic ingratus violes?

Concredidit tibi fidem scilicet, vitam, honorem, omnina. Istuc profectò erat

Horatium amavit, semetipsam perdidit.

Hor. Et quæ demùm illa est fœmina?

Age, dic mihi.

Luc. In modo istuc non faciam; utpote quam ignorantem adhuc amas

Et amplecteris, at fugis, & aspernaris cognitam; quam larvatum, & sub alio

Laudasti & nosti satis; at veram & presentem non modò ignoras,

Verūm injuriis, opprobriis, & contumeliis afficias.

Hor. Quam laudavi ego?

Aut quo presente?

Luc. Quam nunc vituperas; præsente me.

Hor. Atqui duo tantum eramus.

Luc. Atque & ego, inquam, aderam.

Hor. Tune?

Luc. Ego vero.

Hor. Et ubi illæc est mulier?

Luc. Haud abhinc longè,

Quantum est fortassis inter te & me.

Hor. At nemo hic est.

Luc. Ego sum.

Hor. Tune eam nosti?

Luc. Nemo melius.

Hor. Facito, quæso ut hanc videam,

Aut loquentem ut audiam modò.

E 4

Luc.

Luc. O cœcam ingratitudinem,
Quæ nec videre vult idipsum quod aspicit; nec, quod
vult videre,
Id potest agnoscere! quin taceat lingua, miserè at lo-
quuntur tamen
Frons, oculi, vultus, uterus, anima ipsa contumeliis &
maledictis tuis
Confossa sanguinem emittunt foras. Vidin' (ingrate)
illius lachrymas?
Et quid sunt aliud lachrymæ, quam sanguis Ani-
mæ?
Quod si cœcus pariter ac surdus sies, at qualis ea fuerit
(ubi eam brevi manibus tuis
Ipse interfecris) illius mors ostendet denique. Mor-
tuam forte exosculabere
Atque amplexabere, quam sprevisti, & occidisti vi-
vam. O superi!

Crispinus ex ædibus Cassandri.

Crisp. Here, Here, ne illi fidem habeas quicquid
dixerit. Quin cum eo etiam
De sorore tuâ expostules: quæ nunc hic intus sola, &
mærens sedet,
Ingratum illum appellans, inhumanum, proditorem,
perfidum,
Non temere hoc est, præterquam quod ego his ocu-
lis vidi.

Hor. Quid nunc tu vir Amice? ecquid tandem re-
peristi novi?
Age, mitto hoc. Quid quod sororem meam insuper
vitasti (impure)
Domimæ, dum interea mihi structæ hæ sunt aptæ
te artes?
Luc. Egone sororem tuam? nusquam factum hoc
à me, neq; cogitatum.

Hor.

Hor. Non credo tibi.

Luc. Nihil mirum, fidem si is neget aliis
Prius qui fefellit suam. Verum ego mentiri hunc im-
pudenter dico,
Quicunque probri hujus me insimulaverit.

Hor. *Cripine*, dic tu.

Crip. Nonne ego te vidi hâc ipsâ nocte hisce ipsâ
cum oculis, inferentem tecum *Lydiam*
Has ipsas in nostras ædes?

Luc. O impudentiam prædicandam!
Velùm expedi tandem, bone Vir, siquidem de nocte
id fiebat,

Quomodo tu me novisti etiam?

Crip. Ex voce & verbis clare.
Nonne tu illam multâ Oratione ad fenestram es al-
loquitus?

Dein' verbis mellitis; pôst nescio quam factam fidem
ad te huc ut descenderet;

Subinde pellexeras; postea verò ex hoc ipso Ieco vi-
multâ invitam

In ædes compuleras? nonne ibi per vim ei vitium in-
tuleras? quid ais?

Luc. Quantâ cum confidentiâ! ô impudens!

Hor. Accerse ipsam *Lydiam*,
Accerse sororem meam. Nisi pudorem omnem, & ge-
nus exueris,

Effugere hinc non potes.

Luc. Nihil opus est; liberabis ipse Tû me,
Tecum ego noctem hanc transgi totam, quâ cum ja-
felici illâ

Cubuisse te memoras.

Hor. Mecum tu? Atque eccam.

Act. 4. Scen. 9.

Lydia. Horatio. Lucretia. Crispinus.

Hor. Lydia mea soror, volo clare ut dicas quæ te
inter atque istum
Nocte hâc proximâ intercesserint.

Lyd. Ah! Ego frater me aliquando
Hunc amasse medullitūs fateor. Cujus nempe Vir-
tutes, honorem,
Famam, fortitudinem, mores, & amores lepidos tute
ipse mihi
Prædicare solebas sèpiùs. Quid multa? Expetivi
hunc maritum mihi,
Matri id indicavi primulùm, illa Patii, Pater tibi, in-
dè per vos

Ad *Synesium* hujuscē Patrem res delata est statim.
Hæsit aliquandiu

Hic mens de Nuptiis. Post ubi *Lepidam* (dulcissimam
meam *Lepidam*)

Hesterno vespere ad fenestrām hic convenit, dixit vel-
le se libenter

Mecum sub noctem loqui; de loco, tempore, & modo
convenit;

Expesto; Venit. Rogat obnixè tardo amori veniam,
spondet

Et jurat nuptias. Inde vero (ah pudet fari.)

Hor. Perge porrò, eloquere, quid indè?

Lyd. Indè cum per tenebras ad eum descendo, dat
fidem, osculatur, & —

Hor. Quid &, eloquere.

Lyd. Per vim Frater —

Hor. Quid nunc, *Lucreti*?

Crisp. Id quod rei solent, tacet, & metuit.

Hor.

Hor. Censeo ego nunc, *Lucreti*, sub amici nomine
proditorem extitisse te mihi.

Luc. Proditorem, Ingrate? id ense experiemur de-
nique.

Hor. Quin gestio
Infidum illud pectus transfigere.

Luc. Immò ventrem potius,
Tantæ ingratitudinis semen ipsum ut extinguas in-
super.

Lyd. O Frater mi! mi Frater!

Luc. Quin auferas te, *Lydia*: nolo ego Vitam
Tuo beneficio.

Lyd. Ahime! quo fugiam? non fero hoc spectacu-
lam. *Exit Lydia.*

Hor. Nunc tandem.

Crisp. Quin contine te, Here, armatus est,
Loricam obiectam gerit, vidin' ut suffarinatur?

Luc. Loricam ego?
Quin pectus aperiam, ecce.

Crisp. Haic tanta fiducia.

Hor. Abi nunc sis:
Videbitinus aliás.

Luc. Immò multò id jam rectius.

Hor. Ego te conveniam; ne dubites.

Luc. Vbi, quando, quomodo lubet,
Ignave, vecois, timide! *Exit Lucretius.*

Act. 4. Scen. 10.

Horatius. Crispinus.

Hor. O cœlum! Vigilone ego an dormio? sumne
hic, an apud inferos?
An satis oculis utor? *Lucreti?* *Crispine!* ubi estis?
Crisp. Vbi eñis?

Pecdi.

Perdidisti te atque famam tuam , fugere hunc quem provocaveras ?

Hor. Vin' me duello Fœminam occidere ?

Crisp. Quam verò fœminam ?

Hor. Cujus nempe mamillas nudato pectore aspexi modò.

Crisp. Mamillas ?

Quas mamillas ? item diremptam quærebas , istuc erat.

Hor. Jupiter!

Crisp. Quoties ego hunc induere & exuere vestes vidi , quando tecum cubuerat Venatum profectus sæpius ad villam unâ ? egone mamillas illas

Tum viderim , tune illas ut videris uspiam ?

Hor. Quin dico me jam nunc Mamillam tam bellam , tam candidam consperisse , qualem nunquam

Me memini consimilem vidisse aliam.

Crisp. Occœcavit te Ira ,
Et vindictæ rabies.

Hor. Nisi me vini in modum inebriavit furor , Certè Fœmina hæc fuit.

Crisp. At pol marem experta est tua soror.

Hor. Profectò ita est ut prædicas . Tu I intro ; decretum est pugnare —

Vbi ubi Proteum hunc invenero ?

Exeunt.

Finis Actus Quarti.

Actus

Actus Quintus, Scena Prima.

Synesius, Nutrix, Faustulus, Cassander, Puer.

Sy. Properè, properè, bene est, sat bene, sat est;
sic, sic, sic. Ah Filiam meam!

Meam Filiam *Lucretiam*. O *Jupiter*! quænam est
hæc mutatio! Dii illam servassent,
Siquidem vera prædictas *Nutrix*, perii funditus—

Nu. Rem tibi omnem ordine & minutim feci pa-
lam, here; quod restat,
Tuum est huic rei præspicere quantum potes. Nam
herclè illius vitæ malè metuo,
Ne citò subvenias. *Syn.* Me miserum & infelicem
Pàtrem! quin ocyùs *Faustule*,

Quid primum querar; an quòd *Lucretium* quem mas-
culum credideram

Nunc Fœminam invenerim? an quòd fœmina cum
sit, pudicitiam insuper
Violaverit? an quòd & vitam unâ cum famâ amissura
sit simul?

An meas potius nunc doleam vices, cui in hunc diem
tot reservata sint infortunia?

Nu. Vin' manibus aquam? *Syn.* Non, non, non,
non maneo. *Faust.* At verò his miseriis
Aliqua admixta sunt solamina: primò Filiam quòd
habeas tali indole. *Syn.* Ocyùs, ocyùs—

Faust. Tantis virtutibus præditam, ut viris cedat
perpaucis, vincat virtute plurimos.

Nu. Deindè & hoc aliud est quod gaudreas, siqui-
dem peccatum siet, *Horati* causâ
Admissum esse; cujus præ ceteris conditio, virtus,
constantia,

Cujusvis

Cujusvis obfirmatæ pudicitiam , nedum puellulæ in-
expertæ potis est penetrare.

Faust. Quod si nec unquam satis tu:æ sunt virgines,
etiam adhibitis custodibus,
Sub tutelâ parentum , fratribus , amicorum , quam in-
justè te nunc de Filiâ
Affl̄as tuâ , quam ipse tu his olim exposuisti pericu-
lis ? *Syn.* Ita est sanè :
Adfer nunc scipionem ; at propéra obsecro.

Faust. exit in eedes Synesii petitum Scipionem.

Nu. Nam cum te id jubente
Illiis consortio ac familiaritate dies noctesq; uteretur,
qui fieri potuit here — *Faust. regreditur.*
Tace sis inhonesta. *Faustule* , tu cujus fidēi ab Eisi-
liâ uxore meâ
Modò ut retulisti commissa erat , tu huic rei prospexisses
melius ; si id nequisses
Operā tuâ atq; consilio , at saltem mihi indicasses pri-
usquim res hucusq; devenisset
Incommodi. Ahime ! ahime ! quousq;. quousq;.
Nu. Quid ego aliud quivi , quam quod à me
Factum eit , here ? dissuasi , admonui , objurgavi , atq;
illi interminata sum deniq;
Me rem totam tibi aperturam , nisi ab incepto desiste-
ret. Illam ibi lachrymis
Os totum oppdere sibi , obnixè rogare hoc uti non fa-
cereim , si modò illius
Mihi vita esset chara , cumq; hâc non succederet , præ
amore insanam
Districto pugione minatam sibi esse , seipsam inter-
imere protinam ,
Nisi illi hâc in re operam adjuvantem darem.
Syn. Præ dolore ac metu
Vix sum apud me , satis nunc est , ego eo.

Verum

Verum hem tibi *Nutrix*
Quid faciam potissimum?

Nu. *Cassandra* imprimis adeas, cum illo sic agas,
Ut mutuâ vestrâ operâ ad nuptias res redeat.

Syn. Fiet, abite ergo vos intro.

Cass. Satis est, quota est diei?

Pu. Septima. *Syn.* At hem? mea forte si redierit,
Vti domo non exeat priusquam ego redeo.

Nu. Salva nobis Deos quæso, ut siet.

Exeunt *Nu.* & *Faust.* in domum *Synesii*.

Act. 5. Scen. 2.

Cassandra, Synesius.

Cass. Abi intro. Hem! siccine me ab omnibus—
atq; eccum. Signior *Synesius*,
Nuncium opperto tibi, cujus minimè te fieri partici-
pem velles.

Syn. Proh sumne *Jupiter*! expedi quæso ocyùs.

Cass. Filius tuus *Lucretius*,
Non solum *Horatio* fecit insigniter injuriam, dum
Lepidæ vice

Scortum nescio quod exoletum illi supposuerit, verum
ipsius interim domi meæ

Lydiam meam Filiam per vim vitiavit, atq; nunc de-
mùm impudenter factum pernegat—

Syn. O Diis gratia! *Cass.* Diis gratias agis?

Syn. Immò aliud metueram signior *Cassandra*,
Non me decet tanto facinori Patronum fieri.
Tu verò audacter dico

Quam pñnam huic flagitio æ quam esse censeas?

Cass. Ego verò ut coram Iudice
Causam dicat, ibi ferat sententiam, quæ capitalis sic
necessie est,

Quod

Quod si illud succedat parùm , nostris uti manibus illum statim trucidemus,

Neque tantum nostro generi inultum patiamur dedecus. *Syn.* An existimas igitur

Filiū meū (si modò facinus hoc patraverit) tanto dignum supplicio.

Cass. Immo verò et multo majori quidem.

Syn. Num hoc serio ? *Cass.* An in re me tantā Ludere existimas ? Dico verò serio.

Syn. Quid si tuus hoc ipsum crimen Adversus meam gnatam admisiflet Filius , numquid in eum tam inclementēr

Velles animadvertere ! *Cass.* Facerem herclè verò.

Syn. Serione istuc?

Cass. Ita me Dii ament. *Syn.* Etiam juras ?

Cass. Persancte deiero —

Syn. Quando eo igitur es animo , fiat. Filium tuum *Horatium* in jus rapiamus ,

Aut manibus illum propriis. *Cass.* Quid hoc ?

Syn. Quid sīas ?

Quid hæres ? si tu quod promisisti mihi non prafastes , ego me atq; gnatam meam ,

Aliquo ulciscar modo. *Cass.* Poh ! Istoccine pacto putas te posse me ludere ?

Syn. Immo herclè rem dico : non gnatam tuam constupravit *Lucretius*,

Sed *Horatius* meam ; quæ quidem ex illo gravida est nunc facta ,

Et vicina partui. *Cass.* Quam filiam tu dicis ? Eloquere , ut intelligam.

Syn. Dico igitur jam clarè *Lucretium* meum non esse masculum , sed fœminam.

Cass. Fœminam ? *Syn.* Fœminam ?

Cass. Fœminam *Lucretium* ?

Syn.

Syn. Ita planè uti memoras.

Cass. Hei mihi ! quis *Lydiam* ergo perdidit ? verum audi, quorsum habitu virili

Tu fœminam educasti ? *syn.* Clam me hoc factum est ab Ersiliâ uxore meâ :

Atq; illud quidem hodiè nunc primum ipsus intelligo.

Nimis longum jam nunc esset

Hanc repetere historiam, rem omnem scies posteà,
Ego verò *Horatii* virtutem & ingenium suspiciens,
hunc imprimis *Lucretiæ*

Commendavi sodalem, quid multa ? ætas, virtus,
natura, consuetudo,

Officio functa sunt suo. *Horatium* miserè deperiit hœc
mea, nec tamen ausa

Rem apertè eloqui. Hanc technam ergo instituit
posteà, ut *Lepide* vice

Illius poteretur amore. Factum est hoc sæpius, deve-
nit gravida,

Accedit tandem ad *Tiberium Horatius*, rogat *Lepidam*
in uxorem,

Ludificatum se intelligit. Hinc mirum in modum irâ
incensus

Procul dubio injuriam hanc ulcisci meditatur. *Lucre-
tia contra*,

(Vt potè quæ jam prorsus de salute desperet) perquirit
hunc late,

Omnibus lacescit modis, ut illius tandem occisa manu,
fabulæ sic finem

Imponat suæ. Estne hoc miserum memoratu ?

Cass. O incredibile amoris, & constantiæ speci-
men ! O nobile par amantum !

O Fœminarum omnium quantum est ubivis gentium
decus eximum !

Quam ego *Horatio* uxorem, mihi nurum, & totius
nostræ familiæ

Domi-

Dominum censeo dignissimam.

Syn. Gratias tibi nunc agerem
Quantus possem, *Cassandra*, nisi lachrymæ obortæ
intercluderint
Hanc vocem mihi. *Cass.* Immò propera tu magis, et
ex quire filiam,
Serva, & solare eam; ego interim *Horatium* placabo,
ne dubites.

Syn. Metuo, hercù metuo, ne nimis tarda sit omnis
festinatio, & consilium,
Verum proprio. Vale. *Cass.* Vale, Vale. Exit *Syn.*

Act. 5. Scen. 3.

Horatius, Cassandra.

Hor. Quā ego me nunc inferam? ubi lateam? ita
nunc pudeo,
Et doleo, & irridiculō sum omnibus.

Cass. O mirificum stupendi amoris exemplum!
Hor. Quodq; multo me habet ægrius, nusquam
adhuc invenio fidem hunc amicum meum,
Qui nusquam tam latitabit, quin ego illuni ad con-
dignum supplicum

Extraham. O me delusum miserè.

Cass. Fili mi *Horati*, quid te sic
Angit animi? *Hor.* Tunc eras, mi Pater? dolus,
fraus, simulatio, proditio—

Cass. Quenam hæc est proditio? Forsan aliter se-
res habet quam tute autumas

Verum dic clare, mi Fili, quæ te sic vexant mala.

Hor. Dolor, ira, odium, infamia.

O *Lucreti*! *Lucreti*! istoccine pacto mecum—

Cass. Quid in te tuus *Lucretius* peccavit autem?

Hor. Meus ille ut sit?

Duples

Duplex admisit facinus, indignum, utrumque, & sce-
lestum nimis;
Primo sorori meæ *Lydiae* per vim, & fraudem vitium
obtulit;
Deinde me circumvenit adeò (impostor) ut *Lepide* vi-
ce (quam unicè amavi)
Nescio quod supposuerat scorium exoletum mihi; ne-
que quæ illa sit
Tandem fœmina ex eo possum scire, deniq; quæ ta-
men despontata mihi est,
Et gravida facta insuper.

Cass. *Lydia* herclè quidem manifestè deluditur;
At haud verisimile est tamen talem fuisse suppositi-
tiā illam tuū
Qualem tu esse eam prædicas. *Lepide* si erat similis,
bella fuerit
Necessè est. Sin exoleta si esset, aut putida, depræ-
hendisses statim.

Hor. Revera in eo peccatum à me sateor. Nam pro-
culdubio quæcunq; illa fuit,
Formā erat incomparabili, spiritu vivacissimo, mori-
bus suavissimis.

Cass. Verum, quid si etiam nobilitate, & par dote
sit tibi, potin' animum inducere
Ut ignotam hanc adhuc ames?

Hor. Nostin' quæ sit, Pater?

Cass. Fortasse.

Hor. Nostin' Pater?

Cass. Tace. *Lydiā* quod spectat impossibile est
Lucretius hoc ei vitium ut intulerit.

Hor. Mitte, quæ so, istum ingratum, Pater,
Ac uno verbo expedi ut quæ sit uxor hæc mea planè
tandem intelligam.

Cass. Dicam verbo; *Lucretius* uxor tua est. Quid he-
res? quid stupes?

Hor.

Hor. Noli obsecro te, Pater, in re tantâ ludere,
neq; hujus perfidiam mihi
In memoriam revocare, quam ego (præteritæ causâ
amicitiæ)

Oblivione sepultam mavelim.

Cass. Age igitur; *Lucretii* nomen dehinc delectum
Ejus loco *Lucretiam* habebis uxorem tibi. Illud no-
men *Lucretii* tibi imposuit:

Quicquid iste deliquit, *Lucretia* restituet tibi.

Hor. Quænam est hæc quam dicis?
Lucretia uxor mea?

Cass. Advorte animum mi Fili. Quem tu *Lucre-*
tium, atq; masculum

Credidisti, is nullus est, sed *Lucretia* cluit, & est Fœ-
mina — quæ tuâ tot annos

Perfuiens Amicitiâ, tuasq; suspiciens virtutes, suasq;
cum tuis comparans,

A more erga te tandem flagravit impotenti. Cumque
per tuos erga *Lepidam* amores

Omnem sibi aditum præclusum perspiceret, hanc insti-
tuit fallaciam

~~V~~ellius habitu & nomine, voti sui compos sicret.

Hor. O Cupido, quantus es!

O mi Pater! ô *Lucretia!* *Lucretia!* quantis me cumu-
lasti bonis?

Quantâ arte, amore, constantiâ fœlices hos instituisti
Quàm generoso pectore omnes superasti difficultates!

Omnia sprevisti pericula!

Quàm cautè Animum sæpiùs tentasti meum, dictis,
scriptis, argumentis plurimis,

Fictis narrationibus! Dum ego interea cœcus, stupidus,
amoris planè ignarus,

Te tuosq; amores non intellexi, neglexi, respui. Quin
& maledictis insuper,

Et contumeliis rependi, ingratus. Mortem deniq; ipsam tibi intentavi inhumanius.

Quam, quoniam meā manu (quod maximopere cupiebas) nequibas oppetere,

Ipsa fortassis tibi conciliasti, misera. Atque tunc ego perii funditus.

Cor miserum hoc continuis suspiriis guteatim contabescet; hique oculi

Perpetuas fundent lachrymas; mortem denique mihi ipsi consciscam ultrò,

Indignus qui siem inter Homines versari amplius; infame, monstrum,

Diis invisum & hominibus. O *Lucretia!* Lucretia! mea vita *Lucretia!*

Cass. Fili mi *Horati!* siste, quæso, hunc impetum,
& inutiles lachrymas,

Et quantum potest eamus ut erg; properè, ego hâc, tu illâc quæritatum *Lucretiam*:

Habe bonum animum. Eamus, eamus, eamus. *Exit.*

Hor. Eo.

Act. 5. Scen. 4.

Horatius. Lucretia.

Hor. Divum atq; Hominum qui Pater es, summe *Jupiter!* spem hanc insperatam

Quoniam obtulisti mihi, virtute tuâ confirma: neque finas ullam intervenire

Novam ægritudinem, quæ hanc mihi corrumpat quam concepi speculam.

Ecce autem! ô vitæ atq; animæ meæ deliciæ! vide sis ut incedit,

Suspenso gradu, vultu mestio ac turbato, cui tamen interlucent

Eximia

Eximia pulchritudo, & generosi pectoris indicia.

Luc. O infelicem *Lucretiam*! hancine ego te ad rem natam miseram memorabo?

Cui nihil prorsus ex sententiâ succedat bene, quæ abs *Horatio* tuo

Nec vitam nec mortem possis impetrare. Quod si ille mihi usque

Hanc gratiam (ingratus) neget; ipsa mihi beneficium hoc ejus ingratijis

Aut ferro, aut veneno, aut aliquo modo conferam.

Hor. Quid secum loquitur, non satis intelligo. Verum (ni fallor) mortem minitatur sibi, Tristis incedit, pectus tundit, haeret, quassit caput, & imo pectore,

Crebra ducit suspiria, Animi conturbati signa: cui multæ certe insunt

Curæ exanimantes. Me nunc confexit, atq; intuetur (prout meritus sum)

Oculis indignantibus. Totus paveo, et pudeo: aggreditur, contollam gradum,

Et hanc adhuc ut potero, simulabo ægritudine.

Luc. Horati!

Multis me hodiè prosequutus es conviciis, & mortem demum interminaris,

Nunc verò pulchra se p̄ebet occasio hanc litem decernendi,

Vt clarè tandem appareat uter alteri injuriam fecerit.

Age, nunc experiemur.

Hor. Lucreti, quid tu me lacefisis? quid tibi vis?

Luc. Siccine vel provocatus

Extimescis, *Horati*? quin ego is sum, inquam, qui sic te delusi, circumveni, perdidii.

En tibi patet hoc pectus. Quid cessas hasce nunc ulcisci injurias, ignave?

Hor.

Hor. Qui sit ut tam repente te ipsum incuses flagitiis,
quod dudum negasti rancopere?

Luc. Age, age sis: quid cessas? percute, urge, insta,
ne quibus huic pectori

Vulnus infligere, quod æquè dolet atque illud quo
nunc perit.

Hor. Iniquum petis, qui me vis duellum inire tecum
homine imbecilli,

Impari, inexperto, qui melius nosti blandis assentati-
unculis

Quam vi experiri.

Luc. Immò noli mihi quicquam illiberaliter dicere.

Hor. Vin' igitur scriò, ut nos mutuis vulneribus in-
terimamus invicem?

Luc. An jocari me putas? *Hor.* Age igitur; fiet.

Venit priusquam experimur

Quoniam eramus ante hac amici, & benevoli, veteris
illius amoris causâ

Amplexemur invicem, at deosculemur. Deinde resump-
tis armis

Conficiemus hanc pugnam. Quid ais?

Luc. Mihi placet quod tibi libitum fuerit.

Hor. Depone igitur arma, ecce ego abiicio mea.

Luc. Et ego mea. *Hor.* O salutis meæ spes! O vi-
ta mea! Hac ipsa quâ vivo vitâ multo charior,

Egone tibi mortem ut inferam, quæ mihi toties vitam
dedisti vitalem,

Sine quâ vivere vel ad horam tardio esset, & vixisse
pœniteret?

Quin supra omnes mortales me ingratum & inhumani-
num dices,

Ni errore hoc liberatus, ad tua genua consugerem,
culpam agnoscens mea,

Obnixèq; rogarem, non vitam, sed veniam mihi.

Cape sis igitur hanc machæram infamem atque insolentem,
 Quæ tibi sic ausa est intentare mortem. En pectus hoc
 vecors meum ;
 Hic reconde , hic vindictam sume sceleribus meis pa-
 rem :
 Quod si mens mihi integerima non dictaret ex igno-
 rantiâ,
 Haud ex nequitiâ culpam hanc ortam esse ; persancte
 dejero
 Velle me manu propriâ hoc peccatum transfigere , ut pœ-
 nas meritis
 Condignas luerem meis.

Luc. Siquidem me tanto honore dignari vis
 Domina ut siem meo Patrono , exurgere te jubeo , &
 quoniam ante hac ignotam
 Me amasti minus , loco pœnæ hoc siet , ut agnitam
 tanto magis me redames imposterum.
 Deniq; ut te sciam hoc certè præstitorum , osculum ut
 des mibi.

Hor. Nulla mihi res posthac potest intervenire tan-
 ta, quæ mihi ullam
Agritudinem afferat , postquam conceditur hos ocu-
 los, vultumq; serenum,
Detractâ larvâ liberè contueri ; teque presentem arctè
 amplexari ,
Neque (ut antea) fallas imagines & umbras sectari
 amplius ,
 Sed verum & solidum percipere gaudium. **O Jupiter!**
 serva obsecro
Hæc nobis gaudia, quid taces ? quid stupes , mel meum,
 Volupcas nica ?
Luc. Vivamne , an apud mortuos sim , haud scio.
 Tam repente & inopinatò

Hæc

Hæc lætitia aborta est : mihiq; adhuc ante oculos ob
versatur Imago mortis,
Neque etiamdum satis tuta evasisse videor ; teque te-
nens atque amplectens
Vix tenere credo, atque amplexari tamen.

Hor. Annon tu me satis noveras
Lucretia? neque mihi credere ausa es, quæ æquum
erat amico.

Quod si esset factum, hæc neutiquam evenissent tibi.

Luc. Quando tuas Virtutes

Eximiæ cum meis conferebam meritis, temeritatis &
insolentiae
Me merito arguebam, propterea nec ausa eram facere
amores palam,

Tamen cautè sæpius & rectè animum tentavi tuum.

Hor. Revera mihi met

Meritò succenso, qui horum radiantium oculorum
coeleste lumen

Non poteram agnoscere. Nunc verò, quoniam in tu-
to res omnis est,

Vivamus dehinc, atq; amemus; quodq; restat vitæ—

Luc. Ahime !

Hor. Quid est tibi, mea Vita ? quid commutatus est
color ? numquid malè est tibi ?

Luc. Color insuetus per venas discurrit meas, æ-
que omnes mihi artus occupat,

Tum & alia quædam symptomata sentio insolita,
que nescio ex improviso

Dicam gaudio provenire, an ex dolore ac metu præte-

Hor. Ne quid metuas, spes mea : Ingredere has ædes,
nunc tuas; ac decumbe paulisper,

Actutum abscesserit. Quin eamus, mea Vita.

Luc. Ahime.

Exeunt.

A&C. *

Act. 5. Scen. 5.

Tiberius. Cassander.

Tib. Cassander hujus virginis (quæ modo erat)

Pater

Hesterno me Vespere maximo oravit opere, ut *Hora-*
*tio ejus Filio**Lepidam* uxorem darem. Nunc ego ei itidem orator
factus sum,*Lydiam* ejus uti meo det conjugem *Lepido*. Nam Pol-
is VirginemPerfabricavit lepidè. Eoque etiam nomine mihi cha-
rus est.Nam cur ego illi succenseam? Poh. Volo amari à
meis, volo mei PatrisMe esse similem, facilem, & lenem, & citò impetra-
bilem:Novi ego, ingenium adolescentum. Novi, novi, satis
novi, qui quidemNunquam boni frugi fiunt, cum tam arctè contenteq;
habentur.Novi, novi hos annos, novi hanc ætatem, cuius & ip-
se olim expertus sum ferventiam.Quin & adhuc, *Tiberi*, amoris aliquantum habes, hu-
morisque tuoEtiam aliquid in corpore; neque dum exaristi. Hey,
fa, la, la, lyra.Sed eccum *Cassandrum*, quem conventum cupiebam.
Is homo iracundus estCum robustâ amicitâ. Verum ego illius morositatem
hilaritudineEt lubentiis, quasi mulso vinum austерum, temperabo.
Sine me modo,

Cassander,

Cassander, ut vales? *Cass.* Ut queo.

Tib. Quid agitur, quid agitur?

Cass. Vides, vivitur. *Tib.* An satin ex sententiâ?

Cass. Quid tuâ id refert?

Tib. Ah! tam sæviter. Quin hancce ætatem habere oportet benè & hilariter,

Et vitæ quod est reliquum, voluptate, vino, lubentia consumere.

Quid tu id refert! pugh, *Cassander!* siccine cum amicis? quid est?

Quid fecimus? si quid à nobis peccatum sit, profer, satisfactum erit tibi,

Ne dubites. Sin minus, quid sic acerum loqueris, & intueris sinapi?

Apage hanc tristitiam, serena vultum, splendet dies, ridet annus,

Omnia formosa sunt, & læta, & lubentia. *Crux* cuius Hey! quid agis?

Cass. Quid ego ut agam? Tu filiam habes Lepidum, annon?

Tib. Ha, ha, he, quid tum postea?

Cass. Bellam herclè & probam,

Quæ mihi Filiam vitiavit virginem.

Tib. Ehodus, an fœmina fœminam, obsecro?

Cass. Fœmina fœminam? scis quid loquar. Quem tu nobis, clementito habitu

Pro Virgine venditasti, is (luxuriosus adolescens) Lydie vitium obtulit.

Tib. Hoc aliud est. Nihil hic jam quod mirere. Nam ut nunc mos est maxime,

Quid novum fecit? quid mirum adolescens homo si amet,

Si amoribus potiatur suis? Lydia si huic pro vim vitium obtulisset,

Hoc mirum esset magis.

Cass. Siccine verò?

Tib. Sic verò, fecere tale antehac
Alii spectati viri. Quin & meminisse & jam oportet
quid nos ipsi

In adolescentiâ. *Cass.* Verisimile pol est te sic fe-
cisse, qui nunc scelerum

Factus es patronus.

Tib. Fortasse. Verùm dic mihi nunc seriò:

Quid hoc Filio meo vitio vertis, potius quam tuæ Fi-
liæ, cum pariter deliquerint?

Cass. Plus potest, qui plus valet. Precibus non po-
tuit; vicit viribus.

Tib. Ha, ha, ha, mi Homo, multum falleris. Nal-
la, mihi crede, fœmina

Vim invita patitur. Verum si sapis, tu istuc insipienter
factum

Sapienter feras, illisque ignoscas, quod amantes per
Amorem

Animi fecerunt impotes, resartiamus hoc malum
Patiens.

Cass. At, quí hoc, si Diis placet?

Tib. Amicos inter & æquiles gradu, sanguine,
Et divitiis si contraста esset affinitas, ecquid exinde
mali?

Cass. Affinitas! quam oblatam à me herì tam hu-
maniter accepisti.

Tib. Quasi eadem esset conditio. Nam, quod tu
rogasti, fieri non potuit,
Nisi masculum velles Filio uxorem tuo. Quod & am-
bigue tum innui,
Etsi non satis intellexeras.

Cass. Nunc Filius tuus hanc rem expedivit pla-
nissinæ.

Tib.

Tib. Dic uno verbo igitur, quando res hoc in loco
sient, vin' Filio meo *Lepido*

Lydiām uxorem dare?

Cass. Immò huic is rei satis prospexit prius,
Nam haud mansidum ego dare, ipse sumpsit sibi.

Tib. Itane? Virginem is sibi desponsavit igitur?

Verum hercè tēverum,
Sobrium, & honestum prædicas. Quid igitur nunc re-
stat, nisi tu has
Ut confirmes nuptias. Restituetur sic malum, compla-
nata erunt omnia,

Evanesget opprobrium; age. *Cass.* Quanquam—

Tib. Quanquam? promitte tamen.

Cass. Benè, benè. Quando ita est necesse, habeat il-
lam uxorem sibi.

Tib. Nunc tu mihi amicus es in germanum modum.

H.h. Sine te amari,
Sine te ut amplexer. Nunc ego te amo unice.

Cass. Signior *Tiberio*,
Nostri tu satis ingenium meum, atque mores qui sunt.

Si quid à me
Dictum est imprudentius, ignoscas obsecro. Tantum
est. *Tib.* Quin te ergo hilarem nunc des mini.

Cass. Cupio meherculè,
Nam utcunque me tibi difficultem & tristem intuli, gau-
debam tamen
De nuptiis cum verba feceras, quas cupio nunc geminas
concelebrari simul.

Tib. Geminis? quid? an tu alias dicis?

Cass. Num non igitur audivisti

Quid *Horatio* hic intus accidit?

Tib. Non, ecquid boni? *Cass.* Boni?

Immò summi & insperati gaudii.

Tib. O factum bene. *Cass.* Bene? immo optime.

Tib. Optime ? ha, ha, ha, immò regiè & pollucibili-
liter. Verum dic amabò, quid est ?

Cass. Ut Fœminæ sexum *Lepida* commutavit in
masculum : sic *Lucretius* *Synesit*

A mare in Fœminam transiit.

Tib. Whaw, ha, ha, ha.

Cass. Hæc *Horatium* deperiens sub habitu tuæ *Le-*
pida, perfruitur amoribus,
Tandem fit grāvida — atque hodiè etiam hæ nuptiæ
fiunt.

Tib. O festos dies Hominis ! quām me hodiè hilare
rem dicent omnes, *Lepidum*,
Et festivum senem, Cantando, ridendo, saltando, gra-
tulando integrè ego

Hanc sumam diem. *Cass.* Quin primos omnes Flo-
rentiæ in convivos vocabimus

Martium, *Valerium*, *Aretinum*, *Quintianum*, *Æmi-*
lium, & *Alphonsum aulicum*,
Quique heri etiam filiæ suæ nos nuptias vocavit, Gera-
ftum imprimis,

Et Leandrum generum suum.

Tib. Illumne fœlicem, miserum, nobilem, servum,
Amatorem, fatuum, Fabium, Leandrum, Cocalum ?
Iupiter ! quām ego illum !

Sive ridiculè quid agit, sive stultè, sive sobriè, & què ac
meipsum amo.

Vale, Vale, Vale ; Ego hunc adducam mecum. Verùm
audin' *Cassander* !

Quam nimiò nos duo sapimus ; Nonne temporis ali-
quid concedi oportuit

Quo *Lepido* vestitus comparetur virilis ?

Cass. Quin duc illum

Huc inquam statim. Huic rei prospectum est satis ; *Lu-*
cretia cum illo

Vestimenta

Vestimenta mutabit sua ; ut quæ dolis jam tum anteà
nunc huic rei

Iustæ & seriæ inserviant.

Tib. O *Lepidum* senem ! ô factum bene !

Ego per posticum jamdudum introducam *Lepidum* ;
Edamus jam, bibamus,

Atque animo obsequamur. Facito, ut splendeant
ædes, Senex,

Hilaritudine nos, risu, amore, & lubentiis onerabimus
hodie. Fa la la la lyra. Exit.

Act. 5. Scen. 6.

- *Crispinus. Cassander.*

Crisp. O Here, tune hic eras ?

Cass. Malum quod tibi Dii dent ! quid festinas adeò ?

Crisp. Nempe te quæsitum, cui nunc apporto nun-
cium lætificabilem.

Cass. Quid est ? dic citò.

Crisp. Hæ ædes intùs toto totæ oppalentur gaudio.

Cass. Numquid præterea ? nam ego istuc te melius
noveram. *Crisp.* At fieri non potest

Vt istuc noveras, quod qui intùs eramus vix dum novi-
mus ; ita nuperrimè obtigit.

Cass. Proh, summe Iupiter ! quid hoc est boni ?

Crisp. Lucretia — *Cass.* Quid alia ?

Eloquere, citò. *Crisp.* At enim placidè volo. Lu-
cretia jam nunc — *Cass.* Quid ?

Crisp. Peperit, peperit, peperit. Quin mihi etiam
communi in lætitia ignoscitur.

Cass. Tam leviter rem adeò gratam transis, verbero ?
quin incipe inquam, denuò.

Crisp. Ut primùm ædes nostras ingressa est Lucre-
zia, malè sibi esse conqueritur,

Dumque

Dumque alii aliud suspicantur, atque omnes sedulam
dedere operam,

Vt dolorem ejus (quantum potuit) levarent, tandem
nos fœminæ extrudunt foras,

Obstetricem accerunt, properant: quid multa? prius-
quam illa advenire potuit

Lucretia parturit, atque puerum bellulum, venustulum,
qualem nunquam vidisti, peperit.

Cass. O Iupiter! quantis me hodie cumulasti bonis?
Abi tu propere, *Synesium* exquire—

Atque illi refer hunc nuncium exoptabilem. Iube ad
nos veniat. Nam adhuc credo

Is miserè se metu macerat.

Exit.

Crisp. Fiet. Atque ecce ubi incedit. Observabo
quid agat.

A&t. 5. Scen. 7.

Synesius. Crispinus.

Syn. Deus bone! quam ego spem inter & metum in
certus fluctuo!

Qui nec de *Lucretia* quid factum sit intelligo, nec de
nutrice ejus postea

Quæ illam quæsumus abiit.

Crisp. Adibò hominem, metu ego hoc miserum
eximam.

Synesius! maximò te orat opere Herus meus, ut ad illum
confestim transreas.

Syn. Numquid de *Lucretia*, & *Horatio* apportas
novi? *Crisp.* Vtriq; hic te expectant intus.

Syn. An rediere in gratiam igitur?

Crisp. Admodum. *Syn.* Hem tibi.

Crisp. Quin inter eos etiam hac nocte finat nuptia
ac inter *Lydiam* & *Erilen* Filiam

E:

Et *Lepidum* pariter, qui mas factus est è fœmina, si-
cuti fœmina.

E Masculo facta est *Lucretia*.

Syn. Quanto me istoc nuncio opplevisti gaudio?

Crisp. Immò est etiam adhuc quod magis gaudeas.

Syn. Fie i non potest.

Crisp. Est, inquam. Nam quò tu deinceps uxoris
tuæ fraudem animo & quiete feras,

Quæ *Fili* vice tibi subornavit *Filiam*, nunc demum
utrumque habes,

Cum pro *Filio* *Lucretia* tibi bellum Nepotulum pe-
perit.

Syn. Peperitne filium?

Crisp. Peperit inquam, quo nunquam olim
Vidisti venustiorem.

Syn. Quid ego nunc cesso hinc intus ire
Particeps ut siam hujus insperati gaudii?

Crisp. At manta modò
Dum ego rem omnem tibi ordine exposuero.

Syn. Manere nequeo, manere nequeo.
Intus sciscitabor potius. O benedicto Iddio! O quan-
tis es *Florentia* nobilis amoribus!

Exit synesius in aedes Cassandri.

Aet. 5. Scen. 8.

Crispinus, Grillus è foro Dec.

Crisp. Ecce autem *Grillum!* *Gril.* Vale *Florentia*,
vale urbs famelica—

Ah *Don Vamos*, *Petre vamo*, &c.

Crisp. Hem *Grille*, quò properas? ad prandium te
voco.

Gril. Spondeo. *Crisp.* Quid istic habes, *Grille*?
Vbinam est herus tuus?

Gril.

Gril. Herus meus? mihi herus non est.

Crisp. An te exclusit igitur?

Gril. Me ille ut excluderet? Immò ipse me emisi manu. Nam quid ego diutius

Apud illum servirem ipse Domino qui indiget? Cui neq; nummus est,

Neq; cibus, neq; amicus quocum prandeat? In clientelam ego meam

Recipisse hunc volueram; verùm fastidit me bestia.

Proin' ego qui ingenio

Sum benignus & misericors, in perpetuam mei memoria suffuratus sum vestes ejus.

Crisp. Ha, ha, ha. Numquam alias habet quas induat? *Gril.* Ne pannum.

Crisp. Qui tu has nactus es igitur?

Gril. Audi, præterierat nox media

Quando me tu n primus ad ædes adduxit suas, Ibi illum præ foribus

Anus præstolata est egens, clamosa, vidua. Hæc (ut mox reliquerat)

Ædium nostrarum proprietaria fuit: quæ, multoties protelata,

Locationis pretium cum lictore tum petierat. Contempsit hanc primò meus:

Verùm ubi rapi se viderat, de crastinâ solutione fidem appellat meam.

Ego, quam habui dedi. *Crisp.* Ha, ha, ha, bene.

Gril. Amotâ sic anu

Ædes intravimus; ubi omnia erant tenebræ, nec lucerna, nec focus,

Nec mensa, nec cella, nec cistula, nec quicquam erat supellestilis,

Præterquam straminis aliquantum, quod ille thorum appellavit suum.

Incip

Qui

Quæ

Cràs

Vera

Id ul

(Quo

Cri

Quin

Nude

Cri

De ho

Vt an

Gr

Has v

Atq;

Et cy

Cri

Sat ef

Iacipit

Incipit ibi mihi iterum in laudem inediæ ad satietatem
perorare,

Quin & animalia quædam memorare bene læta, et
perpingua,

Quæ somno tantum vescebantur: proin cubitum, in-
quit, nunc eamus,

Cràs, *Grille*, cràs lauti erimus. *Crisp.* Herclè herum
hospitalem!

Verum quid cum posteà? *Gril.* Non tām ille decu-
buerat, quin stertebat immaniter;

Id ubi persentisceram, ego fide jussor, qui proximā
primā luce illam anum expectabam

(Quoniam nec lites amo, nec Iustitiam) sussuratis
Petri vestibus, liberavi me vadimonio.

Crisp. Ha, ha, ha. Ita me Dii ament, facinus festi-
vissimum! *Gril.* Quippè, ejctus jam ædibus

Nudus & ridiculus per plateas obambulat *Pacheco*
D'Alcantara.

Crisp. Atq; herclè, cum cogito, non incommoda
erit historia hæc hodierno in convivio:

Quin unā operā faciam insuper, ut restitutis Hispano
vestibus,

De hodiernis his nuptiis nobiscum in gratiam redeat.
Quin etiam ab hero meo

Vt anui satisfiat, huic etiam ut sit parta venia.

Gril. *Crispine*, vin' prandio

Has vestes tibi? *Crisp.* Cedo has mihi: quid si ego
nunc, *Grille*, te huc ad nos recipiam,

Atq; in hisce nuptiis suppromum te constituam, qui
cantharos hodiè impleas,

Et cyathos nobis? *Gril* Tuus sum, spondeo.

Crisp. At enim, cum cogito,

Sat est nobis servorum domi, experire è spectatoribus
servum si quis nequam,

Et

Et nihil sibi velit. *Gril.* Ecquis est hic omnium, qui
prandio me poscit sibi?

Nemo est? hem, tune annuisti? perierunt nunc,
Crispino, benignitates hominum,
Obsecro tuam fidem, nam exedit mihi pene ventris
medullam fames.

Crisp. Spectatores, *Labyrinthus* hic noster quantos
errores habuit,
Honestas fraudes, amoris furtæ licita, nemo sibi,
unusquisq; idem, & alter alteri;
Vbi & decipere justum erat, & decipi amabile—
Acta esset hæc fabula, Lychni si abessent, bene; si
Spectatores, optimè.

FINIS.

qui
nc,
tris
tos
bi,